

EUROJUST

Sprawozdanie roczne 2014

© Eurojust, 2015

Niniejsza publikacja obejmuje okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Nr katalogu: QP-AA-15-001-PL-N

ISBN: 978-92-9490-025-8

ISSN: 2443-6607

DOI: 10.2812/630236

Informacje:

Tel.: + 31 70 412 5000

E-mail: info@eurojust.europa.eu

Internet: www.eurojust.europa.eu

Sprawozdanie za rok 2014

Sprawozdanie Eurojustu za rok 2014 zostało przetłumaczone z
oryginału w języku angielskim na język polski przez Centrum
Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej

Sprawozdanie Eurojustu za rok 2014 zostało
przetłumaczone z oryginału w języku angielskim na
język polski przez Centrum Tłumaczeń dla Organów
Unii Europejskiej

Spis treści

Uwaga na temat decyzji ustanawiającej Eurojust.....	5
Akronimy i skróty	5
Wstęp	7
Streszczenie.....	8
1. EUROJUST W SKRÓCIE / ŚRODKI DZIAŁANIA EUROJUST	12
1.1 Eurojust w skrócie	13
1.2 Środki działania Eurojust.....	13
1.2.1 Spotkania koordynacyjne.....	13
1.2.2 Centra koordynacyjne.....	15
1.2.3 Wymiana informacji i baza prowadzonych postępowań Eurojustu (CMS).....	19
1.2.4 Eurojust i wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze.....	21
2. SPRAWY PROWADZONE PRZEZ EUROJUST.....	26
2.1 Sprawy prowadzone przez Eurojust w priorytetowych obszarach przestępczości.....	27
2.1.1 Oszustwa finansowe	28
2.1.2 Korupcja.....	29
2.1.3 Przestępstwa na szkodę interesów finansowych UE (przestępstwa PIF).....	29
2.1.4 Mobilne zorganizowane grupy przestępcze.....	30
2.1.5 Handel narkotykami.....	31
2.1.6 Cyberprzestępczość.....	33
2.1.7 Nielegalna imigracja.....	33
2.1.8 Terroryzm.....	35
2.1.9 Handel ludźmi	36
2.2 Pomoc Eurojustu w innych obszarach działalności przestępczej	38
2.2.1 Pranie pieniędzy.....	38
2.2.2 Przestępstwa przeciwko środowisku.....	38
2.2.3 Piractwo morskie.....	38
2.2.4 Punkt kontaktowy programu ochrony dzieci przy Eurojuście.....	38
Operation BlackShades: Sprawa roku.....	39
2.3 Partnerzy Eurojustu	42
2.3.1 Partner współpracujący: Europol.....	42
2.3.2 Partner współpracujący: OLAF.....	42
2.3.3 Współpraca z agencjami WSiSW	43
2.3.4 Państwa trzecie i organizacje spoza Unii Europejskiej.....	44
3. WYZWANIA I NAJLEPSZE PRAKTYKI.....	48
3.1 Wprowadzenie.....	49
3.2 Handel narkotykami.....	49
3.3 Cyberprzestępczość.....	51
4. PRIORYTET ROKU EUROJUSTU: EUROPEJSKI NAKAZ ARESZTOWANIA	52
5. ADMINISTRACJA EUROJUSTU.....	58

6. EUROJUST I SIECI ORGANÓW WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI..... 62

6.1	Europejska Sieć Sądowa (EJN).....	63
6.2	Sieć JIT.....	63
6.3	Sieć ds. ludobójstwa	64
6.4	Forum Konsultacyjne.....	64

TEMAT: OCENA I PERSPEKTYWY NA PRZYSZŁOŚĆ 66

DALSZE DZIAŁANIA W ZWIĄZKU Z KONKLUZJAMI RADY 69

PUBLICZNY DOSTĘP DO DOKUMENTÓW 70

WYKRESY I DANE STATYSTYCZNE

<i>Prowadzone sprawy 2002–2014.....</i>	<i>9</i>
<i>Sprawy dwustronne/wielostronne 2010–2014.....</i>	<i>9</i>
<i>Sprawy dwustronne/wielostronne wg państwa członkowskiego</i>	<i>10</i>
<i>Państwa członkowskie wnioskujące/otrzymujące wniosek.....</i>	<i>10</i>
<i>Spotkania koordynacyjne.....</i>	<i>16</i>
<i>Państwa trzecie, partnerzy współpracujący i organizacje międzynarodowe zaangażowane w spotkania koordynacyjne.....</i>	<i>16</i>
<i>Centra koordynacyjne.....</i>	<i>18</i>
<i>Liczba spraw z art. 13.....</i>	<i>20</i>
<i>Zespoły JIT wspierane przez Eurojust i główne rodzaje przestępstw.....</i>	<i>21</i>
<i>Finansowanie JIT przez Eurojust (2009/12 do 2014/8).....</i>	<i>23</i>
<i>Sprawy prowadzone przez Eurojust w priorytetowych obszarach przestępczości.....</i>	<i>27</i>
<i>Współpraca międzynarodowa w sprawie BlackShades.....</i>	<i>39</i>
<i>Główne rodzaje przestępstw obejmujące państwa trzecie.....</i>	<i>44</i>
<i>Główne dziesięć państw trzecich w sprawach prowadzonych przez Eurojust</i>	<i>45</i>
<i>Sprawy według prokuratorów łącznikowych od 2010 do 2014 r.....</i>	<i>45</i>
<i>Eurojust contact points</i>	<i>46</i>
<i>Zasięg medialny na całym świecie</i>	<i>61</i>
<i>Wizyty w witrynie internetowej.....</i>	<i>61</i>

Uwaga na temat decyzji ustanawiającej Eurojust

Decyzja ustanawiająca Eurojust – Decyzja Rady z dnia 28 lutego 2002 r. ustanawiająca Eurojust w celu zintensyfikowania walki z poważną przestępczością, zmieniona decyzją Rady 2009/426/WSiSW z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wzmocnienia Eurojustu – określana jest w niniejszym

sprawozdaniu jako „decyzja ustanawiająca Eurojust”. [Jednolity tekst decyzji ustanawiającej Eurojust](#), opracowany przez Sekretariat Generalny Rady Europejskiej wyłącznie w celach informacyjnych, znaleźć można na naszej stronie internetowej.

Akronimy i skróty

CMS:	Baza prowadzonych postępowań (Case Management System)
ENA:	Europejski nakaz aresztowania
EJN:	Europejska Sieć Sądowa (European Judicial Network)
ENCS:	Krajowy system koordynacji Eurojustu (Eurojust National Coordination System)
EMPACT:	Europejska multidyscyplinarna platforma przeciwko zagrożeniom przestępstwami (European Multidisciplinary Platform against Criminal Threats)
EPPO:	Prokuratura Europejska (European Public Prosecutor's Office)
JIT:	Wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy (Joint Investigation Team)
JSB:	Wspólny organ nadzoru Eurojustu (Joint Supervisory Body)
MASP:	Wieloletni plan strategiczny (Multi-Annual Strategic Plan)
MLA:	Wzajemna pomoc prawna (Mutual Legal Assistance)
MOCG:	(Mobilna) zorganizowana grupa przestępcza (Mobile organised crime group)
MPJM:	Monitor Sądowy Piractwa Morskiego (Maritime Piracy Judicial Monitor)
MTIC:	Oszustwo karuzelowe (Missing Trader Intra-Community)
OAP:	Plan działań operacyjnych (Operational Action Plan)
OCC:	Dyżurna jednostka koordynacyjna (On-Call Coordination)
OCG:	Zorganizowana grupa przestępcza (Organised Crime Group)
PIF:	Ochrona interesów finansowych Unii Europejskiej (Protection of the financial interests of the European Union)
SOCTA:	Raport o zagrożeniu poważną przestępczością zorganizowaną (Serious Organised Crime Threat Assessment)
TCM:	Monitor wyroków za przestępstwa związane z terroryzmem (Terrorism Convictions Monitor)
TE-SAT:	Raport o zagrożeniu terroryzmem w Unii Europejskiej (Terrorism Situation and Trend Report)
TFUE:	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
THB:	Handel ludźmi (Trafficking in human beings)

Eurojust, jako podmiot UE, zobowiązuje się wypełniać swoją rolę centrum fachowej wiedzy prawnej i sądowej i ściśle współpracować ze wszystkimi zaangażowanymi partnerami

Wstęp

Z przyjemnością przedstawiam 13. sprawozdanie roczne Eurojustu. Sprawozdanie daje przegląd postępów i głównych działań Eurojustu podejmowanych w 2014 r. oraz jego wkładu i pomocy na rzecz poprawy współpracy sądowej między państwami członkowskimi. Liczba spraw prowadzonych przez Eurojust rośnie każdego roku, a ten rok nie był pod tym względem wyjątkiem.

Liczba spraw, w których państwa członkowskie zwróciły się o pomoc Eurojustu wzrosła o 14,5% do 1804. Unikalne narzędzie Eurojustu, a mianowicie spotkania koordynacyjne, umożliwiło włączenie w prace Eurojustu 1882 zewnętrznych praktyków (w tym prokuratorów, sędziów i policjantów), aby usprawnić operacje, ułatwić koordynację i współpracę w ramach działań strategicznych i operacyjnych oraz rozwiązywać problemy prawne i trudności praktyczne wynikające z różnic pomiędzy trzydziestoma systemami prawnymi funkcjonującymi w Unii Europejskiej. Ponadto centra koordynacyjne zapewniały skuteczne wsparcie w czasie rzeczywistym.

Wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze, obok spotkań koordynacyjnych i działań centrum koordynacyjnego, pomagają państwom członkowskim zbierać i łączyć ze sobą ważne informacje związane z daną sprawą. Narzędzia te zapewniają sprawną, nastawioną na wyniki współpracę.

Eurojust nadal popiera ustanawianie i prowadzenie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych, a liczba wspieranych przez Eurojust zespołów JIT zwiększyła się o ponad 20%. Liczba zespołów JIT finansowanych przez Eurojust również znacząco wzrosła, pokazując, że narzędzie to jest coraz intensywniej wykorzystywane przez państwa członkowskie.

W tegorocznym sprawozdaniu koncentrujemy się na ENA, jak również na wyzwaniach i najlepszych praktykach związanych ze sprawami dotyczącymi handlu narkotykami lub cyberprzestępczości. Eurojust zorganizował trzy seminaria dotyczące handlu narkotykami, cyberprzestępczości i ENA. Seminarium dotyczące handlu narkotykami zostało poświęcone przesyłkom niejawnie nadzorowanym, nowym substancjom psychoaktywnym i pre-prekursorom

narkotyków, seminarium o cyberprzestępczości – dopuszczalności środków dowodowych, natomiast seminarium dotyczące ENA – problemom i najlepszym praktykom w zakresie wykorzystania ENA. W obszarach tych pojawiają się znaczne wyzwania i trudności dla praktyków i musimy ze sobą ściśle współpracować, aby znaleźć skuteczne rozwiązania na te problemy.

Skupiamy się także na sprawie dotyczącej cyberprzestępczości, a mianowicie sprawie BlackShades, która była jednym z szeregu naszych sukcesów w 2014 roku. Te sukcesy wynikają z rosnącego uznania dla Eurojustu i korzystania z jego zasobów, o czym świadczy wzrost liczby spraw.

Cały czas dokonuje się postęp w zakresie wspierania i wzmacniania koordynacji i współpracy pomiędzy państwowymi organami dochodzeniowymi i organami ścigania państw członkowskich w odniesieniu do spraw związanych z poważną przestępczością transgraniczną, jak również w odniesieniu do zacieśniania współpracy z państwami trzecimi. W 2014 roku Eurojust podpisał umowę o współpracy z Mołdawią, wzmacniając swoje relacje z agencjami WSiSW oraz podpisał dwa protokoły ustaleń z FRA i EMCDDA.

Sfinalizowana została szósta runda wzajemnych ocen, a Eurojust przyjął plan działania w celu realizacji jej zaleceń. W 2014 roku rozpoczęły się także prace nad oceną zewnętrzną. Oceny te przyczynią się do efektywnego i skutecznego funkcjonowania Eurojustu.

Organizacja Eurojust powitała sześciu nowych przedstawicieli krajowych i oczekuje na przybycie nowego prokuratora łącznikowego ze Szwajcarii w 2015 r.

Aby skutecznie zapobiegać poważnej przestępczości transgranicznej i terroryzmowi oraz efektywnie zwalczać te zjawiska, niezbędne jest wielodyscyplinarne podejście opierające się na lepszej wymianie informacji między różnymi podmiotami i zwiększeniu wykorzystania dostępnych narzędzi. Eurojust, jako podmiot UE, zobowiązuje się wypełniać swoją rolę centrum wiedzy prawnej i sądowej i ściśle współpracować ze wszystkimi zaangażowanymi partnerami.

Mam nadzieję, że lektura tego sprawozdania da Państwu dużo satysfakcji.

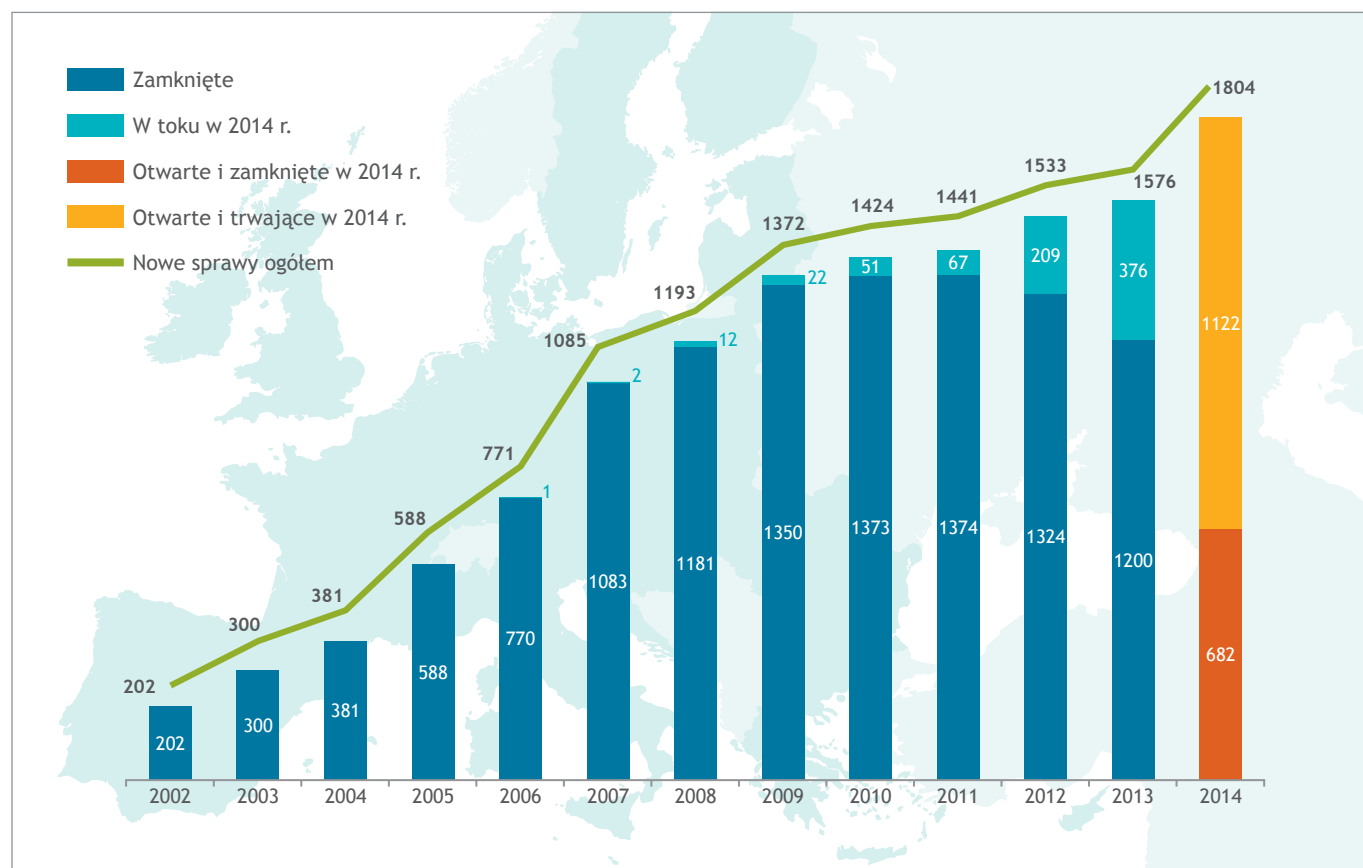
Michèle CONINSX,
Przewodnicząca Eurojustu

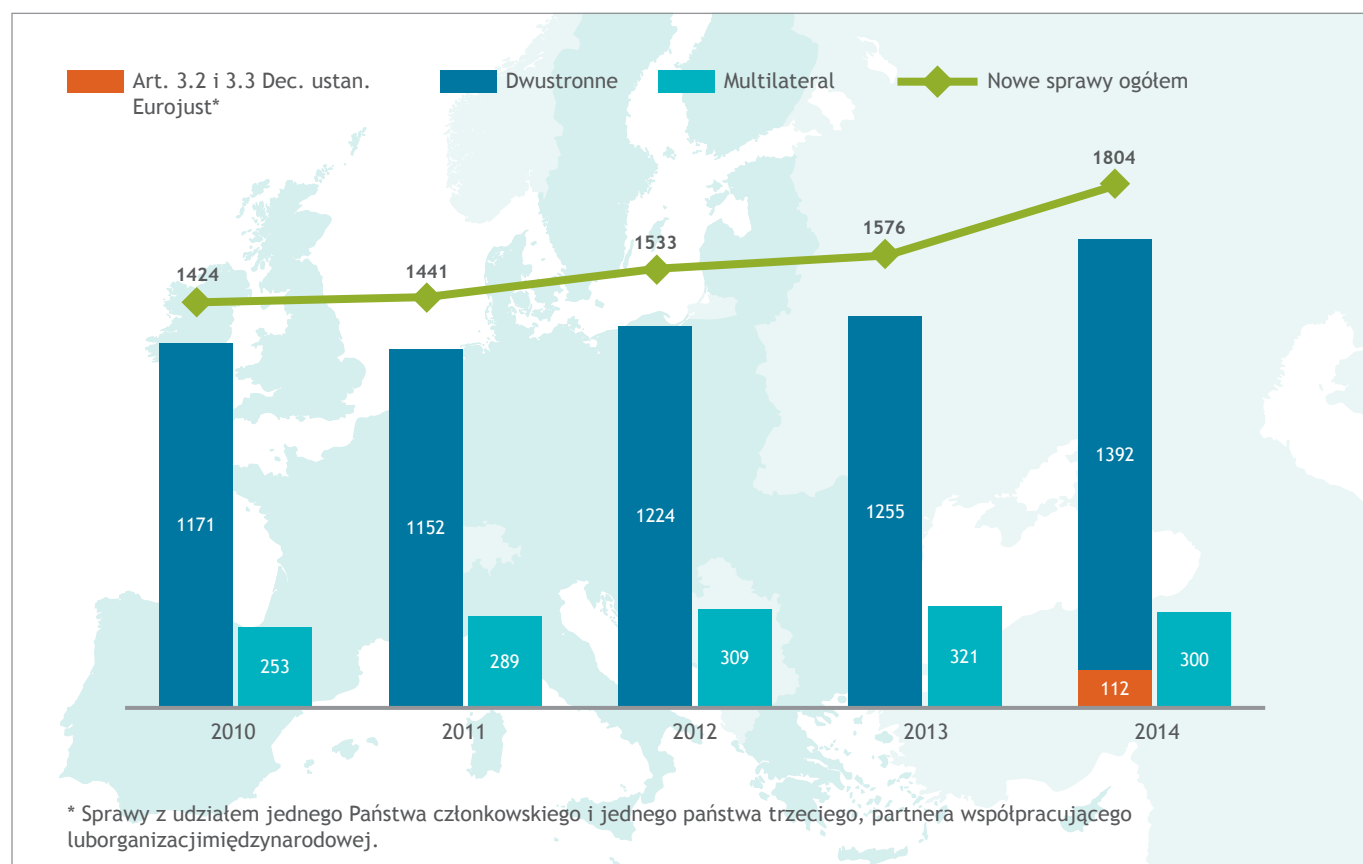
Streszczenie

- ▶ **Liczba spraw**, w których państwa członkowskie zwróciły się o pomoc Eurojustu w zwalczaniu poważnej przestępczości transgranicznej wzrosła o 14,5%, z 1576 w 2013 r. do 1804 w 2014 r.
- ▶ Aby zapewnić lepszą koordynację i współpracę między organami krajowymi, wykorzystano **spotkania koordynacyjne** (197), **centra koordynacyjne** (10) i **wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze**, wzrósł także udział Europolu (98) i OLAF (3) w spotkaniach koordynacyjnych Eurojustu. Liczba zespołów JIT obsługiwanych przez Eurojust wyniosła 122, z czego 45 to nowe zespoły utworzone w 2014 roku. Eurojust udzielił wsparcia finansowego 67 wspólnym zespołom dochodzeniowo-śledczym.
- ▶ Wzrost **liczby spraw prowadzonych przez Eurojust** można zauważyć w następujących obszarach przestępczości: handel narkotykami, oszustwa, cyberprzestępczość, przestępstwa PIF, nielegalna imigracja, korupcja i pranie pieniędzy.
- ▶ W 266 przypadkach został złożony wniosek o pomoc Eurojustu w ramach wykonywania **europejskich nakazów aresztowania**. Ponadto Eurojust koncentruje swoją działalność na europejskich nakazach aresztowania, informuje o swojej działalności i doświadczeniach i organizuje seminaria strategiczne na ten temat.
- ▶ Utworzono **bezpieczne połączenia sieciowe** wraz z sześcioma państwami członkowskimi – co w sumie dało 11 połączeń – aby ułatwić bezpieczną wymianę informacji.
- ▶ Eurojust uczestniczył w opracowywaniu cyklu polityki na lata 2014–2017 oraz **Planów działań operacyjnych** na rok 2015. W lipcu Eurojust afiliował również członka kolegium przy EC3.
- ▶ Eurojust zorganizował dwa **seminaria strategiczne łącznie ze spotkaniami Forum Konsultacyjnego** w ramach prezydencji greckiej i włoskiej:
 - *Europejski nakaz aresztowania: którędy naprzód?* i siódme spotkanie Forum Konsultacyjnego w dniach 10 i 11 czerwca.
 - *W stronę zacieśnienia współpracy w zakresie zamykania i konfiskaty dochodów pochodzących z przestępstwa: podejście praktyków* i ósme spotkanie Forum Konsultacyjnego w dniach 11 i 12 grudnia.
- ▶ Eurojust zorganizował również trzy **spotkania strategiczne** i jedno **spotkanie taktyczne**:
 - *Roczne spotkanie strategiczne poświęcone terroryzmowi dnia 4 czerwca i spotkanie taktyczne poświęcone terroryzmowi dnia 5 czerwca.*
 - *Spotkanie strategiczne dotyczące handlu narkotykami w dniach 29–30 września.*
 - *Spotkanie strategiczne, Cyberprzestępczość – sprośowanie wyzwaniom XXI wieku w dniach 19 i 20 listopada.*
- ▶ Eurojust zorganizował spotkanie z punktami kontaktowymi przy Eurojuście i prokuratorami łącznikowymi w dniach 16 i 17 października oraz drugie spotkanie z krajowymi korespondentami Eurojustu dnia 27 listopada.
- ▶ Eurojust opublikował m.in. Podręcznik CBRN-E, monitor TCM i Sprawozdanie na temat projektu strategicznego dotyczącego przestępczości przeciwko środowisku naturalnemu. W sprawozdaniu rocznym Eurojust omawia również zidentyfikowane wyzwania i najlepsze praktyki w odniesieniu do przesyłek niejawnie nadzorowanych, nowych substancji psychoaktywnych i pre-prekursorów narkotyków oraz gromadzenia i dopuszczalności środków dowodowych w sprawach dotyczących cyberprzestępczości.
- ▶ 10 lipca Eurojust podpisał **umowę o współpracy** z Mołdawią oraz **protokoły ustaleń** – 15 lipca z EMCD-DA, a 3 listopada z FRA.
- ▶ **Budżet Eurojustu** na rok 2014 wyniósł 33,6 mln euro. Budżet został wykonany na poziomie 99,8%.
- ▶ Zakończona została szósta runda wzajemnych ocen, a ostateczne sprawozdanie zostało przyjęte przez Radę w grudniu. W 2014 roku uruchomiony został projekt oceny zewnętrznej zgodnie z art. 41 decyzji ustanawiającej Eurojust.
- ▶ Eurojust opublikował swoją nową **Strategię wieloletnią na lata 2016–2018**.
- ▶ W kwietniu kolegium na piśmie wniosło swój wkład do projektu rozporządzenia o Eurojuście. W grudniu Rada przyjęła częściowe podejście ogólne dotyczące tego projektu.

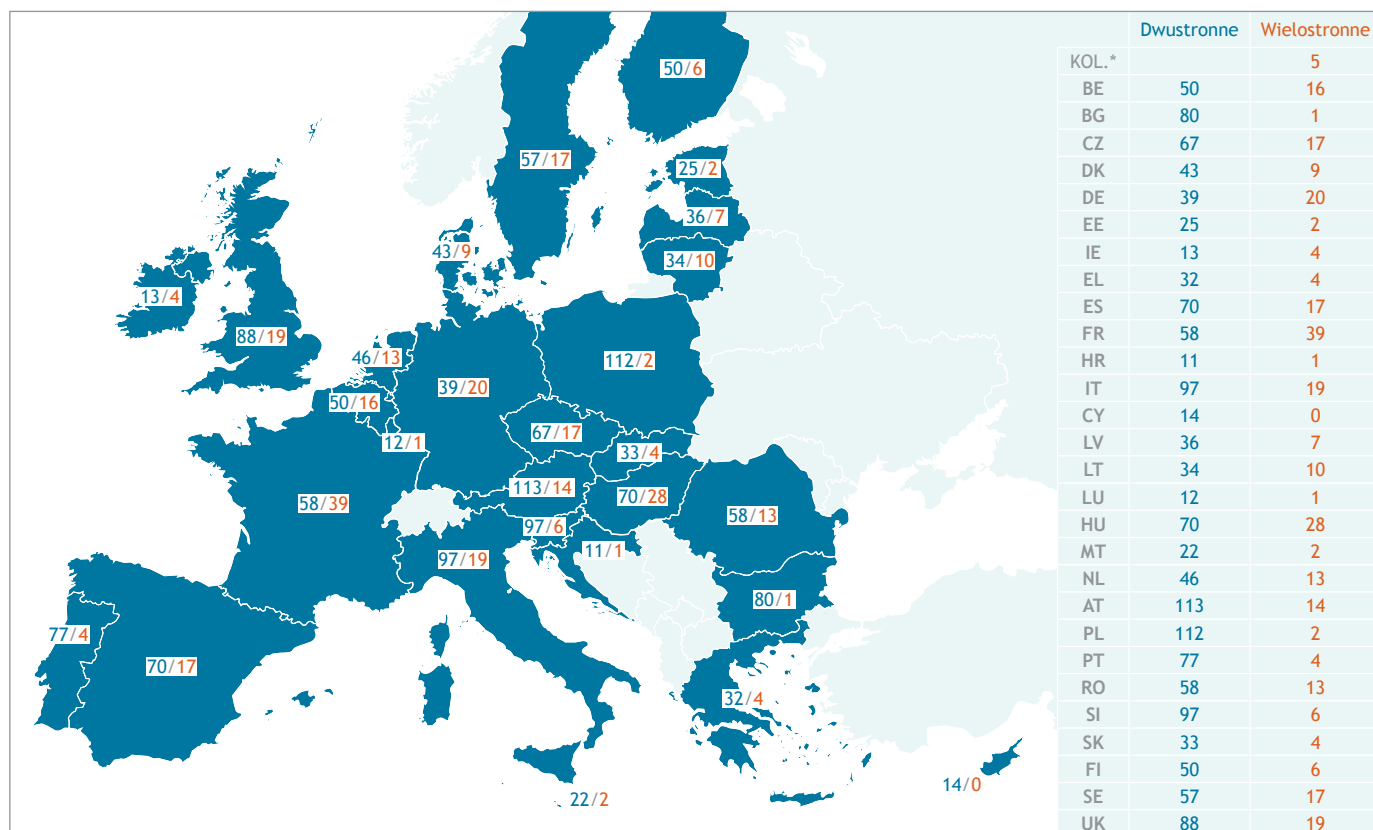
Prowadzone sprawy 2002-2014

Sprawy dwustronne/wielostronne 2010-2014

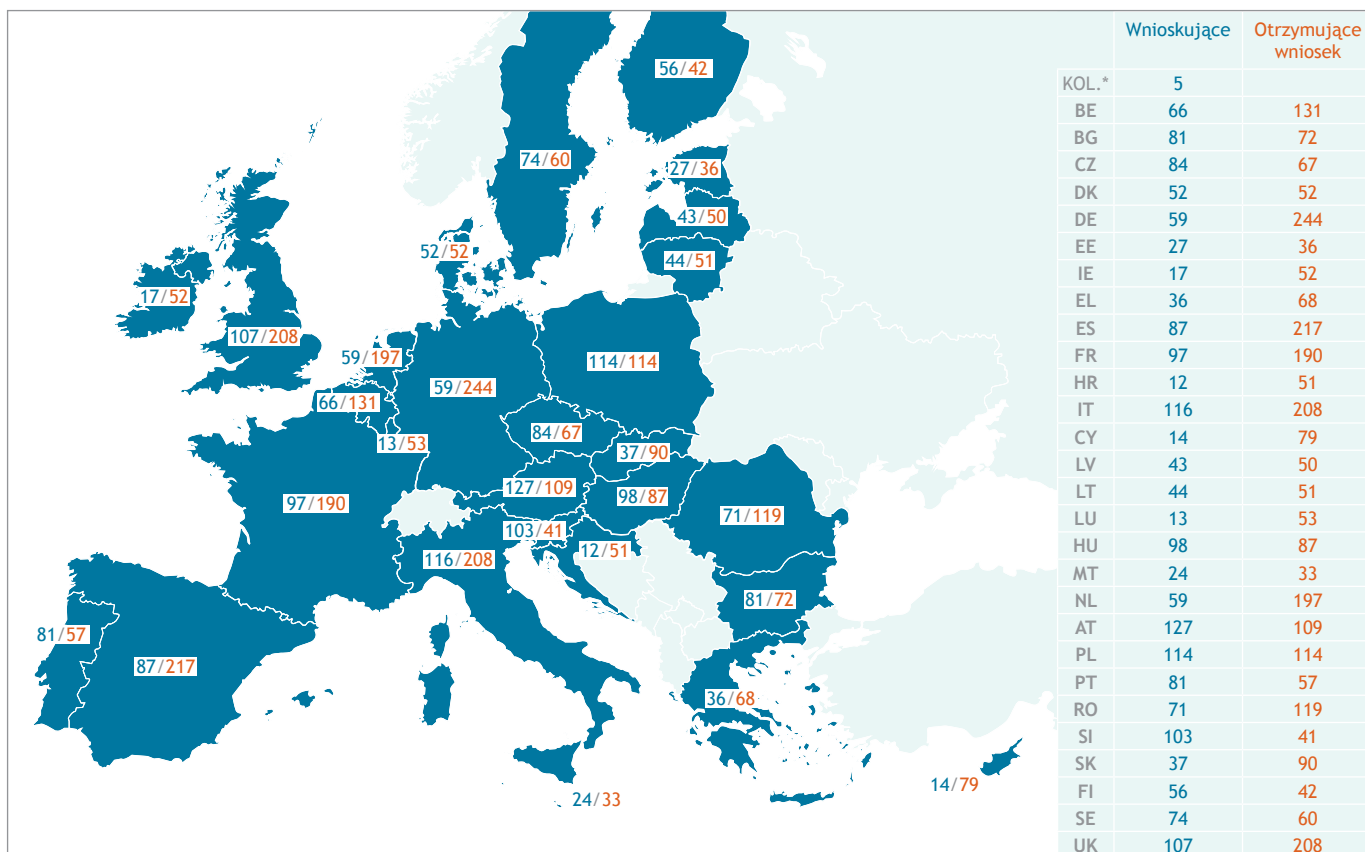

Sprawy dwustronne/wielostronne wg państwa członkowskiego

*Sprawy zarejestrowane przez kolegium nie są uwzględnione na mapie, a jedynie w tabeli obok.

Państwa członkowskie wnioskujące/otrzymujące wniosek

*Sprawy zarejestrowane przez kolegium nie są uwzględnione na mapie, a jedynie w tabeli obok.

Eurojust College of National Members 2014

Michèle Coninsx, Belgium

Kamen Mihov, Bulgaria

Lukáš Stary, Czech Republic

Jesper Hjortenber, Denmark

Klaus Meyer-Cabri, Germany

Raivo Sepp, Estonia

Frank Cassidy, Ireland

Nikolaos Ornerakis, Greece

Francisco Jiménez-Villarejo, Spain

Frédéric Baab, France

Josip Čule, Croatia

Francesco Lo Voi, Italy

Katerina Loizou, Cyprus

Gunārs Bundzis, Latvia

Laima Čekelienė, Lithuania

Olivier Lenert, Luxembourg

László Venczl, Hungary

Donatella Frendo Dimech, Malta

Han Moraal, Netherlands

Ingrid Maschl-Clausen, Austria

Mariusz Skowroński, Poland

António Cluny, Portugal

Daniela Buruiană, Romania

Malči Gabrijelčič, Slovenia

Ladislav Hamran, Slovak Republic

Harri Tiesmaa, Finland

Leif Görts, Sweden

Frances Kennah, UK

Eurojust w skrócie / Środki działania Eurojust

1.1 Eurojust w skrócie

Co? Eurojust to unijna jednostka ds. współpracy sądowej. Celem Eurojustu jako organu Unii Europejskiej ustanowionego w 2002 roku jest stymulowanie i poprawa koordynacji czynności dochodzeniowo-śledczych, ścigania i współpracy między właściwymi organami państw członkowskich w odniesieniu do poważnej przestępczości transgranicznej, szczególnie gdy ma ona charakter zorganizowany. Na wniosek państwa członkowskiego Eurojust może także pomóc w prowadzeniu czynności dochodzeniowo-śledczych i ścigania w odniesieniu do danego państwa członkowskiego i państwa niebędącego członkiem UE, jeżeli zawarta została umowa o współpracy między Eurojustem a państwem spoza Unii lub udzielenie takiej pomocy leży w zasadniczym interesie władz. Na wniosek państwa członkowskiego lub Komisji Eurojust może także udzielać pomocy w czynnościach dochodzeniowo-śledczych oraz w zakresie ścigania w odniesieniu tylko do tego państwa członkowskiego i Wspólnoty.

Kto? Kolegium Eurojustu (kolegium) składa się z 28 przedstawicieli krajowych, którymi są prokuratorzy, sędziowie lub funkcjonariusze policji o równoważnych kompetencjach, oddelegowani przez każde państwo członkowskie. Przedstawiciele krajowi mają swoją siedzibę w Eurojuście w Hadze.

Większość przedstawicieli krajowych ma do pomocy zastępcę lub asystenta. Działania Eurojustu wspomaga administracja, Eurojust prowadzi też sekretariaty Europejskiej Sieci Sądowej (EJN), sieci ekspertów ds. wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych (sieć JIT) i europejskiej sieci punktów kontaktowych dotyczących osób odpowiedzialnych za ludobójstwo, zbrodnie przeciw ludzkości i zbrodnie wojenne (sieć ds. ludobójstwa). Ponadto afiliowani przy Eurojuście są obecnie także prokuratorzy łącznikowi z Norwegii i USA. Całkowita liczba osób pracujących w Eurojuście łącznie z członkami kolegium wynosi około 350 osób.

W jaki sposób? Główne zadania i uprawnienia Eurojustu obejmują odpowiadanie na wnioski o pomoc od właściwych organów krajowych państw członkowskich. Eurojust może wezwać państwa członkowskie do podjęcia dochodzenia lub ścigania za określone czyny. Przedstawiciele krajowi realizują mandat Eurojustu do koordynacji pracy organów krajowych na każdym etapie dochodzenia i ścigania w postępowaniach karnych.

Spotkania koordynacyjne Spotkania koordynacyjne to unikalne i skuteczne narzędzie współpracy sądowej. Łączą organy sądowe i organy ścigania z państw członkowskich i państw trzecich i pozwalają na świadome i ukierunkowane działania w sprawach dotyczących przestępczości transgranicznej. Podczas spotkań koordynacyjnych rozwiązane mogą zostać trudności prawne i praktyczne wynikające z różnic pomiędzy 30 systemami prawnymi funkcjonującymi w Unii Europejskiej.

Centra koordynacyjne Dodatkowe centra koordynacyjne odgrywają bardzo istotną rolę w działalności organizacji, zapewniając wsparcie w czasie rzeczywistym w trakcie

wspólnych akcji, podczas koordynacji i podejmowania dalszych czynności dotyczących konfiskat, aresztowań, przeszukań w mieszkaniach/firmach, wydania postanowienia o zabezpieczeniu i przesłuchań świadków.

Wspólne zespoły śledcze Eurojust zapewnia środki finansowe i wiedzę do utworzenia zespołów JIT i realizacji ich potrzeb operacyjnych. JIT to zespół składający się z prokuratorów, sędziów i organów ścigania. Założone na ustalony czas i w określonym celu w drodze pisemnego porozumienia między zaangażowanymi państwami członkowskimi zespoły JIT pozwalają znacznie bardziej skutecznie prowadzić dochodzenia w sprawach kryminalnych, które odbywają się w jednym lub w kilku zaangażowanych państwach.

Stosunki zewnętrzne Praca Eurojustu jest oparta na solidnych relacjach z wieloma partnerami. Na podstawie umów zawiązana została szczególnie ścisła współpraca z organami krajowymi i instytucjami UE i partnerami: Komisją Europejską; Europejską Siecią Sądową (EJN); Europolem; Europejskim Urzędem Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF); Europejską Agencją Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Frontex); Europejskim Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA); Europejskim Kolegium Policyjnym (CEPOL); Europejską Siecią Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości (EJTN); Europejską Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) i instytucjami międzynarodowymi: INTERPOL-em, Iberoamerykańską Siecią Międzynarodowej Współpracy Prawnej (IberRed) oraz Biurem Narodów Zjednoczonych do spraw Narkotyków i Przestępczości (UNODC). Co więcej, Eurojust podpisał umowy o współpracy z Liechtensteinem, Szwajcarią, byłą jugosłowiańską Republiką Macedonii, USA, Norwegią, Islandią i Mołdawią.

1.2 Środki działania Eurojust

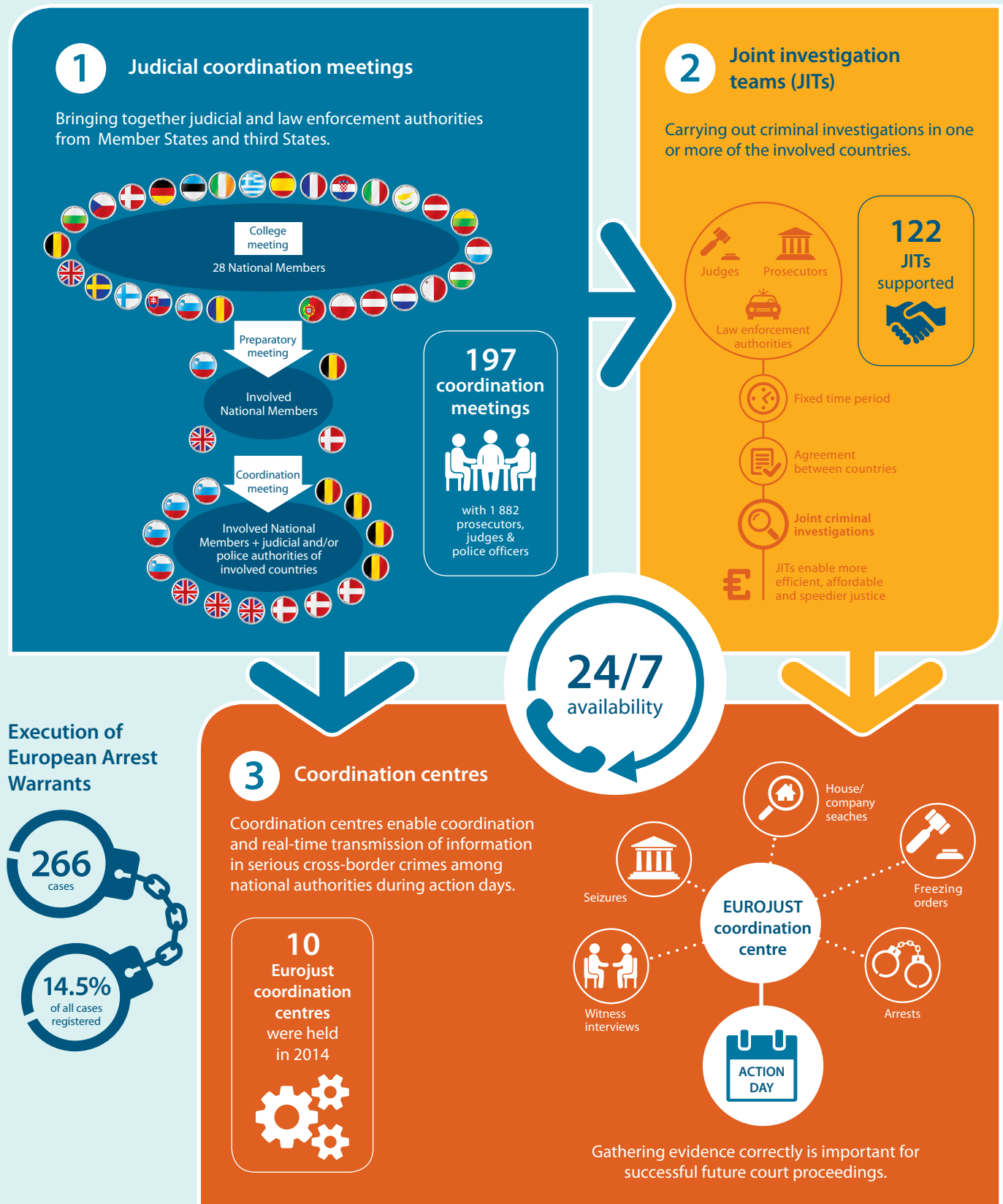
1.2.1 Spotkania koordynacyjne

Spotkania koordynacyjne Eurojustu to unikatowe narzędzie w zakresie współpracy międzynarodowej w sprawach karnych. Zapewniając ekspercką wiedzę w zakresie prawa i praktyki oraz pomoc materialną (w postaci np. sal konferencyjnych, wysokiej jakości usług tłumaczeniowych, zwrotu kosztów podróży dla maksymalnie dwóch uczestników z danego państwa, noclegów), Eurojust kontaktuje ze sobą organy sądowe i śledcze z państw członkowskich, a także z państw trzecich, robiąc jeszcze jeden krok naprzód w realizacji swego czasu rewolucyjnej zasady bezpośredniej komunikacji między organami sądowymi i podsycając wzajemne zaufanie.

W nieformalnym, a jednocześnie profesjonalnym środowisku pracy, śledczy, prokuratorzy i sędziowie mogą bezpośrednio wymieniać się informacjami na temat powiązanych

Praktyczne aspekty działania Eurojust

Podstawowym przedmiotem działalności Eurojust jest wspieranie właściwych władz państw członkowskich UE przy prowadzeniu spraw z zakresu poważnej transgranicznej przestępczości zorganizowanej.

dochodzeń, a ponadto bez barier językowych, na miejscu omawiać i uzgadniać strategie, aby lepiej koordynować dochodzenia (np.: planując wspólne akcje, ewentualnie przy wsparciu centrum koordynacyjnego, ustanawiając JIT, identyfikując konflikty jurysdykcji oraz uzgadniając sposób zapobiegania tym konfliktom lub rozwiązywania ich poprzez ewentualne przeniesienie postępowania, lub po prostu badając sposoby zapobiegania problemom bądź metody likwi-

Przykłady postępowania

Pewną zorganizowaną grupę przestępczą podejrzewano o realizację skimmingu (skanowania danych kart płatniczych w punktach sprzedaży (POS) oraz w bankomatach w różnych państwach europejskich) i oszukańcze wypłaty pieniężne przy użyciu pustych kart (dokonywane między innymi w Kambodży, Panamie, Ekwadorze i Kolumbii). Rumuńskie biuro w Eurojuście zorganizowało spotkanie koordynacyjne w celu sprawdzenia, czy zorganizowana grupa przestępcza była aktywna we Francji, Niemczech, Szwecji, Danii, Norwegii i Hiszpanii oraz czy w tych państwach prowadzone były dochodzenia w tej sprawie. Ze względu na fakt, że dwie rumuńskie sprawy miały ze sobą związek, dochodzenie było prowadzone pod pewną presją czasu. Wobec tego ważne było, aby zapewnić skuteczne ściganie, ścisłą współpracę i koordynację działań z innymi zaangażowanymi w to postępowanie państwami.

Podczas spotkania koordynacyjnego wymieniono informacje dotyczące spraw prowadzonych w państwach członkowskich i omówiono dodatkowe kroki, aby umożliwić wykonanie wniosków o wzajemną pomoc prawną przesłanych przez Rumunię. W odniesieniu do wniosków o wzajemną pomoc prawną skierowanych do Wielkiej Brytanii, aby zlokalizować podejrzanych i przechwycić rozmowy telefoniczne, władze Wielkiej Brytanii wyjaśniły, że potrzebny jest dodatkowy wniosek o wzajemną pomoc prawną. Władze niemieckie wyjaśniły, że w Niemczech sprawa musi zostać założona przez prokuratora, aby zapewnić, że informacje wymieniane na szczelbu organów ścigania będą mogły zostać wykorzystane w Rumunii w trakcie postępowania sądowego. Ta informacja była ważna dla postępowania prowadzonego przez rumuńskie organy sądowe.

Na spotkaniu koordynacyjnym Eurojust nakreślił sposób przemieszczania się zorganizowanej grupy przestępczej po Europie oraz wskazał państwa, które dopiero niedawno znalazły się na celowniku tej grupy, podkreślając potrzebę podjęcia dalszego dochodzenia.

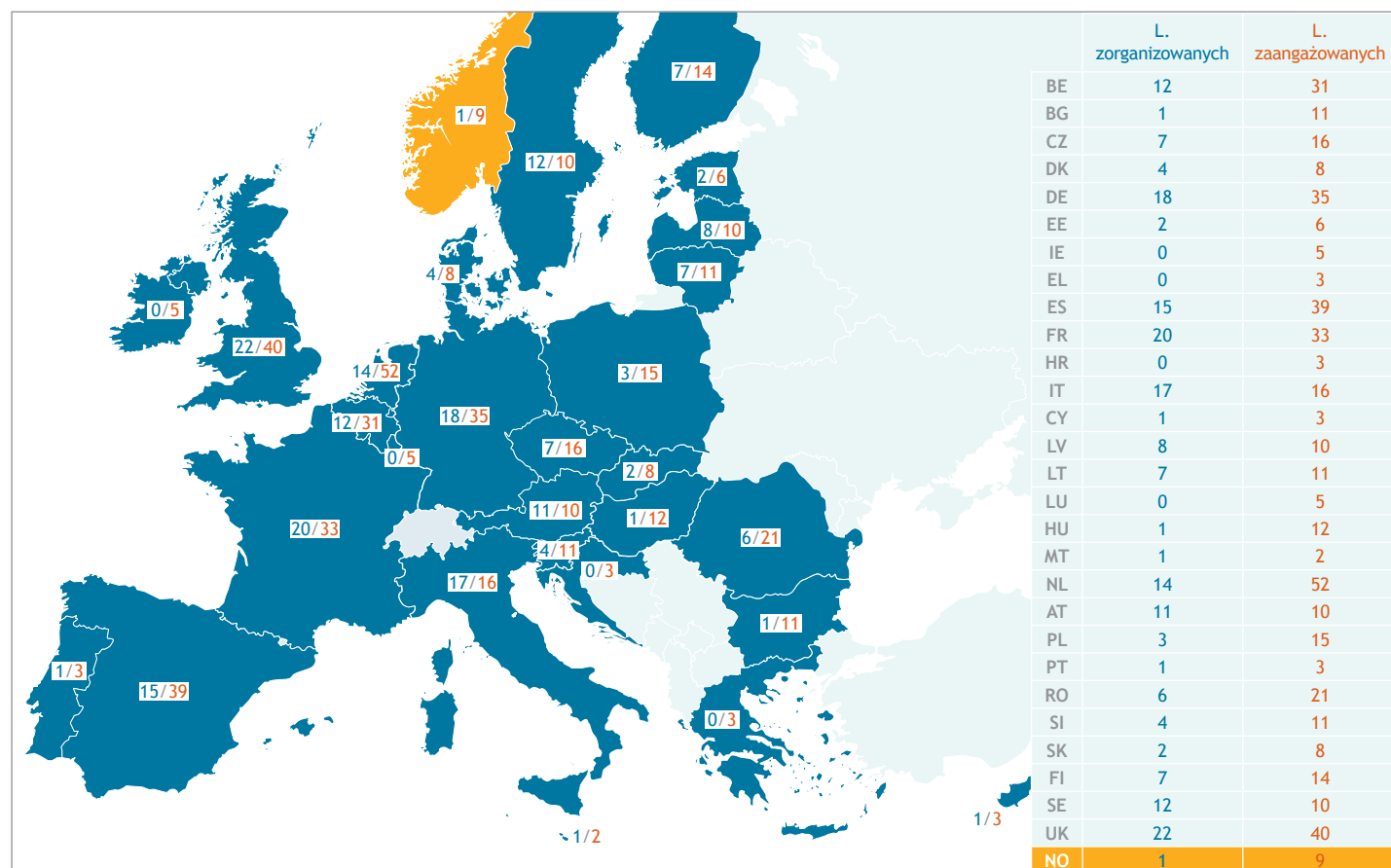
W 2014 roku sprawa była nadal w toku.

dacji problemów w realizacji wniosków o wzajemną pomoc prawną lub instrumentów wzajemnego uznawania). Oprócz załatwiania spraw operacyjnych rozwiązywane są problemy związane z wyzwaniami prawnymi lub podejmowane są działania, które pozwalają skutecznie sobie z nimi poradzić (np. wykorzystywanie w sądzie informacji wymienianych pomiędzy siłami policyjnymi, zasady dotyczące tajemnicy bankowej, doradztwo prawne podczas przesłuchań). W ten sposób władze krajowe uzyskują pomoc od wysoko wykwalifikowanych praktyków, z których większość to także prokuratorzy i sędziowie mogący zaoferować fachową wiedzę zebraną podczas pracy w Eurojuście oraz wsparcie dla organów ze swoich krajów za pomocą kompleksowej analizy różnych dochodzeń, co nakreśla wyraźniejszy obraz sytuacji, w którym każdy element układanki trafia na swoje miejsce, ukazując wcześniej niepodejrzewane lub pomijane wymiary ich pracy.

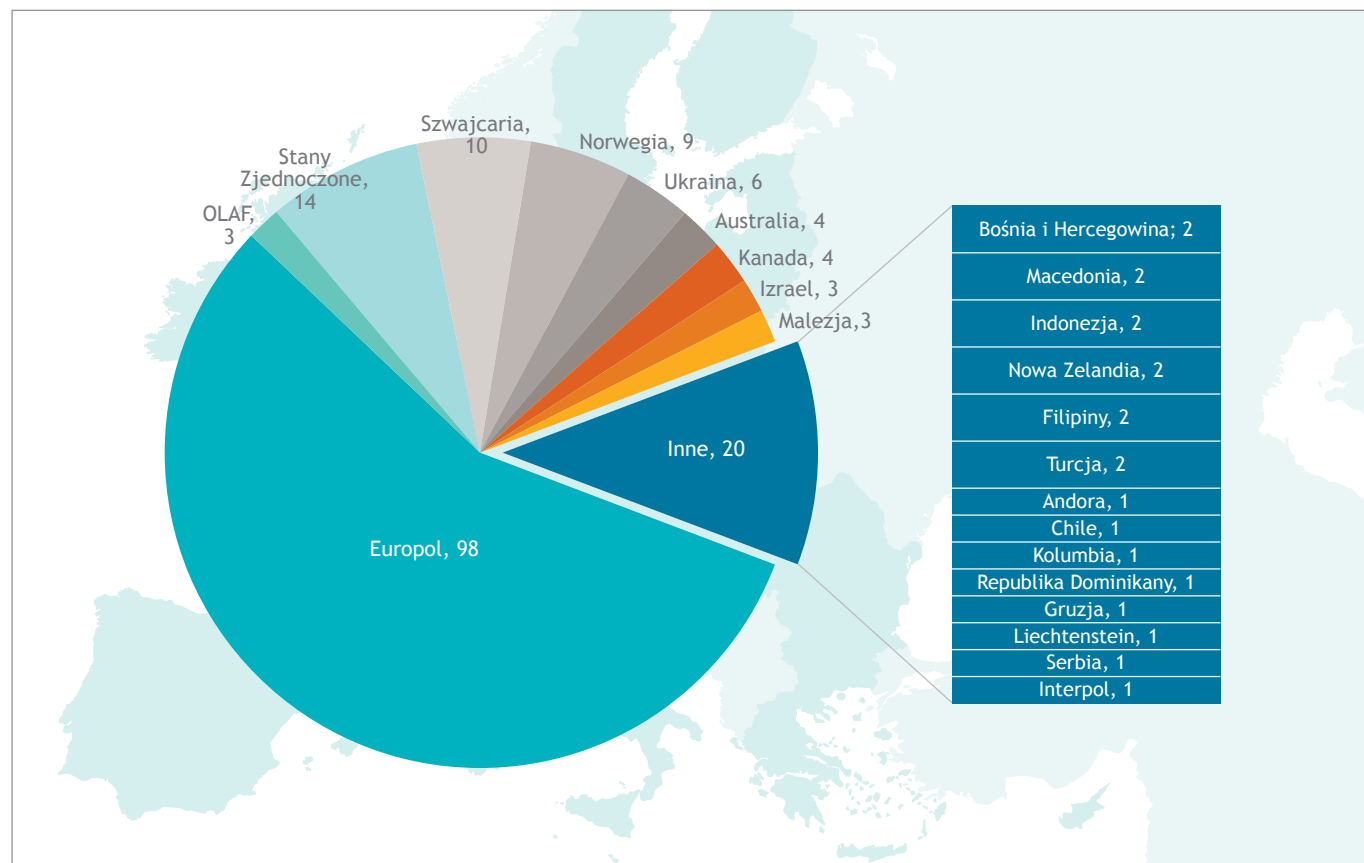
Mając świadomość wyjątkowości i skuteczności tego narzędzia Eurojust stale pracuje nad jego promowaniem i usprawnianiem. W 2014 roku liczba spotkań koordynacyjnych zorganizowanych w Eurojuście pozostała stabilna, po okresie znacznego wzrostu zanotowanego w roku 2011. Wielka Brytania, Francja i Niemcy należały do państw członkowskich najczęściej składających wniosek o uczestnictwo w czynnościach, natomiast Holandia, Wielka Brytania i Hiszpania to państwa członkowskie najczęściej otrzymujące taki wniosek. Spośród 41 spotkań koordynacyjnych z udziałem państw trzecich większość spotkań dotyczyła USA, Szwajcarii i Norwegii. Europol uczestniczył w 98 takich spotkaniach, OLAF w trzech, a INTERPOL w jednym.

Fakt, że odbyła się nieco mniejsza liczba spotkań koordynacyjnych, kiedy jednocześnie w Eurojuście zarejestrowano więcej spraw, odzwierciedla nieustanne wysiłki Eurojustu w zakresie wspierania i usprawniania tego narzędzia poprzez wybieranie spraw, w których przypadku spotkanie koordynacyjne jest odpowiednim rozwiązaniem. Najlepsza decyzja o tym, jak postępować w przypadku danej sprawy to czasami nieorganizowanie spotkania koordynacyjnego, ponieważ cele Eurojustu można osiągnąć mniej kosztownymi środkami. Jednocześnie, kiedy konieczne jest spotkanie koordynacyjne, stosowane są często między innymi następujące narzędzia organizacyjne i rozwiązywania kosztowe: (c) spotkania pod wspólnym przewodnictwem, kiedy to dwa biura krajowe odbywają wspólne spotkanie i zajmują się dwoma sprawami, które mają ze sobą związek; (b) spotkania organizowane przez jedno biuro krajowe, aby rozwiązać kilka powiązanych spraw jednocześnie; oraz (c) wideokonferencje, które w roku 2014 umożliwiły uczestnikom wzięcie udziału w dziewięciu spotkaniach koordynacyjnych.

8 kwietnia kolegium przyjęło *Wytyczne dotyczące poufności i ujawniania informacji w ramach spotkań koordynacyjnych Eurojustu*, które mają pomóc w znalezieniu sposobu na możliwie najlepsze rozwiązywanie delikatnych kwestii prawnych pojawiających się podczas spotkań koordynacyjnych.

Państwa trzecie, partnerzy współpracujący i organizacje międzynarodowe zaangażowane w spotkania koordynacyjne

Przykłady postępowań

Władze belgijskie rozpracowywały zorganizowaną grupę przestępczą działającą w Belgii, Bułgarii, Holandii i Rumunii. Zorganizowana grupa przestępcza rzekomo dopuściła się oszustwa finansowego na dużą skalę w tym naruszenia przepisów o ubezpieczeniach społecznych. Od 2007 roku około 100 pracowników rumuńskich zostało nielegalnie zatrudnionych przez obywateli Holandii i Rumunii w belgijskim sektorze budowlanym, a w proceder zaangażowana była grupa belgijskich i bułgarskich firm. O wykorzystywanie tych rumuńskich pracowników z naruszeniem zakazu tymczasowego zatrudniania pracowników podejrzewanych było kilka belgijskich firm budowlanych. Rumuńscy pracownicy byli fikcyjnie oddelegowywani przez holenderskie firmy za pośrednictwem przedsiębiorstw bułgarskich lub fałszywie rejestrowani w belgijskich firmach jako samozatrudnieni.

Na wniosek Belgii Eurojust zorganizował dwa spotkania koordynacyjne. Podczas pierwszego spotkania w maju 2013 roku władze belgijskie uzupełniły informacje na temat toczącego się belgijskiego dochodzenia. Ponieważ w sprawę zaangażowanych było kilka państw, na spotkaniu wyjaśniono, że dochodzenie prowadzone było tylko w Belgii, a zatem nie było zbyt prawdopodobne, aby ściganie sądowe miało się odbywać również w innych państwach. Ponadto wykonanie belgijskiego wniosku o wzajemną pomoc prawną skierowanego do Holandii ulegało zmianom. Władze holenderskie wyjaśniły, że niezbędne są dodatkowe informacje. Władze bułgarskie objaśniły, że wniosek o informacje dotyczące bułgarskich rachunków bankowych wymaga zgody Sądu Najwyższego przed jego wykonaniem ze względu na zasady zachowania tajemnicy bankowej obowiązujące w Bułgarii.

Podczas drugiego spotkania w lutym 2014 roku dokonano oceny praktycznych i prawnych wyzwań związanych z prowadzeniem jednoczesnych przesłuchań i przeszukań we wszystkich zaangażowanych państwach członkowskich jednego dnia. Jedną z możliwych przeszkód prawnych dotyczyła przesłuchań w Holandii, które miały zostać przeprowadzone w obecności belgijskiego oficera śledczego. Ten układ wzbudził obawy, co do zgodności środka z utrwalonym orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie Salduz i określone w belgijskiej ustawie Salduz. Zgodnie z tymi przepisami podejrzany ma prawo do pomocy prawnej przy pierwszym (policyjnym) przesłuchaniu. Uznając możliwy wpływ tego prawodawstwa na zakres wykorzystania zeznań jako dowodu, uczestnicy zgodzili się, że z urzędu belgijski sędzia śledczy złoży wniosek o obecność adwokata podczas przesłuchań. Po ocenie możliwego wyniku równoczesnych działań uczestnicy również postanowili zorganizować w kwietniu 2014 wspólną akcję i utworzyć centrum koordynacyjne w Eurojuście. Celem wspólnej operacji było zapobiec znikom i niszczeniu dowodów i powstrzymać dalsze straty dla władz belgijskich i holenderskich. Wynikiem tych jednoczesnych działań było przeszukanie 19 mieszkań, 30 placów budowy i przesłuchanie 42 osób.

1.2.2 Centra koordynacyjne

Centra koordynacyjne dają wyjątkową okazję do wymiany informacji w czasie rzeczywistym i scentralizowanej koordynacji jednoczesnego wykonywania *między innymi* nakazów aresztowania, przeszukań i konfiskat w różnych państwach. Centra koordynacyjne przyspieszają terminowe przekazywanie dodatkowych informacji pilnie potrzebnych do realizacji takich środków i nowo wydanych wniosków o wzajemną pomoc prawną.

W Eurojuście utworzono dziesięć centrów koordynacyjnych do wspierania wspólnych akcji. Zostały one zorganizowane przez Belgię (1), Francję (1), Finlandię (1) Czechy

(1), Hiszpanię (2), Włochy (2) i Holandię (2) z udziałem innych państw członkowskich w tym w Belgii (4) i Wielkiej Brytanii (4). Europol (9) i USA (2) także uczestniczyły w kilku wspólnych akcjach.

Rodzaje przestępstw, przeciwko którym skierowane były te akcje, obejmowały wyłudzenia i oszustwa finansowe, cyberprzestępczość, nielegalną imigrację i handel narkotykami.

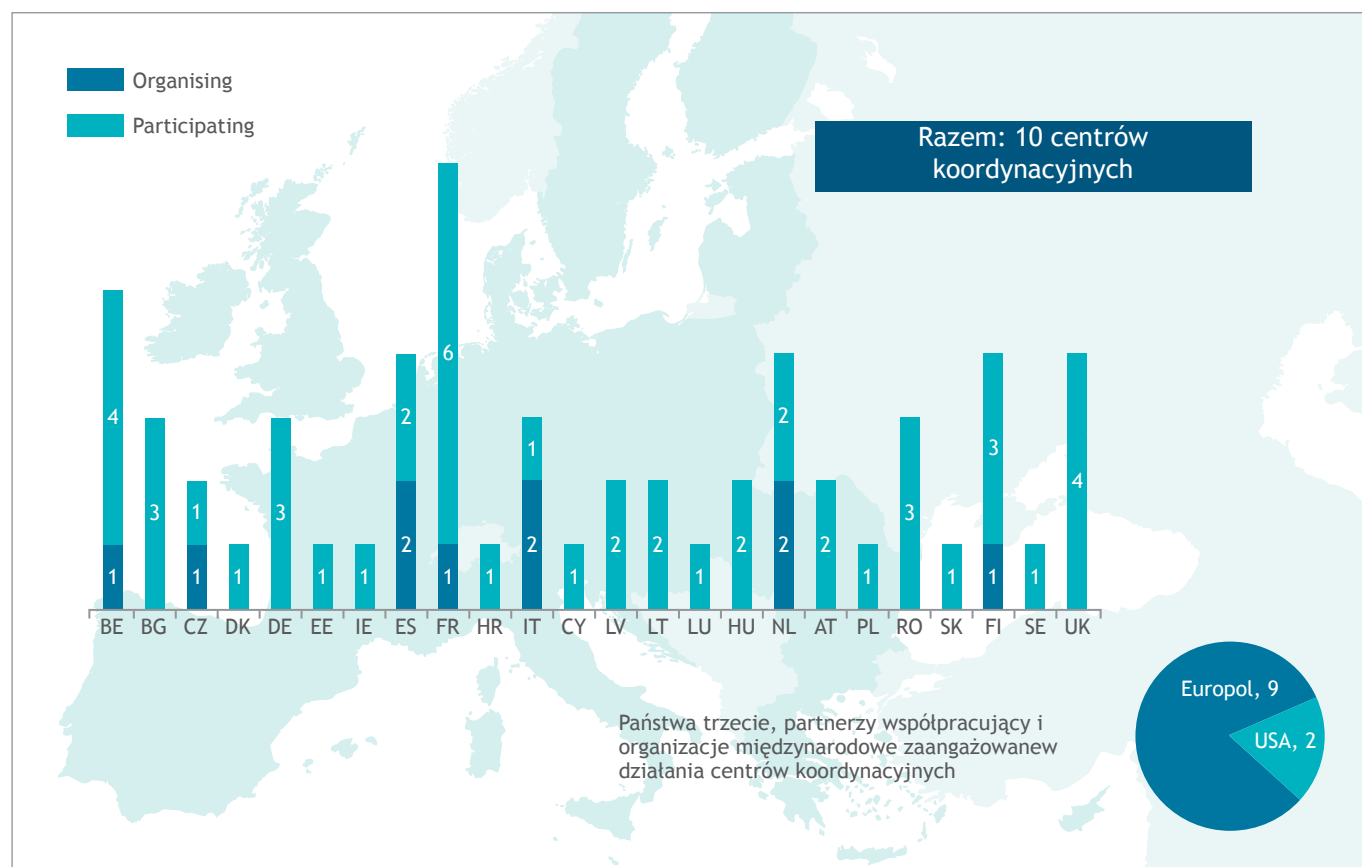
Dziesięć centrów koordynacyjnych zorganizowanych w 2014 r. w porównaniu z siedmioma stworzonymi w 2013 roku wskazuje na rosnącą popularność tego narzędzia operacyjnego wśród organów państwowych i biur krajowych

w Eurojuście wykorzystywanych w walce z przestępczością transgraniczną w Europie. Te wspólne operacje z udziałem krajowych organów ścigania to kolejne potwierdzenie wartości dodanej oferowanej przez Eurojust.

Oprócz ich nieodłącznej operacyjnej wartości dodanej centra koordynacyjne mogą również odgrywać istotną rolę w rozwoju sądowego wymiaru sprawy, szczególnie ze wzglę-

du na to, że pozwalają łatwiej przewidzieć i szybko rozwiązać skomplikowane problemy prawne powstałe przed wspólnymi akcjami lub w ich trakcie, jak na przykład w przypadku trudności wynikających z różnych krajowych ram prawnych dotyczących konfiskat i zajęcia mienia lub wymogów proceduralnych określanych na poziomie krajowym dla wykonania europejskich nakazów aresztowania.

Centra koordynacyjne

Przykłady postępowań

Wykryto sieć kilku zorganizowanych grup przestępczych prowadzących w różnych państwach członkowskich wyrafinowany plan oszustw karuzelowych obejmujących napoje alkoholowe. Handel napojami alkoholowymi odbywał się w całej Europie za pośrednictwem lustrzanych lub widmowych przesunięć usankcjonowanych przez sfałszowane elektroniczne dokumenty towarzyszące (ang. electronic Accompanying Documents, e-ADs), aby ukryć ich prawdziwe miejsce docelowe, którym w większości przypadków była Wielka Brytania, gdzie napoje alkoholowe były wprowadzane do obrotu. Kwotę podatku akcyzowego, którego zapłacenia bezprawnie uniknięto, szacuje się na dziesiątki milionów euro. Sprawa włoska (operacja „Koktajl”) została zarejestrowana w kwietniu 2013 roku i obejmowała Belgię, Francję, Niemcy, Holandię, Rumunię, Hiszpanię i Wielką Brytanię.

Sprawa rozwijała się w dwóch etapach. Podczas pierwszej fazy w 2013 roku Eurojust gromadził i analizował informacje operacyjne przekazywane przez władze krajowe (np.: organy celne i organy ścigania), aby wykryć *modus*

operandi i trendy przestępczości zorganizowanych grup przestępczych i przedstawić możliwe warianty reakcji organów sądowych. Ponadto Eurojust koordynował wydawanie i wykonywanie wniosków o wzajemną pomoc prawną i zorganizował dwa spotkania koordynacyjne.

W drugiej fazie realizowanej w 2014 roku Eurojust koordynował reakcję organów sądowych wobec zorganizowanych grup przestępczych realizowaną na poziomie krajowym, organizując dwa centra koordynacyjne, które obsługiwały dwie różne wspólne akcje mające miejsce w odstępie sześciu miesięcy.

Ustanowienie pierwszego centrum koordynacyjnego w maju 2014 r. zaowocowało serią aresztowań, przeszukań i konfiskat we Francji i Niemczech i skoncentrowało się na osobach będących celem dochodzeń belgijskich. Doprowadziło to do pięciu aresztowań w tym szefów belgijskiej zorganizowanej grupy przestępczej. Pozostałe wyniki to zamrożenie trzech rachunków bankowych na Łotwie, 23 przeszukania i zajęcie gotówki, komputerów, laptopów, telefonów komórkowych, pojazdów i innych przedmiotów o dużej wartości.

Drugie centrum koordynacyjne utworzone w listopadzie 2014 r. koncentrowało się na osobach będących celem włoskiego postępowania karnego i doprowadziło do aresztowania 20 członków zorganizowanej grupy przestępczej, w tym jej szefów. Aresztowań dokonano na podstawie 14 krajowych nakazów aresztowania wykonanych we Włoszech i sześciu ENA wykonanych w Niemczech, w Rumunii i w Zjednoczonym Królestwie. Ponadto przeszukano 30 lokali i zajęto aktywa finansowe i nieruchomości (w tym kilka rachunków bankowych), broń, komputery, pojazdy, telefony komórkowe i dokumenty.

Wartość dodana tego centrum koordynacyjnego staje się oczywista, gdy spojrzymy na okoliczności wykonania europejskiego nakazu aresztowania wydanego przeciwko osobie będącej jednym z głównych celów w tej sprawie – obywatelowi Włoch zamieszkałemu w Wielkiej Brytanii. Wszystkie ustalenia związane z jego aresztowaniem zostały dokonane na terytorium Wielkiej Brytanii podczas wspólnej akcji. Jednak po rozpoczęciu wspólnej operacji centrum koordynacyjne dowiedziało się, że poprzedniej nocy pojechał on do Hiszpanii. Centrum koordynacyjne niezwłocznie poinformowało o tym hiszpańskie biuro krajowe w Eurojuście, które z kolei bezpośrednio zaangażowało odpowiednie władze hiszpańskie, próbując zlokalizować osobę będącą celem operacji. Władze hiszpańskie aktywnie go poszukiwały, ale osoba ta nie została odnaleziona. We wczesnych godzinach rannych następnego dnia władze brytyjskie dowiedziały się, że osoba będąca celem operacji pojawiła się na liście pasażerów lotu z Hiszpanii do Wielkiej Brytanii z lądowaniem na lotnisku Gatwick. Informacja ta została przekazana władzom włoskim i hiszpańskim za pośrednictwem centrum koordynacyjnego. W ten sposób cykl został zakończony, a osoba będąca celem operacji została aresztowana na lotnisku Gatwick po przylocie z Hiszpanii.

Wyzwania, jakie pojawiły się w tej sprawie, to złożoność oszukańczej działalności realizowanej przez zorganizowane grupy przestępcze, ich zdolność do przewożenia prawie niepostrzeżenie dużych ilości napojów alkoholowych pomiędzy państwami członkowskimi, co prawie umknęło uwadze organów ścigania prowadzących dochodzenie oraz fakt, że sprawa obejmowała różne porządki prawne. Podczas prac centrów koordynacyjnych Eurojust wspierał terminową i wspólną realizację takich działań, jak aresztowania i konfiskaty przy poszanowaniu terminów i wymagań proceduralnych poszczególnych państw członkowskich. W przypadku obu centrów koordynacyjnych Europol uruchomił mobilne biuro zapewniające dodatkowe wsparcie dla operacji na miejscu.

1.2.3 Wymiana informacji i baza prowadzonych postępowań Eurojustu (CMS)

Opracowanie i przyjęcie zasad polityki związanych z CMS

CMS to baza danych odpowiednio dostosowana do przechowywania i przetwarzania danych dotyczących konkretnych spraw. Ułatwia prace koordynacyjne Eurojustu, daje zainteresowanym stronom dostęp do danych i umożliwia ich zestawianie i wyszukiwanie powiązań, a ponadto ułatwia monitorowanie legalności przetwarzania danych

osobowych. W 2014 roku opracowane zostały dwie zmodernizowane wersje CMS w celu poprawy zdolności operacyjnych i użyteczności tej bazy. W pierwszej połowie 2014 roku została wydana wersja CMS 3.5 zapewniająca szerszy zakres funkcji w zakresie wprowadzania i przetwarzania danych, a także większą zgodność z zasadami ochrony danych. W drugiej połowie 2014 roku została opracowana i przetestowana druga aktualizacja do wersji 4.0. Baza CMS 4.0, która ma zostać wydana na początku 2015 roku, oferuje możliwość elastycznego dostępu do CMS przez różne grupy użytkowników i tworzy wstępny

warunek dostępu użytkowników ENCS do bazy CMS. Aktualizuje automatyczny import inteligentnego formularza PDF do celów art. 13 i poprawia czas reakcji systemu. Kolejna wersja CMS – CMS 4.1, która również zostanie zrealizowana w 2015 roku, zawiera ważną aktualizację umożliwiającą rejestrowanie orzeczeń na podstawie art. 19 *Zasad postępowania w zakresie przetwarzania i ochrony danych osobowych w Eurojuście*.

W 2014 roku kolegium uzgodniło nowe zasady dotyczące użytkowania i konserwacji CMS. Przyjęte w lipcu „podejście do wprowadzania danych” wprowadziło wspólne standardy wprowadzania danych i jednolite metody pracy do zastosowania przez biura krajowe. Przyjęte w październiku „holistyczne podejście” rozszerzyło pojęcie CMS, aby włączyć elementy dodane do systemu na różnych etapach jego rozwoju i stworzyć podstawę dla ujednoliconego konserwowania i zarządzania zmianą wielu elementów systemu.

Inteligentny formularz PDF do celów art. 13

Artykuł 13 decyzji ustanawiającej Eurojust wymaga od władz krajowych przekazania Eurojustowi wszelkich informacji niezbędnych do realizacji zadań operacyjnych Eurojustu. Inteligentny formularz PDF do celów art. 13 to elektroniczny formularz opracowany przez Eurojust, aby umożliwić zorganizowane przekazywanie takich informacji Eurojustowi przez władze krajowe. W 2014 roku kolegium zweryfikowało stosowany proces, zrewidowało zebrane doświadczenia i

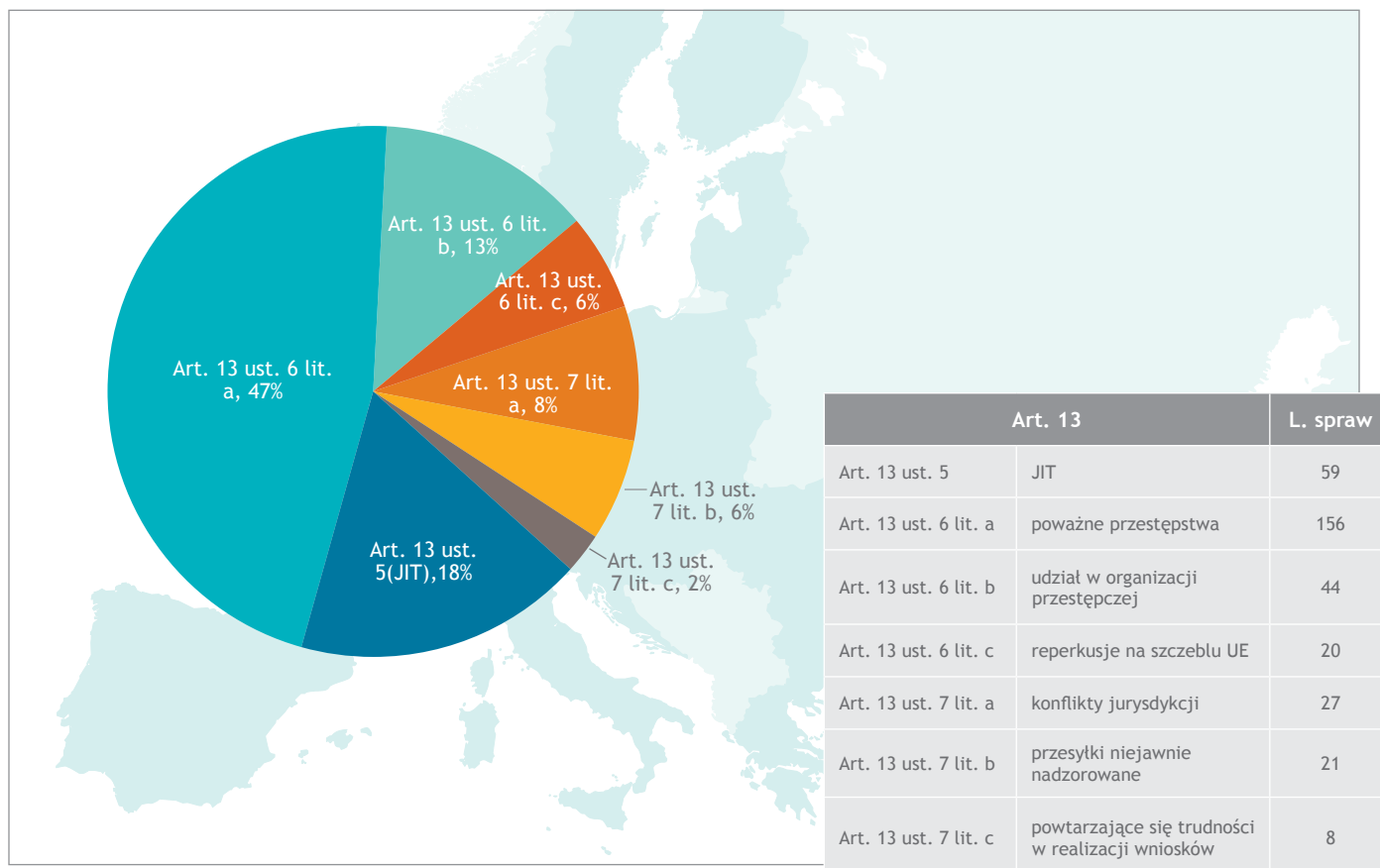
omówiło możliwe sposoby dalszej realizacji przez Eurojust art. 13 decyzji ustanawiającej Eurojust.

Potrzebę zmiany formularza PDF do celów art. 13, aby był on łatwiejszy w obsłudze dla organów krajowych, podkreślono podczas szóstej rundy wzajemnych ocen. Był to także jeden z efektów drugiego spotkania krajowych korespondentów Eurojustu w listopadzie 2014 r. W 2014 roku wydano trzy zaktualizowane wersje formularza. Aktualizacje umożliwiły Chorwacji zainicjowanie i zaimportowanie formularza do bazy CMS i wprowadzenie szeregu dostosowań w treści formularza, które zwiększają jego klarowność. Pod koniec 2014 roku Eurojust wszczął procedurę uproszczenia formularza.

Łączność między ENCS a CMS

W 2014 roku kontynuowano prace nad realizacją projektu „Bezpieczne połączenia sieciowe”. Projekt ten skupia się na ustanowieniu bezpiecznej łączności sieciowej między Eurojustem a każdym z 28 państw członkowskich. Zaczęły funkcjonować połączenia z Belgią, Węgrami, Polską, Słowenią, Finlandią i Szwecją, powiększając całkowitą liczbę państw członkowskich z ustanowioną i działającą bezpieczną łącznością do 11 (gotowe były już połączenia z Bułgarią, Czechami, Łotwą, Holandią i Rumunią). Bezpieczne łącza pozwalają na realizację wymogów wynikających z art. 12 (zapewniając systemowi ENCS w każdym państwie członkowskim dostęp do bazy CMS) i art. 13 (wymiana inteligentnych formularzy PDF za pośrednictwem poczty elektronicznej) decyzji ustanawiającej Eurojust i usprawniają bezpieczną wymianę informacji

Liczba spraw z art. 13

między Eurojustem a państwami członkowskimi.

1.2.4 Eurojust i wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze

Wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze są skutecznym narzędziem operacyjnym dla organów ścigania i organów sądowych ułatwiającym uzyskanie pomocy prawnej w dochodzeniach transgranicznych. W dalszym ciągu bardzo cenna okazała się możliwość bezpośredniej wymiany informacji przez członków wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego bez konieczności składania formalnych wniosków oraz bezpośredniego występowania między sobą o zastosowanie odpowiednich technik śledczych, a także zaangażowanie Eurojustu poprzez udzielanie bezpośredniego wsparcia i pomocy. W 2014 roku przedstawiciele krajowi wspierali 122 wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze, z których 45 zostało nowo utworzonych w 2014 roku. Przedstawiciele krajowi brali w nich udział, pełniąc funkcję właściwych władz krajowych lub działając w imieniu Eurojustu zgodnie z art. 9f decyzji ustanawiającej Eurojust.

Zgodnie z artykułem 13 ust. 5 decyzji ustanawiającej Eurojust państwa członkowskie są zobowiązane zadbać o poinformowanie przedstawicieli krajowych o utworzeniu zespołów JIT i wynikach prac takich zespołów. Eurojust otrzymał 59 powiadomień. Pomoc Eurojustu obejmowała: (i) sporządzanie umów dot. wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego lub przedłużenie istniejących umów; (ii)

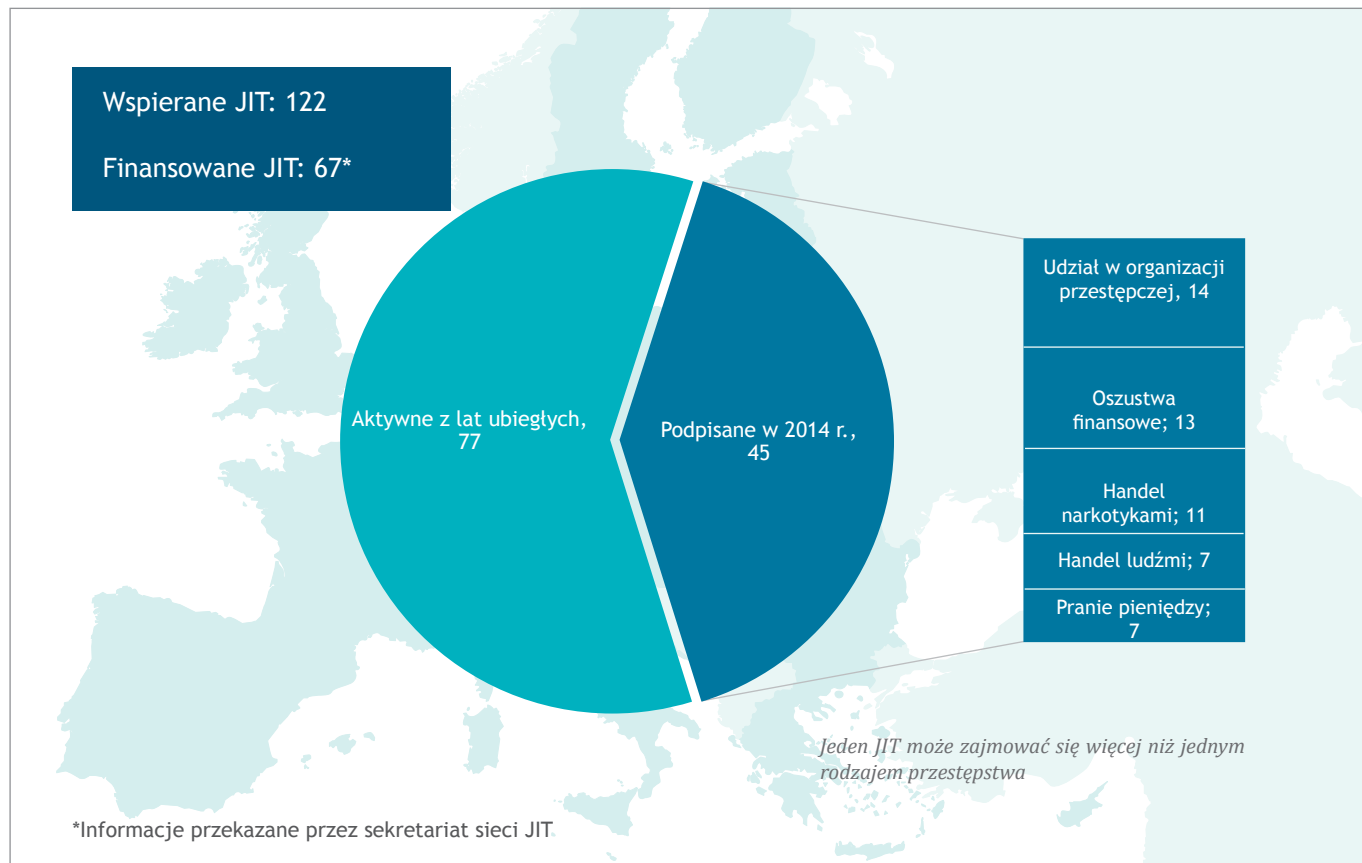
„Fiches Suédoises”

Fiches Suédoises zapewniają przegląd struktury i zasad funkcjonowania systemu ENCS w państwach członkowskich. Narzędzie to jest regularnie aktualizowane przez Eurojust, aby wesprzeć wdrażanie systemu ENCS oraz wspomóc wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk. Od listopada narzędzie *Fiches* zawiera sekcję zapewniającą zbiór dostępnych krajowych wytycznych dotyczących wykonywania art. 13 decyzji ustanawiającej Eurojust i rozdzielania spraw między Eurojust a siecią EJN.

doradztwo w zakresie unijnych i międzynarodowych ram prawnych przy tworzeniu wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego; (iii) dostarczanie informacji na temat różnych systemów proceduralnych; (iv) określenie spraw odpowiednich dla wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego; (v) organizowanie spotkań koordynacyjnych wspierających wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze; oraz (vi) udzielanie pomocy w sprawie skoordynowanych akcji.

Spotkania koordynacyjne zorganizowane, aby ułatwić pra-

Zespoły JIT wspierane przez Eurojust i główne rodzaje przestępstw

cę wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych, przyczyniły się do rozwiązania powtarzających się przeszkód, takich jak: i) różnice w systemach prawnych w odniesieniu do przepisów dotyczących gromadzenia środków dowodowych; ii) dopuszczalność środków dowodowych; iii) ujawnianie informacji; oraz iv) terminy zatrzymywania danych.

Wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze rozwinęły się w szybko działające i elastyczne narzędzie współpracy z państwami trzecimi. Eurojust zapewnia wsparcie dla funkcjonowania siedmiu wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych obejmujących państwa trzecie, z których trzy zostały nowo utworzone w 2014 r. Eurojust przyczynił się do pokonania przeszkód prawnych i praktycznych, które pojawiają się szczególnie w związku z udziałem w zespołach państw trzecich.

Uznając potrzebę zastanowienia się nad wyzwaniem związanym z intensywniejszą współpracą z państwami trzecimi, w czerwcu 2014 roku Eurojust gościł uczestników 10. dorocznego spotkania sieci ekspertów krajowych ds. wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych zorganizowanego przez sekretariat sieci JIT. Spotkanie zatytułowane [*Wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze „wykraczające poza UE”: w kierunku szerszego wykorzystania wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych tworzonych z państwami spoza UE*](#) skupiało się między innymi na prawnych i praktycznych aspektach zakładania i prowadzenia zespołów JIT z udziałem państw trzecich, na konkretnych zagadnieniach związanych z wymianą informacji i środków dowodowych z państwami trzecimi oraz na wkładzie sekretariatu sieci JIT w promocję i rozwój zespołów JIT z państwami sąsiadującymi.

Eksperci zgodzili się, że pomoc udzielana przez Eurojust

Przykłady postępowania

W związku z katastrofą lotu MH17 na Ukrainie w dniu 17 lipca 2014 r. utworzono wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy pomiędzy Holandią, Belgią, Australią i Ukrainą z udziałem Malezji i przy wsparciu Eurojustu. Członkowie wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego zdecydowali na późniejszym etapie, że Malezja również stanie się członkiem zespołu JIT. Eurojust był gospodarzem trzech spotkań koordynacyjnych i udzielał pomocy w zakresie i) określenia podstawy prawnej dla powołania wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego w odniesieniu do uczestniczących państw trzecich; ii) sprecyzowania roli państw trzecich w charakterze uczestników lub członków wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego; iii) sporządzenia umowy dot. wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego; oraz iv) określenia uprawnień państw trzecich, które są członkami lub uczestnikami wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego do finansowania za pośrednictwem Eurojustu.

ma duże znaczenie, gdy rozważane jest włączenie w zespoły JIT państw trzecich, dzięki temu, że Eurojust identyfikuje sprawy odpowiednie dla tego rodzaju działania, inicjuje i ułatwia kontakt i dostarcza analizy, które mogą wpłynąć na decyzję o utworzeniu wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego. Ze względu na znaczne różnice w systemach prawnych unijny wzór umowy dot. wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego jest według ekspertów nie do końca właściwy w odniesieniu do państw trzecich i może wymagać pewnych korekt. Eksperci zalecają, aby wszystkie państwa członkowskie wdrożyły Drugi protokół dodatkowy do Konwencji o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych z 1959 r.

Eksperci podkreślili ponadto znaczenie bezpiecznej wymiany informacji z państwami trzecimi w ramach działania wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego. W tym zakresie wypożyczanie sprzętu technicznego przez Eurojust umożliwia ustanowienie bezpiecznego kanału komunikacji między stronami wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego.

Należy uważnie zająć się także kwestią wykorzystania informacji i środków dowodowych zwłaszcza w odniesieniu do państw trzecich, które stosują karę śmierci. Ponadto sekretariat sieci JIT powinien ułatwiać nawiązywanie kontaktu z partnerami (np.: Europol-em, CEPOL-em, siecią EJTN i sekretariatem Konwencji o współpracy policyjnej w regionie Europy Południowo-Wschodniej) dla celów prowadzenia szkoleń i podnoszenia świadomości w zakresie zespołów JIT spoza Unii Europejskiej.

Praktycy ocenili osiągnięte wyniki, problemy prawne i trudności praktyczne napotymane na różnych etapach pracy wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego. Do sekretariatu sieci JIT przesłano szereg ocen wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych (patrz punkt 6.2).

Wsparcie finansowe Eurojustu dla operacji wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych.

Eurojust kontynuował udzielanie pomocy finansowej i logistycznej zespołom JIT w ramach swojego zwykłego budżetu, wspierając 67 wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych, z których 48 otrzymało finansowanie po raz pierwszy.

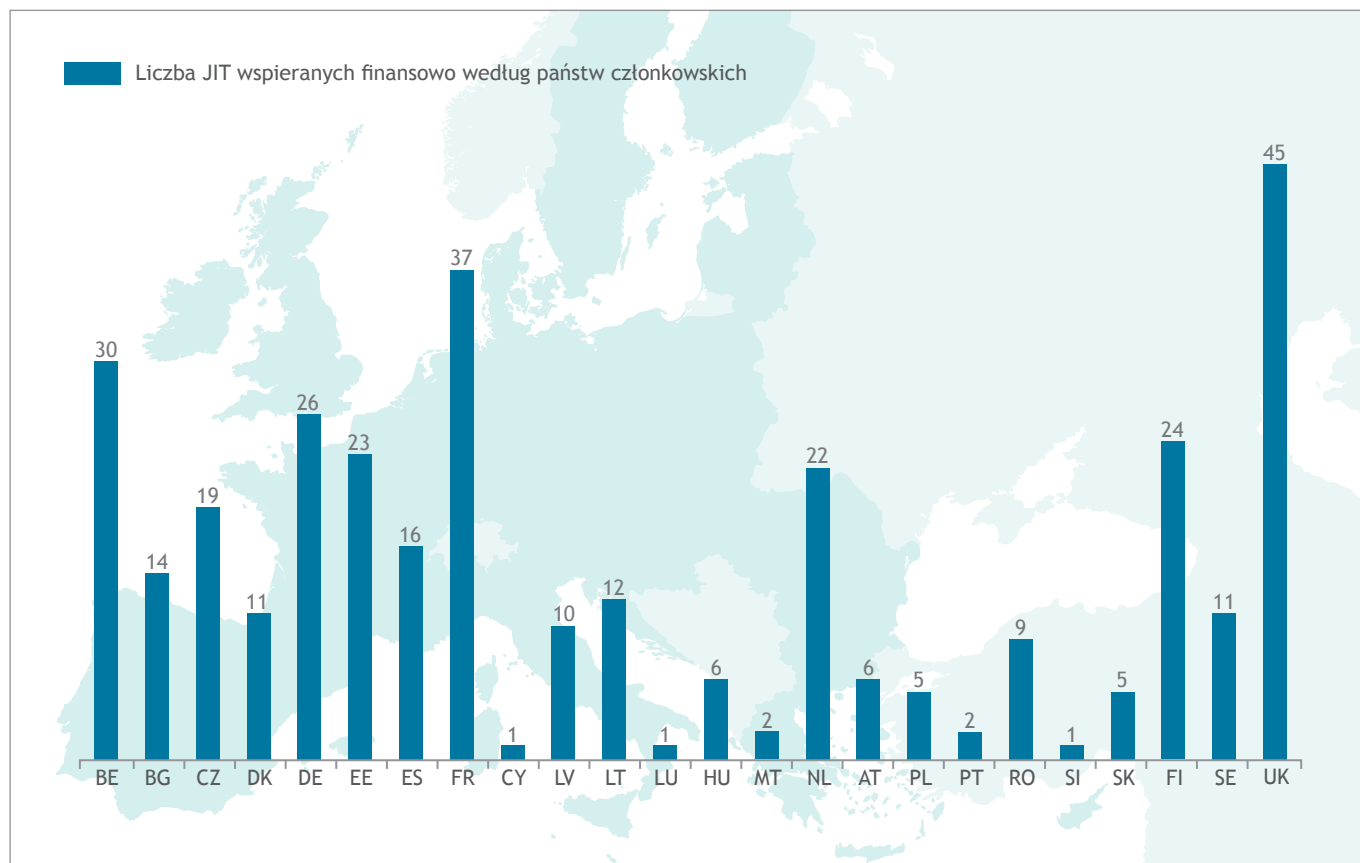
W 2014 roku wprowadzono kilka ulepszeń w zakresie procedury finansowania zespołów JIT obejmujących także udostępnianie pomocy finansowej państwom trzecim uczestniczącym w zespołach JIT z państwami członkowskimi. W ciągu roku Eurojust otrzymał 12 takich wniosków od zespołów JIT, w których udział brały państwa trzecie. Dodatkowo finansowanie przyznano także zespołom JIT ustanowionym na mocy innych instrumentów prawnych poza europejską Konwencją o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej z 2000 r. i decyzją ramową 2002/465/WSiSW w sprawie zespołów JIT.

Przykłady postępowań

Ustanowiono wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy, aby zlikwidować kilka zorganizowanych grup przestępczych wywodzących się z krajów byłej jugosłowiańskiej Republiki Macedonii i zaangażowanych w handel dużymi ilościami narkotyków (głównie heroiny i kokainy) na terenie Holandii, Austrii i Niemiec. W wyniku prac wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego działania zorganizowanej grupy przestępczej zostały istotnie ograniczone. Współpraca w tej sprawie spowodowała liczne aresztowania i wyroki skazujące w Austrii, Niemczech, Holandii i byłej jugosłowiańskiej Republice Macedonii, a także konfiskatę znacznych ilości heroiny, kokainy, substancji rozcieńczających, marihuany oraz gotówki.

Eurojust odegrał w tej sprawie zasadniczą rolę, koordynując dochodzenia w państwach członkowskich i zachęcając do wszczęcia dochodzeń i podjęcia ścigania w byłej jugosłowiańskiej Republice Macedonii i w Holandii. Łącznie w okresie czterech lat Eurojust zorganizował osiem spotkań koordynacyjnych, co ułatwiło omawianie toczących się postępowań, rozważenie stosowności utworzenia wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego oraz przedyskutowanie zrealizowanych działań. Tę formę współpracy uznano za opłacalną, ponieważ zlikwidowała ona wymóg składania wniosków o wzajemną pomoc prawną między uczestniczącymi państwami członkowskimi a państwem trzecim. Pozwoliło to również władzom byłej jugosłowiańskiej Republiki Macedonii na bieżąco informować uczestniczące państwa członkowskie o wynikach, jakie przyniosło przechwytywanie rozmów telefonicznych. Taka możliwość nie istnieje, gdy składany jest zwykły wniosek o wzajemną pomoc prawną. Eurojust pomógł przygotować umowę dot. wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego i zapewnił wsparcie przy uściśnianiu wymogów prawnych oraz doradztwa w zakresie szczególnych postanowień zawartych w umowie dot. wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego. We współpracy z zaangażowanymi organami Eurojust przygotował omówienie dotyczące podejrzanych i stanu postępowania w zaangażowanych państwach członkowskich. Ponadto Eurojust udzielił wspólnemu zespołowi dochodzeniowo-śledczemu wsparcia finansowego.

Finansowanie JIT przez Eurojust (2009/12 do 2014/8)

2014

Kalendarium roku

4–5 czerwca, Haga

Spotkanie strategiczne poświęcone terroryzmowi

10–11 czerwca, Haga

Seminarium strategiczne poświęcone europejskiemu nakazowi aresztowania i spotkanie Forum Konsultacyjnego

11–12 czerwca

Seminarium marketingowe we Francji

24 marca, Haga

Eurojust bierze udział w Szczycie Bezpieczeństwa Jądrowego

25–26 czerwca, Haga

10. doroczne spotkanie ekspertów krajowych zespołów JIT

STYCZEŃ

LUTY

MARZEC

KWIECIEŃ

MAJ

CZERWIEC

14 lutego, Haga

Wizyta europosła Axla Vossa, sprawozdawcy rozporządzenia o Eurojuście

21–22 maja, Haga

16. spotkanie Europejskiej sieci ds. ścigania i karania zbrodni ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych

15–16 maja

Seminarium marketingowe w Polsce

26–27 maja

Seminarium marketingowe na Węgrzech

26 lutego, Haga

35. regularne spotkanie punktów kontaktowych Europejskiej Sieci Sądowej (EJN)

3 listopada, Valletta

Protokół ustaleń między Eurojustem a Europejską Agencją Praw Podstawowych (FRA)

21 września
Siódmy Międzynarodowy Dzień Hagi

29-30 września, Haga
Spotkanie strategiczne dotyczące handlu narkotykami

19-20 listopada, Haga
Spotkanie, Cyberprzestępczość: sprostanie wyzwaniom w XXI wieku

21 listopada, Bruksela
Briefing prasowy i prezentacja sprawozdania Eurojustu na temat projektu strategicznego w sprawie przestępczości przeciwko środowisku naturalnemu

LIPIEC

SIERPIEŃ

WRZESIEŃ

PAŹDZIERNIK

LISTOPAD

GRUDZIEŃ

10 lipca, Haga

Umowa o współpracy między Eurojustem a Republiką Mołdowy

16-17 października, Haga

Spotkanie punktów kontaktowych przy Eurojuście i prokuratorów łącznikowych: Komplementarność, synergia i współpraca

11-12 grudnia, Haga

Seminarium strategiczne poświęcone zamrażaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z działalności przestępczej i spotkanie Forum Konsultacyjnego

15 lipca, Haga

Protokół ustaleń między Eurojustem a Europejskim Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA)

Sprawy prowadzone przez Eurojust

2.1 Sprawy prowadzone przez Eurojust w priorytetowych obszarach przestępczości

Priorytety operacyjne Eurojustu na okres 2014–2017 zasadniczo odzwierciedlają priorytety UE w zakresie zwalczania poważnych przestępstw i przestępczości zorganizowanej przewidziane przez Radę Unii Europejskiej z wyjątkiem nielegalnego handlu bronią palną. Niemniej jednak priorytety Eurojustu obejmują pewne rodzaje przestępstw, które nie zostały określone jako priorytetowe w ramach cyklu polityki UE, a mianowicie korupcję, przestępstwa na szkodę interesów finansowych UE i terroryzm.

EMPACT

Każdy z priorytetów ustalonych przez Radę dla UE na lata 2014–2017 został przełożony na wieloletnie plany strategiczne (MASP) określające strategiczne cele do osiągnięcia. Dla osiągnięcia tych strategicznych celów uruchomiono dziewięć projektów EMPACT (po jednym na każdy z priorytetów Rady), aby koordynować działania podejmowane przez państwa członkowskie i organizacje unijne wobec zidentyfikowanych zagrożeń. Co roku w ramach projektów EMPACT ustanawiane są plany działań operacyjnych (OAP) mające na celu zapewnić osiągnięcie tych celów strategicznych.

Eurojust aktywnie uczestniczył w przygotowywaniu i redagowaniu planów działań operacyjnych na rok 2015. W związku z tym przedstawiciele Eurojustu wzięli udział w 33 spotkaniach poświęconych wszystkim dziewięciu priorytetowym obszarom przestępczości EMPACT, w tym w spotkaniu koordynatorów krajowych EMPACT, które odbyło się w listopadzie (*patrz* dok. Rady 15930/14). Te priorytetowe obszary to: ułatwianie nielegalnej imigracji; handel ludźmi; towary podróbione; oszustwa akcyzowe i oszustwa karuzelowe; narkotyki syntetyczne; kokaína i heroína; nielegalny handel bronią, zorganizowana działalność przestępcza przeciwko mieniu i cyberprzestępczość.

Kierunek dla udziału Eurojustu w rozwoju planów działań operacyjnych na rok 2015 wyznaczało wspólne stanowisko przyjęte przez kolegium w 2013 roku, które przewiduje zaangażowanie Eurojustu w sześciu następujących obszarach: współpraca z państwami trzecimi; dochodzenia finansowe (w tym odzyskiwania mienia); podnoszenie świadomości; szkolenia; przeszkody prawne/praktyczne oraz zwiększenie liczby skoordynowanych dochodzeń i czynności w zakresie ścigania.

Priorytetowe obszary przestępczości - ogólne statystyki

Priorytetowe przestępstwa	Sprawy		Spotkania koordynacyjne		Zespoły JIT	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Handel narkotykami	239	283	56	52	26	31
Nielegalna imigracja	25	32	5	10	7	9
Handel ludźmi	84	71	24	12	15	18
Oszustwa finansowe	449	560	60	60	21	32

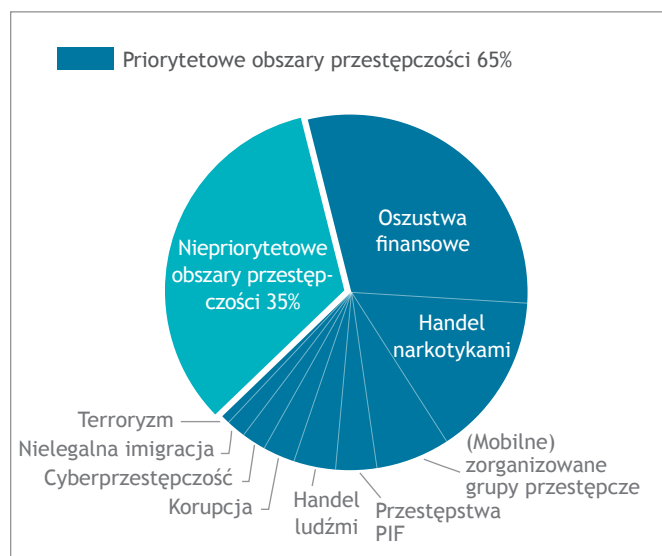
Postępowanie z dochodami pochodzącymi z przestępstw

Starania Eurojustu w zakresie wspierania praktyków mających do czynienia z poważnymi przestępstwami obejmowały identyfikację, zamrażanie, konfiskowanie i dzielenie oraz zwrot dochodów pochodzących z przestępstw.

Ważnymi narzędziami dla zapewnienia, że przestępczość nie będzie popłacać, są: decyzja ramowa Rady 2003/577/WSiSW z 22 lipca 2003 roku w sprawie wykonywania postanowień o zabezpieczeniu mienia lub środków dowodowych w Unii Europejskiej oraz decyzja ramowa Rady 2006/783/WSiSW z 6 października 2006 roku w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania nakazów konfiskaty. Wymienione decyzje zawierają przeznaczone dla praktyków standardowe zaświadczenia, ułatwiające ich stosowanie i przestrzeganie.

Eurojust przygotował wzory zaświadczeń w formie [edytowalnych formularzy](#), dostępnych dla praktyków za pośrednictwem witryny internetowej Eurojustu.

Sprawy prowadzone przez Eurojust w priorytetowych obszarach przestępczości

Priorytetowe przestępstwa	Sprawy		Spotkania koordynacyjne		Zespoły JIT	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Cyberprzestępczość	29	42	10	15	9	6
Terroryzm	17	14	3	4	1	2
Mobilne zorganizowane grupy przestępcze	257	128	66	13	8	13
Przestępstwa PIF	31	70	8	7	1	2
Korupcja	52	55	16	9	3	4

2.1.1 Oszustwa finansowe

Znaczący wzrost spraw dotyczących oszustw finansowych to kontynuacja trendu, który rozpoczął się w roku 2012. Przy 560 sprawach łącznie oszustwa finansowe stanowią prawie jedną trzecią spraw Eurojustu zarejestrowanych w 2014 r. W porównaniu do roku 2013 liczba spotkań koordynacyjnych pozostała bez zmian (60), podczas gdy liczba wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych znacznie wzrosła (32).

Sprawy dotyczące oszustw finansowych były traktowane głównie jako odrębne przestępstwa (348) lub podpadały pod kategorię ogólnych „innych rodzajów oszustw”. W ramach podkategorii większość zgłoszonych nadużyć to wyłudzenia (157) i oszustwa finansowe związane z podatkiem VAT (141). Oszustwo finansowe jest zazwyczaj związane z praniem pieniędzy (83), udziałem w organizacji przestępczej (48) i fałszowaniem dokumentów administracyjnych (41).

Sprawy prowadzone przez Eurojust pokazują, że państwa członkowskie najczęściej składające wnioski o współpracę to Węgry, Austria i Słowenia. Wielka Brytania, Niemcy i Hiszpania to państwa członkowskie, które najczęściej otrzymywały taki wniosek.

Poza prowadzeniem spraw operacyjnych Eurojust zwiększył swój wkład w podejmowane na szczeblu UE starania w zakresie zwalczania wszelkich form oszustw finansowych. Przyjmując takie podstawy, Eurojust został gospodarzem spotkań z delegacjami z Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dla oceny skuteczności UE w zwalczaniu transgranicznych oszustw związanych z VAT, a także z przedstawicielami Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. zdrowia i konsumentów – DG SANTE (dawniej DG SANCO), aby omówić sposoby wzmocnienia współpracy w dziedzinie nadużyć dotyczących żywności, alkoholu, pestycydów i etykietowania produktów.

Eurojust współpracował z Arcadia International – członkiem Konsorcjum ds. oceny łańcucha żywnościowego, któremu wcześniej w 2014 roku DG SANTE zlecił przeprowadzenie badania na temat nielegalnego handlu pestycydami i fałszowania ich oraz badania ad hoc na temat wpływu oficjalnych kontroli i działań organów ścigania na obecne

ramy prawne mające zastosowanie do nadużyć na rynku żywności. Badania te mają na celu pomóc w bieżących pracach Komisji i zintensyfikować walkę z nieuczciwymi praktykami w łańcuchu żywnościowym, a w szczególności pozwolić ocenić, czy odpowiednia polityka UE i ramy prawne są wystarczające i skuteczne, i czy konieczne są dalsze działania.

Przykłady postępowań

Niemieckie władze przez kilka lat prowadziły dochodzenia przeciwko firmom podejrzanym o udział w złożonych oszustwach związanych z VAT. Niemieckie prokuratury w Kolonii i Augsburgu skierowały wnioski o wzajemną pomoc prawną do władz holenderskich w celu przeprowadzania przeszukań. Zgodnie z holenderskim kodeksem postępowania karnego, aby możliwe było przekazanie zagranicznym organom dokumentów zabezpieczonych w Holandii, wymagana jest decyzja sądu, a ponadto kodeks ten oferuje możliwość składania skarg w tej sprawie przez zainteresowane strony. W związku z tą procedurą pewne osoby będące celem dochodzenia i korzystające z tych samych prawników wniosły skargę i wygrały apelację przeciwko konfiskatom tych dokumentów.

W rezultacie, aby przyspieszyć realizację licznych wniosków o wzajemną pomoc prawną wobec tych samych osób lub przedsiębiorstw, o pomoc poproszony został Eurojust i zarejestrowana została dwustronna sprawa.

Spotkanie koordynacyjne, które odbyło się w siedzibie Eurojustu w lutym 2014 r., koncentrowało się na możliwościach przyspieszenia procesu wykonania wniosków, przy jednoczesnym uwzględnieniu ograniczeń w zakresie odpowiednich procedur. Władze niemieckie i holenderskie obecne na spotkaniu uzgodniły metody wzmocnienia współpracy poprzez:

- ▶ wysyłanie odrębnych wniosków o wzajemną pomoc prawną dotyczących wezwań do przekazania dokumentów i przeszukania magazynów wielu przedsiębiorstw zamiast przetwarzania dwóch wniosków zawartych w tym samym dokumencie;
- ▶ wkładanie zapytań do władz krajowych o to, czy wartościowe dla dochodzenia prokuratury w Augsburgu dokumenty zostały zabezpieczone przez władze holenderskie podczas wcześniejszych dochodzeń przeciwko tym przedsiębiorstwom i wysłanie wniosku o wzajemną pomoc prawną w celu przekazywania tych dokumentów; i
- ▶ wycofanie wniosków o wzajemną pomoc prawną prokuratury w Kolonii i wykonanie dwóch wniosków wysłanych tylko przez prokuraturę w Augsburgu. Na późniejszym etapie prokuratura w Kolonii mogłaby zwrócić się o informacje zebrane dla celów spraw prowadzonych w Augsburgu.

Wspólny interes i konstruktywny dialog uczestniczących w tej operacji władz krajowych były kluczowymi czynnikami dla zapewniania współpracy sądowej między dwoma państwami członkowskimi, przy jednoczesnym poszanowaniu istniejących wymogów proceduralnych.

2.1.2 Korupcja

Liczba spraw dotyczących korupcji (55) i zespołów JIT utworzonych w ramach tego typu przestępczości (4) nieznacznie wzrosła w stosunku do poprzedniego roku, a liczba powiązanych spotkań koordynacyjnych znacznie spadła (9).

Korupcja jest często traktowana jako odrębne przestępstwo (26) lub ma związek z praniem pieniędzy (14) lub wyłudzeniem i oszustwem finansowym (10).

W odniesieniu do spraw dotyczących korupcji państwa członkowskie najczęściej składające wniosek o współpracę to Hiszpania, Grecja, Chorwacja, Włochy i Łotwa. Wniosek taki najczęściej otrzymywały następujące państwa członkowskie: Wielka Brytania, Austria, Niemcy i Holandia.

Aby wzmocnić zaangażowanie w dziedzinie zwalczania korupcji, realizowane są właściwe procedury dotyczące współpracy Eurojustu z następującymi punktami ogniskowymi: korupcja w sporcie i odzyskiwanie mienia.

Ponadto Eurojust uczestniczył w konferencji zorganizowanej przez unijną grupę zadaniową ds. transgranicznych

przestępstw przekupstwa i przedstawił na niej swoją prezentację. Grupa zadaniowa składa się z praktyków wymiaru sprawiedliwości i prokuratorów z państw członkowskich i jest prowadzona przez Międzynarodową Jednostkę Antykorupcyjną działającą w ramach londyńskich służb policyjnych. Została stworzona po to, aby łączyć agencje UE o podobnych kompetencjach w celu wymiany informacji na temat współczesnych praktyk i studiów przypadków, identyfikowania wspólnych spraw i możliwości prowadzenia wspólnych dochodzeń, rozwijania sieci i budowania relacji roboczych z profesjonalistami w dziedzinie przeciwdziałania korupcji, aby poprawić ogólnounijną wiedzę o parametrach prawnych, sądowych i operacyjnych różnych agencji.

2.1.3 Przestępstwa na szkodę interesów finansowych UE (przestępstwa PIF)

Przedstawione jako priorytet przestępczości w 2014 roku przestępstwa PIF zwiększyły swój udział wśród spraw prowadzonych przez Eurojust w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego. Liczba spraw dotyczących przestępstw PIF zarejestrowanych w 2014 roku (70) była ponad dwukrotnie większa niż w 2013 roku (31). Przestępstwami PIF zajmowało się siedem spotkań koordynacyjnych i dwa zespoły JIT.

W ramach spraw prowadzonych przez Eurojust przestępstwa PIF obejmują także przestępstwa przemytu i podrabiania papierosów, oprócz wszystkich innych przestępstw ściśle na szkodę interesów finansowych UE. W większości przypadków przestępstwami PIF zajmowano się jako odrębnym zestawem przestępstw lub rozpatrywano je w połączeniu z oszustwem finansowym i wyłudzeniem (35) lub praniem pieniędzy (8).

Najczęściej wysyłające wnioski państwa to Węgry, Bułgaria, Malta i Polska. Niemcy, Wielka Brytania i Słowacja to państwa członkowskie, które najczęściej taki wniosek otrzymywały.

Ochrona interesów finansowych Unii Europejskiej była również przedmiotem kwestionariusza rozesłanego do wszystkich państw członkowskich. Zestawienie odpowiedzi zostało przedstawione kolegium w grudniu 2014 roku. Odpowiedzi państw członkowskich unaocznili, że głównymi wyzwaniami prawnymi/praktycznymi w zakresie transgranicznej współpracy w tym obszarze są następujące czynniki: nieodłączne napięcia związane z różniącymi się systemami prawnymi (np. różne wymagania dotyczące dopuszczalności środków dowodowych w sądzie), opóźnienia w wykonaniu lub niewykonanie wniosków o wzajemną pomoc prawną i nieskoordynowane wykonanie nakazów przeszukania. W odpowiedziach respondenci przykładali również wagę do wsparcia Eurojustu w tym obszarze w szczególności w odniesieniu do jego zdolności do świadczenia pomocy w przygotowywaniu lub wykonywaniu procedur i instrumentów w ramach wzajemnej pomocy prawnej i rozwiązywania konfliktów kompetencyjnych.

Przykłady postępowań

Dochodzenie prowadzone przez litewskie władze celne w zakresie przekupstwa i fałszowania dokumentów i nielegalnego posiadania towarów podlegających akcyzie wykazały, że obywatele litewscy dołączyli w 2011 roku do zorganizowanej grupy przestępczej i nielegalnie wprowadzali duże ilości papierosów na rynek UE, unikając opłacania akcyzy i podatku VAT. Zorganizowana grupa przestępcza przewoziła papierosy z jednego składu podatkowego lub celnego do drugiego w różnych państwach członkowskich bez opłacania podatków, wykorzystując luki w Systemie Przemieszczania oraz Nadzoru Wyrobów Akcyzowych (ang. Excise Movement and Control System, EMCS), który został opracowany dla celów monitorowania przewozu towarów akcyzowych pomiędzy państwami członkowskimi. Dochodzenie wykazało, że papierosy były częściowo przeznaczone na rynki Wielkiej Brytanii i Szwecji. Działania przestępcze związane z przestępstwami popełnionymi na Litwie zostały również wykryte w Bułgarii, na Cyprze, w Danii, Estonii, Grecji, Niemczech i Polsce.

Eurojust został poproszony o wsparcie i współpracę sądową ze względu na dużą liczbę zaangażowanych państw członkowskich oraz dlatego, że *modus operandi* wykorzystywany przez zorganizowaną grupę przestępczą nie został wcześniej wykryty na Litwie. W marcu 2013 roku zostało zwołane spotkanie koordynacyjne z udziałem Belgii, Danii, Niemczech, Szwecji i Wielkiej Brytanii, aby omówić proaktywną współpracę sądową dla celów zapobiegania kolejnym przestępstwom popełnianym przy użyciu tego samego *modus operandi* i rozwiązania grupy przestępczej, jak również, aby rozważyć, czy konieczne jest utworzenie zespołu JIT.

Ponieważ w Szwecji w toku było dochodzenie dotyczące podobnej działalności przestępczej, w lipcu 2013 r. między Szwecją a Litwą podpisana została umowa dot. wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego zawarta na okres jednego roku w celu identyfikacji i ścigania sprawców. Zespół JIT otrzymał finansowanie z Eurojustu, które zostało wykorzystane na pokrycie kosztów przetłumaczenia dokumentów niezbędnych w postępowaniu w obu państwach członkowskich. Działalność wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego została przedłużona do stycznia 2015 r.

Przed sądem postawiono czternastu litewskich podejrzanych, a Litwa przekazała Szwecji postępowanie wobec dwóch obywateli szwedzkich aresztowanych na Litwie. Oprócz prac wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego współpraca sądowa pomiędzy wszystkimi zaangażowanymi państwami członkowskimi doprowadziła do przesłuchań świadków w całej Europie i zajęcia milionów nielegalnych papierosów.

Litewski prokurator stwierdził, że „wyniki osiągnięte w 2014 roku nie byłyby możliwe bez współpracy sądowej między uczestniczącymi państwami członkowskimi”.

2.1.4 Mobilne zorganizowane grupy przestępcze

Liczba zarejestrowanych spraw (128) oraz spotkań koordynacyjnych (13), które odbyły się w siedzibie Eurojustu w odniesieniu do mobilnych zorganizowanych grup przestępczych, zmniejszyła się znacznie w stosunku do poziomu odnotowanego w 2013 r. Spadek ten jest związany ze zmianą metodologii obliczania liczby spraw stosowanej dla tego typu przestępstw od 1 stycznia 2014 roku. Użycie nowej metodologii sprawiło, że tego typu przestępstwa nie obejmują już jako przestępstwa spraw związanych z udziałem w grupie przestępczej lub przestępczości zorganizowanej i ograniczają się do następujących przestępstw: zorganizowana działalność przestępcza przeciwko mieniu (ang. organised property crime, OPC) w tym zorganizowane rabunki; przestępstwa związane z pojazdami silnikowymi i nielegalny obrót dobrami kultury. Liczba wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych działających przeciwko tego typu przestępczości wzrosła znacząco (13) w porównaniu z rokiem 2013.

Sprawy dotyczące działalności OPC opierały się głównie na jednym z następujących przestępstw bazowych: Działalność OPC obejmująca zorganizowane rabunki (58), przestępstwa związane z pojazdami silnikowymi (15) i niele-

galny obrót dobrami kultury (5). Gdy są one powiązane z innego rodzaju działalnością kryminalną, przestępstwa te są zwykle powiązane z udziałem w organizacji przestępczej (24) lub morderstwami (9).

Państwa członkowskie najczęściej składające wnioski o współpracę w sprawach dotyczących działalności OPC to: Francja, Polska, Belgia i Czechy, natomiast państwa członkowskie najczęściej otrzymujące taki wniosek to: Francja, Włochy, Dania i Rumunia.

Oprócz spraw prowadzonych przez Eurojust w obszarze działalności OPC Eurojust skoncentrował się na analizie kwestii proceduralnych i prawnych w postępowaniach przeciwko mobilnym zorganizowanym grupom przestępczym specjalizującym się w działalności OPC, co stanowiło część projektu podjętego w ramach planu działań operacyjnych na rok 2014 w odniesieniu do działalności OPC będącej priorytetem platformy EMPACT.

W tym celu w 2014 roku przygotowano zostało sprawozdanie, którego głównym celem była ocena postrzegania przez podmioty wymiaru sprawiedliwości zakresu, w jakim kwe-

stie prawne i proceduralne stanowią czynnik umożliwiający rozpowszechnianie się mobilnych zorganizowanych grup przestępczych specjalizujących się w działalności OPC oraz tego, jak kwestie te wpływają na operacje policji przeciwko mobilnym zorganizowanym grupom przestępczym, powodując, że faktyczne ściganie tych przestępstw lub wyroki skazujące występują rzadko. Spodziewana w 2015 r. kontynuacja sprawozdania z 2014 r. ma na celu omówić te same zagadnienia, które znalazły się w pierwszym sprawozdaniu, ale z punktu widzenia prokuratorów i sędziów.

Ten wspierany przez Eurojust projekt ma się zakończyć w 2016 roku, kiedy zorganizowane zostanie strategiczne seminarium z prokuratorami, sędziami i przedstawicielami ds. działalności OPC będącej priorytetem platformy EMPACT, aby stworzyć platformę do wymiany poglądów i najlepszych praktyk. Wydane zostanie sprawozdanie końcowe przekazujące zalecenia dla państw członkowskich.

2.1.5 Handel narkotykami

Liczba spraw dotyczących handlu narkotykami wzrosła znacząco (283), podczas gdy liczba odpowiednich spotkań koor-

dynacyjnych nieznacznie spadła (52). Liczba wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych zajmujących się tego typu przestępstwami wzrosła (31) w porównaniu do roku 2013. Handel narkotykami to drugi najczęstszy rodzaj przestępstw w sprawach prowadzonych przez Eurojust w 2014 r.

Zgodnie ze wzorcem z poprzedniego roku zdecydowana większość spraw dotyczących handlu narkotykami zarejestrowanych w 2014 roku była rozpatrywana jako odrębne przestępstwa (223). Udział w organizacji przestępczej (37), zorganizowana przestępczość (19) i pranie pieniędzy (16) to najczęstsze powiązane przestępstwa. Substancje kontrolowane, których najczęściej dotyczyły te sprawy, to marihuana i kokaina.

Państwa członkowskie najczęściej składające wnioski w sprawach dotyczących handlu narkotykami to Hiszpania, Włochy i Słowenia. Hiszpania, Holandia i Włochy to z kolei państwa członkowskie, które najczęściej otrzymują takie wnioski.

Oprócz swojej działalności operacyjnej Eurojust był szczególnie aktywny na poziomie strategicznym w tym priorytetowym obszarze przestępczości. Komunikował się z wieloma kluczowymi graczami w tej dziedzinie jak np. EMCDDA,

Przykłady postępowań

Od 2013 r. w Belgii, Francji, we Włoszech, w Holandii, Rumunii i Wielkiej Brytanii prowadzono dochodzenia w sprawie rabunków w sklepach jubilerskich popełnionych, począwszy od roku 2011. Dochodzenia pozwoliły odkryć hierarchiczną i zdyscyplinowaną zorganizowaną grupę przestępczą złożoną z obywateli Rumunii, która rzekomo prowadziła działalność w wielu państwach członkowskich. Ostrożnie planowali swoje działania, stosując młoty i wykorzystując metody odwracania uwagi, takie jak koktajle Mołotowa, zatłoczone ulice i płonące samochody. Jubilerów brano na cel na podstawie możliwych tras ucieczki. Uważa się, że wpływy z rabunków w wysokości kilku milionów euro, zostały przekazane zorganizowanej grupie przestępczej działającej w Rumunii. Wymiana informacji na szczeblu służb policyjnych (za pośrednictwem INTERPOL-u, Europolu i dwustronnej wymiany informacji) oraz analiza kryminalistyczna ubrań i innych przedmiotów zabezpieczonych na miejscach przestępstwa pozwoliła powiązać podejrzanych z serią rabunków w kilku państwach członkowskich.

W Eurojuście zarejestrowano kilka spraw, w czerwcu 2013 r. zwołano także spotkanie koordynacyjne między Wielką Brytanią a Rumunią, co miesiąc później doprowadziło do ustanowienia wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego między Wielką Brytanią i Rumunią. Belgia dołączyła do wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego pięć miesięcy później. Zespół JIT otrzymał finansowanie z Eurojustu. Wsparcie udzielane przez Eurojust pozwoliło członkom zespołu JIT na bardziej pragmatyczne podejście do opracowywania środków dowodowych i ułatwiło dostęp do informacji z toczących się postępowań. W wyniku powiązań między rozbojami, jakie miały miejsce na terenie całej Europy, Włoch i Wielkiej Brytanii, w grudniu 2013 r. odbyło się kolejne spotkanie koordynacyjne z udziałem Belgii, Chorwacji, Francji, Węgier, Włoch, Holandii, Rumunii, Słowenii, Hiszpanii i w obecności Wielkiej Brytanii. Dzieleno się aktualnymi informacjami na temat dochodzeń i czynności w zakresie ścigania. Po spotkaniu wymieniono i oceniono dalsze informacje na temat nowych rozbojów popełnionych przez członków tej samej zorganizowanej grupy przestępczej. Chociaż w Rumunii nie popełniono żadnych przestępstw, informacje przekazane innym uczestniczącym państwom przez władze rumuńskie były niezbędne do pomyślnej współpracy sądowej w tej sprawie.

Kilka państw członkowskich wydało ENA, a aresztowań dokonano w Belgii, Francji, we Włoszech i w Wielkiej Brytanii. Wielu podejrzanych złapano na gorącym uczynku i często przyznawali się oni do winy w obliczu procesu. Pod koniec 2014 roku w zaangażowanych państwach skazano ponad 20 osób. Sprawa była w toku w 2014 roku, a w 2015 roku spodziewane są dalsze procesy i skazania.

Przykłady postępowań

W 2013 roku francuscy celnicy przeprowadzili kontrolę dwóch przyjeżdżających z Hiszpanii samochodów ciężarowych na holenderskich tablicach rejestracyjnych kierowanych przez dwóch obywateli Holandii. W pierwszym samochodzie inspektorzy znaleźli i zajęli 901 kg marihuany. Chociaż w drugiej ciężarówce nie znaleziono marihuany, odkryto w niej schowek na narkotyki.

Dwaj obywatele holenderscy zostali aresztowani przez władze francuskie i również we Francji zostało wobec nich wszczęte dochodzenie w sprawie domniemanej zмовy w celu wwiezienia narkotyków. Zgodnie z ich zeznaniami obydwaj kierowcy pracowali dla tej samej sieci przestępczej działającej w trzech państwach członkowskich. Narkotyki były odbierane w Hiszpanii, Francja była państwem tranzytowym, a państwem przeznaczenia była Holandia. Podejrzanego zidentyfikowano jako szefa logistyki tej siatki zajmującej się handlem narkotykami, następnie odkryto też, że w Holandii prowadzone były równoległe śledztwa w sprawie tej samej zorganizowanej grupy przestępczej dotyczące handlu narkotykami i prania pieniędzy.

Poproszono o wsparcie Eurojustu, aby skoordynować te równoległe dochodzenia i ułatwić wykonywanie wniosków o wzajemną pomoc prawną, a w szczególności, aby uniknąć problemu *ne bis in idem*. Spotkanie koordynacyjne pomiędzy Francją, Holandią i Hiszpanią odbyło się w marcu 2014 roku. Podczas tego spotkania uzgodniono, aby po pierwsze wysłać wniosek o wzajemną pomoc prawną z Holandii do Francji, żeby uzyskać kopię francuskich akt i przeprowadzić przesłuchanie dwóch aresztowanych podejrzanych, a po drugie, aby Francja wysłała wniosek o wzajemną pomoc prawną do Hiszpanii, żeby zweryfikować zeznania jednego z dwóch podejrzanych i precyzyjnie wyjaśnić zaangażowanie firmy służącej jako miejsce odbioru narkotyków. Hiszpańskie władze potwierdziły dane lokalizacji odbioru, jak i dane jej właściciela – Holendra zamieszkałego w Hiszpanii oraz zidentyfikowały jego związki z podejrzanymi aresztowanymi we Francji. Aresztowano obywatela Holandii będącego członkiem zorganizowanej grupy przestępczej, której dotyczyło dochodzenie.

Grupa Pompidou oraz Europejska Sieć Prokuratorów odpowiedzialnych za ściganie przestępczości narkotykowej (ENPSDP).

W związku z tym Eurojust uczestniczył w projekcie pod kierownictwem ENPSDP i Rady Europy (Grupa Pompidou i HELP), mającym na celu stworzyć witrynę internetową poświęconą prokuratorom specjalizującym się w sprawach dotyczących narkotyków syntetycznych.

Współpraca z EMCDDA

W spotkaniu kolegium dnia 15 lipca wziął udział dyrektor EMCDDA, co pozwoliło wymienić poglądy na temat współpracy. Na koniec spotkania przewodniczący Eurojustu i dyrektor EMCDDA podpisali Protokół ustaleń (MoU). MoU otwiera drogę dla wzmocnionej współpracy między tymi dwoma organami w sprawach związanych z narkotykami, które będą realizowane poprzez wspólne działania. Działania te będą podejmowane na podstawie odpowiednich programów roboczych partnerów. We wrześniu EMCDDA wzięło udział w strategicznym spotkaniu dotyczącym handlu narkotykami, przedstawiając prezentację pt. *Sytuacja UE w zakresie narkotyków. Kary za przestępstwa narkotykowe i wskaźniki* i omawiając podczas powiązanych warsztatów możliwe rozwiązania problemów spowodowanych różnicami w przepisach dotyczących nowych substancji psychoaktywnych (NPS) i pre-prekursorów narkotyków.

Spotkanie strategiczne dotyczące handlu narkotykami

Strategiczne spotkanie dotyczące handlu narkotykami zorganizowane przez Eurojust odbyło się w Hadze w dniach 29 i 30 września. W sumie w ciągu tych dwóch dni intensywnych warsztatów i dyskusji spotkało się 80 prokuratorów, przedstawicieli organów ścigania i ekspertów w dziedzinie handlu narkotykami ze wszystkich państw członkowskich. Swoje wkład w dyskusję wnieśli także przedstawiciele Brazylii, USA i Norwegii, a także organów UE i organizacji międzynarodowych, w tym Europolu, EMCDDA, Rady Europy (Grupa Pompidou) i UNODC. Na tym spotkaniu strategicznym, które odbyło się po strategicznym seminarium Eurojustu na temat handlu narkotykami zorganizowanym w Krakowie w październiku 2011 roku w ramach polskiej prezydencji w UE, skupiono się na zwiększaniu skuteczności międzynarodowej współpracy sądowej w sprawach związanych z handlem narkotykami. W szczególności dyskusje prowadzone podczas spotkania dotyczyły następujących obszarów: przesyłki niejawnie nadzorowane, nowe substancje psy- ▶

choaktywne i pre-prekursory narkotyków oraz współpraca z państwami trzecimi.

Sprawozdanie z wyników spotkania wraz ze sprawozdaniem z realizacji planu działania dot. handlu narkotykami oraz materiałami pomocniczymi można znaleźć na stronie internetowej Eurojustu. Patrz też punkt 3.2.

2.1.6 Cyberprzestępczość

Liczba spraw dotyczących cyberprzestępczości zarejestrowanych w Eurojuście (42) znacznie wzrosła liczby spotkań koordynacyjnych związanych z cyberprzestępczością wzrosła o 50% (15), ustanowiono też sześć zespołów JIT.

Chociaż zazwyczaj związane były one z przestępstwami dotyczącymi udziału w organizacji przestępczej (11) oraz wyłudzeniami i oszustwami (16) sprawy dotyczące cyberprzestępczości zarejestrowane w 2014 roku rozpatrywano także jako odrębne przestępstwa (15).

Państwa członkowskie składające najwięcej wniosków w obszarze cyberprzestępczości to Rumunia, Wielka Brytania i Węgry, a państwa członkowskie najczęściej otrzymujące takie wnioski to Francja, Dania i Holandia.

Eurojust jest związany z projektem przeciwdziałania nielegalnemu handlowi na platformach internetowych (projekt ITOM), który jest inicjatywą prowadzoną pod przewodnictwem Holandii i finansowaną przez Unię Europejską, aby promować zintegrowane podejście do nielegalnego handlu na anonimowych platformach handlowych w Internecie poprzez inicjowanie skoordynowanych interwencji w ścisłej współpracy z agencjami (międzynarodowymi) i krajowymi organów ścigania, w tym z Europejskim centrum walki z cyberprzestępczością (EC3), organami sądowymi, innymi organizacjami publicznymi oraz sektorem prywatnym w Unii Europejskiej.

Eurojust jest także związany z projektem poświęconym szkoleniom dla szkoleniowców i programowi certyfikacji (projekt TOT), który jest hiszpańskim projektem finansowanym przez UE mającym na celu znaczne zwiększenie efektywności, współpracy i wzajemnego zrozumienia między organami ścigania (ang. Law Enforcement Authorities, LEA) a prokuratorami w walce z cyberprzestępczością. Głównymi celami projektu jest zorganizowanie kursu typu „wyszkol szkoleniowca” dla LEA i prokuratorów oraz stworzenie ram dla certyfikowania europejskich śledczych i prokuratorów zajmujących się cyberprzestępczością.

Współpraca z EC3

Eurojust nadal wspierał pracę EC3 poprzez udział w posiedzeniach Rady Programowej, a od lipca 2014 roku oddelegował członka kolegium do reprezentowania Eurojustu w

EC3 w celu ułatwienia wymiany informacji. Ponadto w celu wzmocnienia współpracy z EC3 zakończono negocjacje i zatwierdzono model *Umowy między Eurojustem a Europolem w sprawie tymczasowego umieszczenia przedstawiciela Eurojustu w Europejskim centrum walki z cyberprzestępczością*.

Celem czasowego oddelegowania przedstawiciela Eurojustu do EC3 było ułatwienie wymiany informacji, aby pomóc zapewnić dopuszczalność środków dowodowych w postępowaniu sądowym, ułatwić wczesne zaangażowanie się Eurojustu oraz zoptymalizować zakres sądowego wymiaru działań prowadzonych w ramach EC3.

Obecność przedstawiciela Eurojust może zwiększyć skuteczność ścigania oraz w stosownych przypadkach konfiskat majątku w sprawach dotyczących cyberprzestępczości. Aby to zrobić, przedstawiciel Eurojustu może uczestniczyć w spotkaniach operacyjnych organizowanych przez EC3, ponadto będzie promować rolę i zadania Eurojustu, ustanawiając zespół JIT i pomoże władzom krajowym, zwłaszcza gdy wymagana jest koordynacja jednoczesnych działań śledczych i sądowych. W grudniu Eurojust ogłosił zaproszenie do wyrażania zainteresowania rekrutacją na oddelegowanego eksperta krajowego (ang. Seconded National Expert, SNE) przede wszystkim w celu reprezentowania Eurojustu w EC3.

2.1.7 Nielegalna imigracja

W 2014 roku wzrosła liczba spraw związanych z nielegalną imigracją zarejestrowanych w Eurojuście (32). Ten pozytywny trend został potwierdzony przez wzrost liczby spo-

Spotkanie strategiczne dotyczące cyberprzestępczości

W dniach 19 i 20 listopada Eurojust zorganizował spotkanie strategiczne pt. *Cyberprzestępczość – sprostanie wyzwaniom XXI wieku*, z udziałem ekspertów sądowych i policyjnych z państw członkowskich, którzy podzielili się z uczestnikami swoją wiedzą i poglądami podczas sesji interaktywnych warsztatów. Spotkanie koncentrowało się na tematyce związanej z cyberprzestępczością: dopuszczalności e-dowodów, transgranicznego dostępu do danych i zatrzymywania danych.

Przy okazji spotkania strategicznego Eurojustu poświęconego cyberprzestępczości 21 listopada przeprowadzono burzę mózgów prokuratorów unijnych specjalizujących się w cyberprzestępczości, co dało możliwość poznania metod i narzędzi wzmacniających ich współpracę w tej dziedzinie. Patrz też punkt 3.3.

Przykłady postępowań

W sprawozdaniu rocznym Eurojustu za rok 2013 przedstawiono przykład sprawy dotyczącej postępowania karnego przeciwko zorganizowanej grupie przestępczej wywodzącej się z Bułgarii, która specjalizuje się w oszustwach i fałszerstwach, w szczególności na skutek klonowania kart kredytowych poprzez umieszczenie elektronicznych czytników na bankomatach. Zorganizowana grupa przestępcza zbierała dane finansowe z bankomatów w Hiszpanii i innych państwach członkowskich, aby tworzyć fałszywe karty kredytowe i debetowe, które były następnie używane do podejmowania dużych ilości gotówki również z bankomatów.

W kwietniu 2013 roku Eurojust zorganizował spotkanie koordynacyjne, w którym uczestniczyły hiszpańskie i bułgarskie organy ścigania i Europol. W celu ułatwienia współpracy i wymiany środków dowodowych powołano pomiędzy wszystkimi stronami zespół JIT. Wspólna akcja przeprowadzona w październiku 2013 roku doprowadziła do trzech przeszukań mieszkań we wschodniej Hiszpanii, aresztowania sześciu osób, zajęcia 15 urządzeń stosowanych do kopiowania kodów PIN, kilku urządzeń do wgrzywania informacji na paski magnetyczne kart kredytowych/debetowych, kilka laptopów i dokumenty określające lokalizację bankomatów.

Zachęcony tą pierwszą udaną akcją wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy kontynuował prace nad prowadzonymi równolegle dochodzeniami zarówno w Bułgarii, jak i w Hiszpanii, chcąc w pełni zidentyfikować strukturę grupy i umożliwić jej rozwiązanie. Wymiana informacji i środków dowodowych za pośrednictwem zespołu JIT pozwoliła władzom prowadzącym dochodzenie zidentyfikować głównych podejrzanych w Bułgarii i Hiszpanii, odnaleźć ich miejsce zamieszkania i zebrać obciążające dowody. Kolejnym krokiem było przeprowadzenie jednoczesnych akcji w celu zatrzymania podejrzanych i zebrania dalszych środków dowodowych w trakcie rewizji osób i przeszukań lokali.

Jednym z głównych problemów w tym zakresie była konieczność podjęcia decyzji o tym, czy aresztowanie powinno nastąpić na podstawie europejskich nakazów aresztowania wydanych przez oba organy krajowe w wyniku ich odpowiednich postępowań karnych czy też przewodnią rolę powinno podjąć jedno państwo członkowskie i w razie potrzeby wydawać ENA wobec drugiej strony. Decyzja dotycząca tej drugiej możliwości musiałaby zostać podjęta w ostatniej chwili w świetle najnowszych wydarzeń i dowodów uzyskanych w trakcie dochodzenia. W tym celu w styczniu 2014 roku Eurojust ustanowił centrum koordynacyjne prowadzone przez biura hiszpańskie i bułgarskie, aby zapewnić, że decyzje sądowe zostały podjęte terminowo, w uzgodniony sposób i natychmiast wdrożone. Za radą biura bułgarskiego przed utworzeniem centrum koordynacyjnego z pomocą Eurojustu przygotowane i przetłumaczone zostały Europejskie Nakazy Aresztowania wydane przez władze hiszpańskie, ponieważ przewidziany w ustawodawstwie bułgarskim termin na wydanie Europejskiego Nakazu Aresztowania po zatrzymaniu osoby, której taki nakaz dotyczy, to tylko 24 godziny. Wiedza o tym specyficznym unormowaniu legislacyjnym oraz proaktywne podejście biur krajowych przy Eurojuście zapewniło terminowe wydanie Europejskich Nakazów Aresztowania podczas prac centrum koordynacyjnego.

Centrum koordynacyjne działało w ścisłej współpracy z EC3. Wspólne akcje doprowadziły do 16 zatrzymań oraz 14 przeszukań mieszkań i 2 przeszukań firm. Zabezpieczone przedmioty obejmowały 19 telefonów komórkowych, 21 kart debetowych, kilka laptopów i innych urządzeń elektronicznych – w tym urządzeń przeznaczonych do realizacji przestępstwa skimmingu. Eksperci z EC3 i oficerowie łącznikowi z Europolu zostali wyposażeni w mobilne biuro, które pozwalało na prowadzenie kontroli krzyżowych i analiz oraz wymianę danych wywiadowczych w czasie rzeczywistym. Jednocześnie przedstawiciele Europolu zostali wysłani do Bułgarii i Hiszpanii, aby wspierać działania w terenie. Dodatkowa wspólna akcja w lutym doprowadziła do trzech aresztowań i czterech przeszukań mieszkań. Dokonano nalotu na dwie fabryki i zabezpieczono dwa urządzenia używane do skimmingu, w tym puste karty, kamery i czytniki kart.

W następstwie działań taktycznych rola Eurojustu rozszerzyła się i polegała na wspieraniu właściwych władz krajowych w omawianiu najbardziej odpowiednich późniejszych czynności sądowych, natomiast 20 lutego zostało zwołane spotkanie koordynacyjne z bułgarskimi i hiszpańskimi organami śledczymi w celu omówienia istniejących dowodów, postępów krajowego postępowania karnego oraz obowiązujących krajowych przepisów procesowego i materialnego prawa karnego. Strony uzgodniły, że władze hiszpańskie stoją w lepszej pozycji do ścigania sprawców ze względu na to, że ich dochodzenie osiągnęło bardziej zaawansowany etap i zostałyby dodatkowo wzmocnione przez środki dowodowe uzyskane w trakcie bułgarskiego postępowania. W tym celu materiały dowodowe zabezpieczone w Bułgarii zostały następnie przekazane Hiszpanii. Strony uzgodniły, że władze hiszpańskie wydadzą formalny wniosek skierowany do ich bułgarskich odpowiedników i dotyczący przekazania wszystkich istniejących postępowań, aby wszyscy podejrzani byli sądzeni tylko w Hiszpanii.

Podczas spotkania przedyskutowano formalności i wymogi prawne niezbędne do umieszczenia podejrzanych w areszcie tymczasowym w Bułgarii na podstawie Europejskich Nakazów Aresztowania.

tkań koordynacyjnych (10) i zespołów JIT (9), przy czym te pierwsze podwoiły swoją liczbę w stosunku do danych z roku 2013.

Większość tych spraw dotyczyła przestępstw nielegalnej imigracji (22), podczas gdy w niektórych przypadkach było to związane z udziałem w organizacji przestępczej (5).

Wnioski o współpracę w zakresie spraw dotyczących nielegalnej imigracji najczęściej składały Belgia, Wielka Brytania, Węgry i Włochy, natomiast państwami członkowskimi, które otrzymały najwięcej wniosków w tym zakresie, były Włochy, Francja i Wielka Brytania.

Eurojust powołał punkt kontaktowy dla regionalnego projektu Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji zatytułowanego *Wzmocnienie walki z handlem ludźmi i przerzucaniem imigrantów w regionie Bałkanów Zachodnich* i wziął udział w pierwszych warsztatach, które odbyły się w Skopje, w byłej jugosłowiańskiej Republice Macedonii w dniach 17 i 19 grudnia. Projekt finansowany przez rząd włoski ma na celu wzmocnienie potencjału i transgranicznej współpracy podmiotów z krajów Bałkanów Zachodnich w zwalczaniu przestępstw transgranicznych, takich jak handel ludźmi oraz przerzucanie imigrantów.

W następstwie komunikatu Komisji Europejskiej z 4 grudnia 2013 r. dotyczącego prac Śródziemnomorskiej Grupy Zadaniowej, Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (ang. European Asylum Support Office, EASO) uruchomił w maju pilotażowy projekt, aby dowiedzieć się więcej o zjawisku tworzenia ułatwień dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową. Eurojust przystąpił do projektu w charakterze obserwatora.

2.1.8 Terroryzm

Podczas gdy liczba spraw dotyczących terroryzmu zarejestrowanych w Eurojuście zmniejszyła się (14) nieznacznie w porównaniu do 2013 roku, wzrosła liczba spotkań koordynacyjnych (4) i wspólnych zespołów dochodzeniowośledczych (2).

Sprawy prowadzone przez Eurojust koncentrowały się głównie na terroryzmie jako odrębnym przestępstwie, chociaż były przypadki, gdzie powiązane z tą sprawą zostało również morderstwo (2).

Najczęściej wnioskujące o współpracę państwa członkowskie to Hiszpania, Holandia, Portugalia i Wielka Brytania, podczas gdy Niemcy, Francja i Belgia najczęściej takie wnioski otrzymywały.

Zagraniczni bojownicy: Spostrzeżenia Eurojustu na temat tego zjawiska i reakcja prawno-karna wymiaru sprawiedliwości - uaktualnione sprawozdanie

W roku 2014 Eurojust zgromadził i przeanalizował informacje istotne z punktu widzenia aktualizacji niejawnego sprawozdania na temat zagranicznych bojowników wydanego przez siebie w 2013 roku. Zaktualizowane sprawozdanie zidentyfikowało wyzwania wynikające z dochodzeń i ścigania aspirujących zagranicznych bojowników, osób wracających z wojny, osób prowadzących werbunek i uła-

Coroczne spotkanie strategiczne dotyczące terroryzmu

Spotkanie strategiczne z 4 czerwca, w którym uczestniczyli krajowi korespondenci Eurojustu do spraw terroryzmu, obejmowało temat *Roli Eurojustu w walce z terroryzmem – spodziewane wyniki Eurojustu w walce z terroryzmem*. Uczestnicy wymienili informacje na temat przestępstw terroryzmu i strategii walki z terroryzmem i rozważali metody skutecznej wymiany danych. Na spotkaniu przedstawione zostały najnowsze dostępne wersje monitora wyroków za przestępstwa związane z terroryzmem (TCM) i Monitora Sądowego Piractwa Morskiego (MPJM) Eurojustu (*patrz punkt 2.3.3*), Memorandum w sprawie finansowania terroryzmu, Podręcznika CBRN-E, jak również Raportu TE-SAT 2014 Europolu.

Spotkanie taktyczne dotyczące terroryzmu

Spotkanie taktyczne poświęcone terroryzmowi z dnia 5 czerwca dotyczyło tematu Aktualnych trendów w zakresie unijnych struktur walki z terroryzmem: zagraniczni bojownicy w Syrii – współpraca sądowa z państwami trzecimi w tej dziedzinie. W porannej sesji wzięli udział eksperci z państw członkowskich, delegaci z USA i Norwegii oraz przedstawiciele Europolu i Biura Koordynatora UE do walki z terroryzmem. Przedstawione zostało sprawozdanie Eurojust RESTRICTED (klauzula tajności ZASTRZEŻONE) na temat zagranicznych bojowników w Syrii, jego wnioski i analizy ostatnich wydarzeń w tej sprawie, a następnie sprawozdanie zostało omówione przez uczestników. Sesja popołudniowa wydarzenia koncentrowała się na współpracy sądowej z państwami trzecimi, aby przeciwdziałać udziałowi zagranicznych bojowników. Do sesji tej dołączyli eksperci ds. zwalczania terroryzmu z Bałkanów Zachodnich i Turcji, aby podzielić się swoimi doświadczeniami związanymi z ich dochodzeniami i procesami sądowymi.

twiających ten proces i zwróciło uwagę na kilka istotnych praktyk krajowych. Sprawozdanie zawiera refleksje Eurojustu na temat możliwych sposobów usprawnienia pewnych mechanizmów i narzędzi w celu wzmocnienia skuteczności reakcji Unii Europejskiej oraz krajowej polityki karnej na to zjawisko. Sprawozdanie zostało przyjęte przez kolegium i utajnione jako Eurojust and EU RESTRICTED (klauzula tajności ZASTRZEŻONE dla Eurojustu i UE).

Eurojust przyczynił się do stworzenia Raportu TE-SAT 2014, dostarczając dane na temat wyroków i kar za przestępstwa o charakterze terrorystycznym w państwach członkowskich i odpowiednich zmian w ustawodawstwie krajowym w zakresie terroryzmu.

2.1.9 Handel ludźmi

Liczba prowadzonych przez Eurojust spraw dotyczących handlu ludźmi zanotowała spadek zarówno w odniesieniu

Podręcznik CBRN-E

Podręcznik CBRN-E oferuje praktykom unijnym specjalistyczne wielobranżowe wsparcie prawne w zakresie prowadzonych dochodzeń i postępowań karnych dotyczących przestępstw międzynarodowych w zakresie materiałów chemicznych, biologicznych, radiologicznych, jądrowych i wybuchowych (CBRNE). Zawiera on przegląd podstawowych administracyjnych i karnych przepisów europejskich i międzynarodowych dotyczących substancji CBRN-E, w tym odpadów. Podręcznik CBRN-E jest aktualizowany co roku i przekazywany zainteresowanym podmiotom zewnętrznym.

Memorandum w sprawie finansowania terroryzmu

Memorandum Eurojustu w sprawie finansowania terroryzmu zawiera przegląd przyjętych na szczeblu międzynarodowym i unijnym instrumentów i norm prawnych mających na celu zwalczanie finansowania terroryzmu i podsumowuje postanowienia tych przepisów. Przedstawia również stan zaangażowania Eurojustu we współpracę sądową w dziedzinie zwalczania finansowania terroryzmu. Memorandum zostało po raz pierwszy wydane przez Eurojust w 2006 roku. Czwarta zaktualizowana wersja Memorandum została wydana w 2014 roku po poprzednich aktualizacjach z roku 2008 i 2011.

Monitor wyroków za przestępstwa związane z terroryzmem (TCM)

Eurojust regularnie publikuje monitor TCM, począwszy od roku 2008. TCM to utajnione wewnętrzne sprawozdanie ograniczone do użytku przez Eurojust, które opiera się na informacjach ze źródeł publicznych i zawiera dane przekazywane przez władze krajowe w ramach wdrażania decyzji Rady 2005/671/WSiSW. Zapewnia ono wykaz wyroków skazujących i uniewinniających w sprawach o terroryzm z całej Unii Europejskiej, jak również informacje analityczne i dane statystyczne.

do liczby zarejestrowanych spraw (71), jak i liczby spotkań koordynacyjnych (12). Liczba utworzonych zespołów JIT w sprawach związanych z handlem ludźmi wzrosła do 18 z 15 zarejestrowanych w 2013 roku.

Wykorzystywanie seksualne nadal jest głównym rodzajem spraw dotyczących handlu ludźmi prowadzonych przez Eurojust, podobnie jak to miało miejsce w 2013 roku i najczęściej występuje w postaci spraw dotyczących pojedynczych przestępstw, chociaż były one czasem powiązane z udziałem w organizacji przestępczej (12).

Bułgaria, Rumunia i Wielka Brytania to państwa członkowskie najczęściej wnioskujące o nawiązanie współpracy w tym zakresie, natomiast Rumunia, Niemcy i Włochy najczęściej otrzymywały takie wnioski.

W 2012 roku Eurojust zainicjował projekt strategiczny pt. *Akcja Eurojustu przeciwko przestępstwom handlu ludźmi* (projekt THB). Projekt THB zidentyfikował powody ograniczonej liczby postępowań karnych dotyczących handlu ludźmi w Unii Europejskiej oraz problemy w dziedzinie współpracy sądowej w sprawach dotyczących handlu ludźmi i zajął się tymi zagadnieniami. W ramach projektu przeanalizowano również wartość dodaną zaangażowania Eurojustu w sprawy dotyczące handlu ludźmi i zidentyfikowano inne działania, jakie Eurojust mógłby przedsięwziąć, aby pomóc państwom członkowskim w doprowadzaniu handlarzy ludźmi przed sąd.

Eurojust monitoruje osiągnięte postępy w realizacji planu działania i [przygotowuje śródkresowe sprawozdanie](#) z oceny jego wyników. Sprawozdanie to zostanie omówione podczas spotkania strategicznego dotyczącego handlu ludźmi, które zostanie zorganizowane przez Eurojust w 2015 roku.

Aby przekazywać informacje o działaniach Eurojustu w tej dziedzinie, w kwietniu powstała strona [internetowa projektu THB](#) stanowiąca część witryny internetowej Euroju-

stu. Strona zawiera szereg elementów mających znaczenie dla projektu, np. [sprawozdanie i plan działania dla projektu strategicznego Eurojustu](#) oraz [sprawozdania ze spotkania strategicznego zorganizowanego w 2012 r.](#)

17 października z okazji ósmego Unijnego Dnia Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi Komisja Europejska opublikowała *Sprawozdanie cząstkowe na temat realizacji strategii UE na rzecz zwalczania handlu ludźmi w latach 2012–2016*. Do sprawozdania dołączono załącznik zawierający *Sprawozdanie na temat wspólnych akcji w obszarze handlu ludźmi* opracowane przez siedem agencji WSiSW

(CEPOL, EASO, Europol, Eurojust, FRA, Frontex i EIGE) w okresie od października 2012 do października 2014 r. Nawiązując do sprawozdania Komisji oraz aby je uzupełnić, agencje WSiSW wspólnie opracowały dokument wymieniający główne działania w obszarze handlu ludźmi zrealizowane w tym okresie indywidualnie przez poszczególne agencje. Jednym z przykładów takich wspólnych działań jest moduł CEPOL-u dotyczący handlu ludźmi, który został opracowany przy wsparciu agencji Frontex, Europolu, Eurojustu, FRA i EIGE i uruchomiony w witrynie internetowej CEPOL-u pod koniec marca 2013 r.

Przykłady postępowań

Dochodzenia prowadzone w Holandii, Belgii i na Węgrzech wykazały, że grupa osób pochodzenia węgierskiego współorganizowała przymusową prostytucję na terenie Holandii i Belgii. Członkowie tej siatki składali Węgerkom pochodzenia romskiego fałszywe obietnice dobrze płatnej pracy i organizowali ich podróże do Holandii i Belgii. Po przyjeździe ofiary były zmuszane do prostytucji. Większość z ich zarobków trafiała w ręce członków siatki i była przekazywana na Węgry.

Sprawę tę w 2013 roku wszczęła Holandia w ramach projektu EMPACT dotyczącego handlu ludźmi, a w 2014 roku można było zobaczyć pozytywne rezultaty tego postępowania. Pomimo iż w pierwszym z czterech spotkań koordynacyjnych, jakie odbyły się w roku 2013, wzięły udział wszystkie państwa członkowskie, które otrzymały wnioski o współpracę, a mianowicie Belgia, Węgry, Niemcy, Austria i Wielka Brytania, później stało się jasne, że tylko związki z Belgią i Węgrami okazały się wystarczająco silne, aby wszcząć dochodzenia w tych państwach członkowskich.

Zostały zwołane cztery spotkania koordynacyjne w siedzibie Eurojustu. Zarówno przed spotkaniami koordynacyjnymi, jak i później odbyły się spotkania II poziomu, aby poinformować zaangażowane biura krajowe o wcześniejszym i przyszłym holenderskim dochodzeniu i omówić możliwość utworzenia zespołu JIT.

Podczas trzeciego spotkania koordynacyjnego omówiono projekt umowy dot. wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego i rozważono gotowość zaangażowanych stron do podpisania tej umowy. Punkt koordynacyjny Feniks Europolu przekazał uczestnikom spotkań koordynacyjnych raporty z kontroli krzyżowej. W Europolu zorganizowano także spotkania operacyjne, aby zidentyfikować grupę osób stanowiących najważniejsze cele, na których powinno skoncentrować się dochodzenie. Na ostatnim spotkaniu koordynacyjnym w grudniu 2013 roku Holandia, Belgia i Węgry podpisały umowę dot. wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego. W 2014 roku zespół JIT otrzymał dofinansowanie z Eurojustu.

W lutym 2014 r. zwołano dwustronne spotkanie II poziomu między holenderskim i brytyjskim biurem, aby zapewnić sprawną kontynuację dochodzenia prowadzonego przez zespół JIT. Potencjalna ofiara handlu ludźmi miała pojechać do Wielkiej Brytanii i przejść kontrolę na granicy. Biuro brytyjskie, które skontaktowało się z brytyjską policją, aby uzyskać pewność, że kontrola na granicy będzie po prostu rutynową procedurą, rozwiązało wyrażone na tym spotkaniu obawy, że działanie to mogłoby zagrozić dochodzeniu.

W dniach 12 i 13 marca miała miejsce akcja odbywająca się na Węgrzech i w Belgii, która doprowadziła do sześciu jednocześnie przeprowadzonych przeszukań mieszkań. Zabezpieczono dużą ilość gotówki w walucie lokalnej, siedem luksusowych samochodów, biżuterię, telefony komórkowe, paszporty i inne znaczące środki dowodowe. Na Węgrzech aresztowano dwóch podejrzanych, a ośmiu w Belgii. W 2014 roku sprawa była nadal w toku.

2.2 Pomoc Eurojustu w innych obszarach działalności przestępczej

2.2.1 Pranie pieniędzy

Chociaż pranie pieniędzy nie jest jednym z priorytetów Eurojustu w zakresie przeciwdziałania przestępczości na lata 2014–2017, to nadal stanowi 220 wszystkich zarejestrowanych w Eurojuście spraw z wyraźnym wzrostem w porównaniu do danych odnotowanych w roku 2013 (193) i umacnia wzrost w tym obszarze działań operacyjnych Eurojustu, który można było zaobserwować od roku 2012 (144).

Sprawy dotyczące prania pieniędzy są najczęściej rozpatrywane łącznie z powiązanymi przestępstwami w rodzaju oszustwa (84) lub udziału w organizacji przestępczej (52). Jednak koncentrują się one również na praniu pieniędzy jako odrębnym przestępstwie (71).

Najczęściej wysyłające wnioski państwa członkowskie to Francja, Hiszpania i Włochy. Hiszpania była państwem członkowskim najczęściej otrzymującym wniosek o współpracę, a na kolejnych miejscach znalazły się Niemcy i Wielka Brytania.

2.2.2 Przestępstwa przeciwko środowisku

Liczba spraw dotyczących przestępstw przeciwko środowisku zarejestrowanych w Eurojuście (5) spadła w porównaniu z rokiem 2013 (8). Sprawy te rozpatrywały przestępstwa przeciwko środowisku jako odrębne przestępstwa (3) lub w związku z oszustwem finansowym (1) i nielegalnym handlem (1). W zakresie przestępstw przeciwko środowisku Holandia, Niemcy, Czechy i Szwecja były najczęściej wnioskującymi o współpracę pomiędzy państwami członkowskimi. Wśród państw członkowskich najczęściej otrzymujących wnioski o współpracę znalazły się Francja, Grecja, Irlandia, Łotwa, Holandia i Polska.

W listopadzie Eurojust opublikował [*Sprawozdanie na temat projektu strategicznego w sprawie przestępczości przeciwko środowisku*](#). To sprawozdanie podsumowuje ustalenia Projektu strategicznego w sprawie przestępczości przeciwko środowisku zapoczątkowanego przez Eurojust w 2013 roku. Podkreśla główne problemy napotkane przez organy krajowe w ściganiu przestępstw przeciwko środowisku i próbuje przedstawić propozycje rozwiązań niektórych problemów, szczególnie trudności związanych ze współpracą transgraniczną, ze szczególnym naciskiem na nielegalny handel odpadami, handel zagrożonymi gatunkami i zanieczyszczenie wód powierzchniowych. Sprawozdanie przedstawia również różnorodne krajowe struktury organizacyjne do zwalczania przestępstw przeciwko środowisku i umożliwienia dostępu do eksperckiej wiedzy w tej dziedzinie w państwach członkowskich.

W kwietniu Eurojust został współautorem komunikatu Komisji w sprawie podejścia UE do przeciwdziałania nielegalnemu handlowi dzikimi zwierzętami, wysyłając swoje opracowanie do DG Środowisko.

2.2.3 Piractwo morskie

Po opublikowaniu przez Eurojust w lipcu 2013 roku pierwszego numeru monitora MPJM kolegium zatwierdziło kontynuację monitora MPJM i postanowiło założyć sprawę wobec wszystkich państw członkowskich stworzoną specjalnie, aby zająć się tym zagadnieniem.

Oczekuje się, że kolejna edycja monitora MPJM zostanie opublikowana w kwietniu 2015 roku. Zgodnie z celami określonymi w jego pierwszej edycji monitor MPJM zamierza zaofiarować narzędzie, aby pomóc praktykom w rozwiązywaniu problemów pojawiających się w trakcie dochodzenia i ścigania przestępstw związanych z piractwem morskim.

Eurojust kontaktował się z kilkoma kluczowymi graczami w ramach prac przygotowawczych, aby opracować następny monitor MPJM z myślą o współpracy z właściwymi organami regionalnymi i międzynarodowymi aktywnie zwalczającymi piractwo morskie i śledzenia ich działalności. Te organy obejmowały Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ), Europejskie Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony (EKBiO), ONZ, INTERPOL i Grupę Kontaktową ds. piractwa w pobliżu wybrzeży Somalii (CGPCS), którym w 2014 r. przewodniczyła Unia Europejska.

2.2.4 Punkt kontaktowy programu ochrony dzieci przy Eurojuście

Zarejestrowano dwadzieścia dziewięć spraw, gdzie ofiarami były dzieci. Sprawy te były zwykle związane z takimi przestępstwami jak pornografia dziecięca (7) i porwania (7). Wielka Brytania i Hiszpania były najczęściej wnioskującymi o współpracę państwami członkowskimi, podczas gdy Niemcy, Rumunia, Francja i Grecja to państwa członkowskie najczęściej otrzymujące taki wniosek.

Determinację Eurojustu w zakresie przeciwdziałania wszelkim formom przemocy wobec dzieci wzmacniają prace Punktu kontaktowego programu ochrony dzieci. Punkt kontaktowy jest upoważniony do reprezentowania Eurojustu w zakresie ochrony dzieci i w powiązanych sprawach *wobec władz krajowych*, organizacji wymiaru sprawiedliwości oraz pozostałych krajowych lub międzynarodowych organów działających w obszarze ochrony dzieci. W tym kontekście przedstawiciele punktu kontaktowego wzięli udział w konferencji ekspertów *System powiadomień o zaginięciu dzieci w UE: Ratowanie życia zagrożonych porwanych dzieci*, która odbyła się w Parlamencie Europejskim i uczestniczyli także w konferencji organizacji europejskich prawników zajmujących się problemem uprowadzeń rodzicielskich (*ang. Lawyers in Europe on Parental Child Abduction, LEPCA*), która odbyła się w Hadze.

Rola punktu kontaktowego obejmuje doradztwo w zakresie stosowania i wspieranie stosowania przez biura krajowe Eurojustu narzędzi i środków specjalnie opracowanych dla dochodzeń i postępowania karnego dotyczących dzieci, takich jak ochrona świadków/ofiar i baza danych INTERPOL-u o zaginionych dzieciach.

Operation BlackShades: Sprawa roku

BlackShades była organizacją tworzącą i sprzedającą złośliwe oprogramowanie (malware), które pozwalało kupującym infekować komputery i przejmować nad nimi zdalną kontrolę oraz między innymi przeprowadzać ataki typu Distributed Denial of Service (DDoS). Dochodzenie FBI ujawniło związki z kilkoma państwami członkowskimi. Przykładem tego, w jaki sposób złośliwe oprogramowanie może zostać wykorzystane do celów przestępczych, jest przypadek 18-letniego mężczyzny z Holandii, który zainfekował co najmniej 2000 komputerów i zdalnie włączał ich kamery internetowe, aby robić zdjęcia kobietom i dziewczynom.

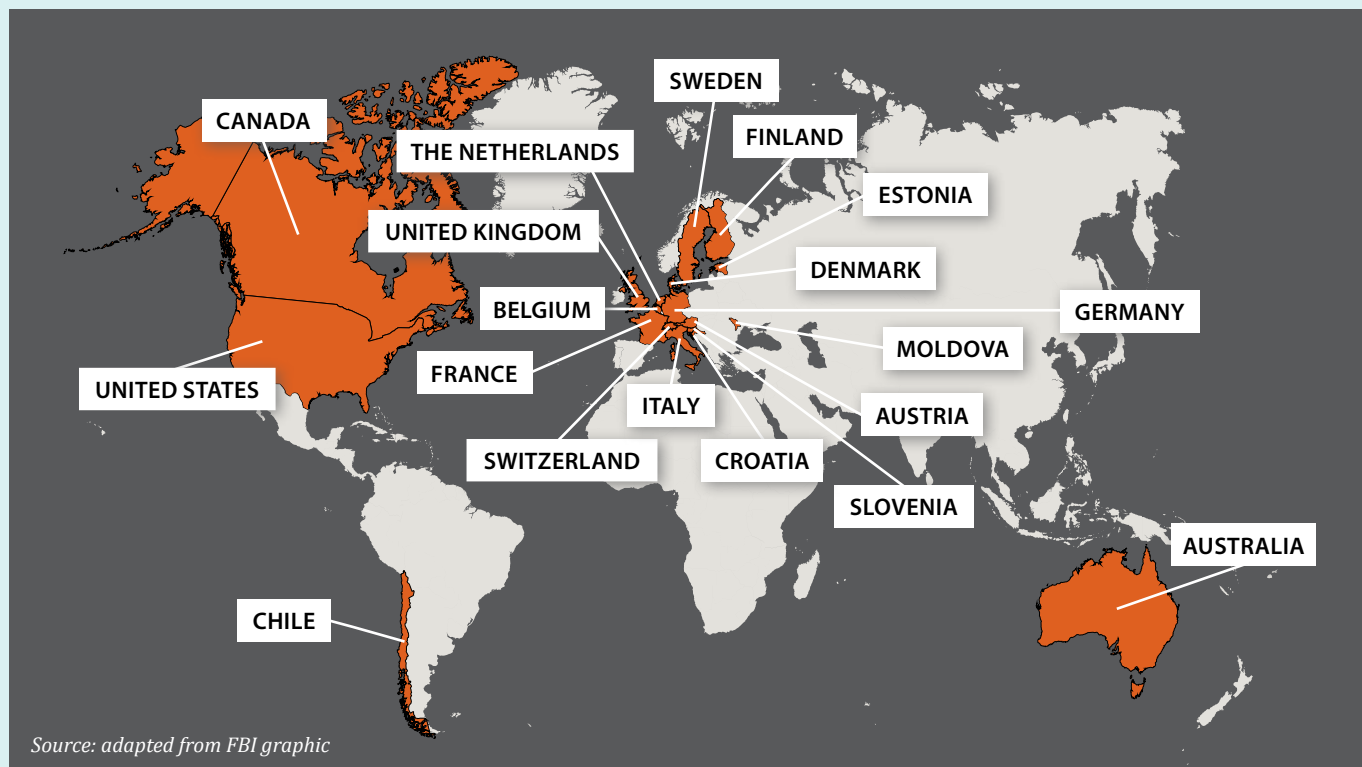
Do Eurojustu zwrócił się holenderski prokurator, który w ramach tego dochodzenia był w kontakcie z FBI i amerykańskim biurem prokuratora. Chociaż władze USA zamierzały wyłączyć serwer BlackShades, nie miały one jednak zamiaru ubiegać się o sądzenie zagranicznych podmiotów w USA. Z racji tego, że w trakcie tego dochodzenia twórcy, sprzedawcy i użytkownicy złośliwego oprogramowania BlackShades stali się celem dla organów sądowych i organów ścigania w 16 państwach, ewidentne było, że współpraca sądowa zaoferuje wartość dodaną i w listopadzie 2013 Holandia założyła tę sprawę. Jeszcze w tym samym miesiącu zwołane zostało spotkanie koordynacyjne. W styczniu, kwietniu i lipcu 2014 roku zorganizowane zostały trzy dodatkowe spotkania koordynacyjne.

Celem pierwszego spotkania koordynacyjnego było ustalenie, które państwa mogą podjąć środki sądowe wobec zidentyfikowanych podmiotów oraz zbadanie możliwości wspólnego podejścia sądowego wśród zaangażowanych państw. Chociaż zorganizowane ono zostało w stosunkowo krótkim czasie, w spotkaniu udział wzięły władze Holandii, USA, Rumunii, Belgii, Niemiec, Francji i przedstawiciele EC3 przy Europolu. Niektóre państwa prowadziły własne dochodzenia dotyczące tego złośliwego oprogramowania i uznały potrzebę nawiązania współpracy sądowej na szczeblu międzynarodowym. Było oczywiste, że inne państwa poza tymi, które uczestniczyły w spotkaniu, także dotknął ten problem, wobec tego zaproszono je na kolejne spotkania.

Władze USA były już na zaawansowanym etapie swoich dochodzeń i już na pierwszym spotkaniu poinformowały o swoim dwuetapowym planie: rozwiązać organizację BlackShades i wyłączyć jej serwery na całym świecie, aby powstrzymać sprzedaż oprogramowania. Spotkanie koordynacyjne przyczyniło się do amerykańskich dochodzeń dzięki zidentyfikowaniu 20 klientów organizacji BlackShades.

Dochodzenia w uczestniczących państwach członkowskich były na różnych etapach, co nieuchronnie oznaczało, że potrzebne było nieco czasu na uporządkowanie działań różnych władz krajowych. Kilka państw wskazało, że nawet

Współpraca międzynarodowa w sprawie BlackShades

pomimo faktu, że niektórzy podejrzani zostali zidentyfikowani, potrzebne jest więcej informacji, aby można było założyć sprawę lub wzbogacić już dostępne dane. Uczestnicy spotkania zostali poinformowani, że nie tylko podejrzani z USA, ale także z państw członkowskich byli już znani ze swoich (możliwych) związków z innymi przestępstwami w zakresie cyberprzestępczości. Dla jednego z państw członkowskich ważne było posiadanie kopii samego złośliwego oprogramowania, a dla innego państwa członkowskiego samo posiadanie oprogramowania nie wystarczyło do wszczęcia postępowania i konieczne było wykazanie, że oprogramowanie zostało stworzone głównie do użytku niezgodnego z prawem.

Dochodzenie zakończyło się wspólną akcją trwającą dwa dni przeprowadzoną w maju 2014 r. i koordynowaną przez Eurojust poprzez centrum koordynacyjne w Eurojuście przy wsparciu EC3. W ciągu dwóch dni akcji przeszukano 359 mieszkań na całym świecie, a 97 osób zostało aresztowanych. Zajęto ponad 1100 urządzeń do przechowywania danych, co do których pojawiły się podejrzenia o stosowanie ich w nielegalnej działalności. Były to między innymi komputery, laptopy, telefony komórkowe, routery, zewnętrzne dyski twarde i pamięci USB. Skonfiskowano znaczne ilości gotówki, nielegalnej broni i narkotyków. Władzom udało się także zabezpieczyć domenę strony internetowej BlackShades. Państwami członkowskimi, które podjęły akcje, były Holandia, Belgia, Francja, Niemcy, Wielka Brytania, Finlandia, Austria, Estonia, Dania, Włochy, Chorwacja, USA, Kanada, Chile, Szwajcaria i Mołdawia.

Eurojust wspierał zaangażowane państwa, dostarczając omówienia stanu dochodzeń w każdym państwie oraz zapewniając pomoc prawną. Przedstawiciele Europolu i FBI byli obecni w centrum koordynacyjnym utworzonym przez Eurojust, a EC3 zapewniło wsparcie analityczne w czasie rzeczywistym. EC3 zobowiązało się też wspierać dalsze działania i pomóc w identyfikacji ofiar, jak również promować rozwiązania techniczne mające na celu ochronę komputerów przed tym szkodliwym oprogramowaniem.

Holenderski prokurator odpowiedzialny za sprawę oraz asystent przedstawiciela krajowego Holandii tak wspólnie skomentowali osiągnięty sukces: „Operacja BlackShades jest doskonałym przykładem transgranicznej współpracy sądowej wykorzystanej w praktyce. Internet nie jest bezpiecznym otoczeniem dla przestępców. Ta sprawa, z udziałem tak wielu państw członkowskich i państw trzecich, miała

Lodewijk van Zwieten i Koen Hermans

wspólny cel zatrzymania dalszych ataków cybernetycznych i pokazuje potencjał ogólnoświatowych wspólnych akcji i wskazuje drogę dla przyszłych wspólnych działań. Jesteśmy bardzo zadowoleni z wyniku”.

W oparciu o sprawozdania ze spotkań i ocenę działań przeprowadzoną w następstwie wspólnych akcji można było wykryć niektóre wyzwania prawne i praktyczne, które miały wpływ na ramy czasowe oraz wynik sprawy. W tej sprawie zostało zdobytych wiele cennych doświadczeń, zidentyfikowano też wiele najlepszych praktyk.

Zagadnienia prawne i praktyczne

- ▶ Wyzwaniem w całej tej sprawie był fakt, że dochodzenia w uczestniczących państwach członkowskich znajdowały się na różnych etapach: na pierwszym spotkaniu koordynacyjnym stało się jasne, że niektóre państwa potrzebują dodatkowego czasu (nawet dwóch miesięcy), aby uzyskać dodatkowe informacje na temat domniemywanych przestępstw.
- ▶ Trzeba było porównać korzyści z rozszerzenia sprawy o dużą liczbę państw i objęcia dochodzeniem możliwe dużej liczby przestępstw z wadami takiego rozwiązania w postaci opóźnień i utraty impetu w państwach, w których te dochodzenia były na bardziej zaawansowanym etapie.
- ▶ Na początku sprawy Eurojustu niektóre państwa członkowskie musiały wzbogacić swoje dane poprzez mechanizm wzajemnej pomocy prawnej, aby mieć wystarczająco dużo dowodów do prowadzenia sprawy na szczeblu krajowym.
- ▶ Niektóre państwa ograniczał fakt, że samo posiadanie oprogramowania nie było w ich przypadku wystarczające do wszczęcia postępowania sądowego przeciwko podejrzanemu i konieczne było udowodnienie, że szkodliwe oprogramowanie spowodowało szkody i zidentyfikowane zostały ofiary. Z kolei inne musiały udowodnić, że oprogramowanie zostało stworzone głównie do nielegalnego użytku.
- ▶ Kilka państw członkowskich wskazało, że informacje na temat ich dochodzeń były potrzebne szybko, aby przestrzegać terminów zatrzymywania danych, które różniły się w zależności od państwa oraz od tego, czy termin dotyczył tylko adresów IP czy też innych danych.
- ▶ W niektórych państwach założono kilka spraw dotyczących BlackShades, co dodało złożoności kwestii koordynacji całej sprawy. Na przykład we Francji, gdzie nie istnieje krajowy prokurator zajmujący się cyberprzestępczością, konieczne było zapewnienie koordynacji pomiędzy ośmioma międzyregionalnymi wyspecjalizowanymi jurysdykcjami, które stanowią 161 okręgów prokuratorskich.

Postępowanie kończy się dwudniowym centrum koordynacyjnym, które odbyło się w Eurojuście w maju 2014 roku. Zdjęcia © Eurojust

- ▶ W niektórych przypadkach, aby móc opublikować informację prasową, wymagane jest zezwolenie od więcej niż jednego organu. Znajomość dokładnych punktów kontaktowych i wczesna komunikacja zapewniły terminową publikację komunikatu prasowego.
- ▶ Rozsyłka punktów do dyskusji przed spotkaniem koordynacyjnym postrzegano jako bardzo korzystne, ponieważ sprawiło, że spotkanie było bardzo pożyteczne i pozwoliło osiągnąć konkretne wyniki.

Zdobyte doświadczenia

- ▶ Okazało się, że w owym czasie metodą, która pozwoliła uzyskać możliwie najlepsze wyniki, były wspólne akcje. Jednak jako że wiadomości w internecie rozprzestrzeniają się bardzo szybko, dla przyszłych operacji priorytetowa staje się kwestia synchronizacji terminów przeszukań, konfiskat i aresztowań, zwłaszcza gdy w grę wchodzi operacje na dużą skalę.
- ▶ Podkreślono znaczenie gromadzenia informacji na temat ofiar i strat finansowych spowodowanych przez szkodliwe oprogramowanie, a skazania w sprawach dotyczących cyberprzestępczości, zwłaszcza w USA, zależą od osoby ofiary i poniesionych strat.
- ▶ Zamiast skupiać się wyłącznie na środkach represyjnych, Wielka Brytania podjęła szeroko promowaną działalność prewencyjną, aby odstraszyć niskiego-szczebla nabywców oprogramowania BlackShades od angażowania się w cyberprzestępczość. Ta działalność objęła między innymi wysyłanie ostrzeżeń za pośrednictwem wiadomości e-mail, listów do około 500 nabywców i wizyty ostrzegawczej Krajowej Agencji ds. Przestępczości (ang. National Crime Agency, NUK) i funkcjonariuszy policji u około 100 nabywców.
- ▶ Aby usprawnić i uprościć przeszukania mieszkań i przesłuchania dotyczące przedmiotowego złośliwego oprogramowania, wydany został Poradnik FBI dotyczący przeszukań/przesłuchań i rozprowadzony przez Eurojust wśród uczestniczących władz za pośrednictwem aplikacji bezpiecznej sieci wymiany informacji (ang. Secure Information Exchange Network Application, SIENA). Ze względu na utrudnione zabezpieczanie dowodów w sprawach dotyczących cyberprzestępczości poradnik ten uznano za bardzo przydatny.
- ▶ Odbycie odprawy po zakończeniu prac centrum koordynacyjnego było cennym doświadczeniem, pozwalającym zidentyfikować wartość dodaną tego narzędzia do koordynacji i wyciągnąć wnioski ze współpracy podczas wspólnych akcji.
- ▶ Ocena sprawy podczas ostatniego spotkania pokazała, że przedstawiona przez Eurojust na wczesnym etapie sprawy analiza sytuacji sądowej w uczestniczących państwach była korzystna dla uzyskanych wyników sprawy, ponieważ analiza ta pozwoliła władzom krajowym odpowiednio przygotować się do spotkań koordynacyjnych.

Najlepsze praktyki

- ▶ Podczas pierwszego spotkania koordynacyjnego uczestnicy wskazali na pozytywne skutki spotkania na szczeblu sądowym na wczesnym etapie tej sprawy, jako że w większości państw członkowskich decyzje dotyczące poszukiwań, konfiskat i aresztowań podejmowane są na szczeblu sądowym. Wczesna koordynacja na szczeblu sądowym pozwoliła również wypracować jednolite podejście wśród państw członkowskich gwarantujące uzyskanie informacji wystarczających do skazania sprawców w kilku państwach członkowskich.
- ▶ Pismo od władz holenderskich, które zostało przekazane za pośrednictwem Eurojustu i które potwierdziło, że informacje zapewnione w tej sprawie można wykorzystać jako dowód w postępowaniach sądowych, zostało potraktowane jako mile widziane wsparcie dla toczącego się postępowania w różnych państwach uczestniczących.
- ▶ Gotowość do wymiany informacji między państwami uczestniczącymi w znacznym stopniu przyczyniła się do imponujących wyników sprawy. Uznano, że jest to kluczowy czynnik sukcesu dla przyszłych spraw dotyczących cyberprzestępczości.

2.3 Partnerzy Eurojustu

2.3.1 Partner współpracujący: Europol

Eurojust i Europol kontynuowały swoje wysiłki ukierunkowane na wzmocnienie współpracy i wymiany informacji, jak przewidziano w umowie zawartej pomiędzy nimi w [2009 roku](#) oraz w Traktacie Lizbońskim, w którym rola koordynacyjna Eurojustu opiera się na „informacjach przekazanych przez państwa członkowskie i Europol”.

Współpraca operacyjna

Eurojust zaangażował Europol w 44 sprawy i 98 spotkań koordynacyjnych odbywających się w siedzibie Eurojustu. Znaczący wzrost liczby spotkań koordynacyjnych Eurojustu z udziałem Europolu (75 w 2013 roku) wskazuje, że wysiłki podejmowane przez Eurojust w celu wzmocnienia związków operacyjnych odniosły pewien sukces. Takie działania obejmowały również regularną i wspólną wymianę wykazów spotkań operacyjnych organizowanych przez Europol i spotkań koordynacyjnych organizowanych przez Eurojust.

Ponadto Eurojust wdrożył politykę mającą na celu poinformowanie podmiotów przetwarzających wnioski Europolu – przekazywanych za pośrednictwem aplikacji SIENA – o konieczności dokonywania kontroli krzyżowej danych osobowych związanych z prowadzonymi dochodzeniami ze wszystkimi danymi w CMS. Polityka ta została pozytywnie przyjęta przez wspólny organ nadzoru Eurojustu.

Eurojust przyczynił się do przygotowania wstępnego raportu SOCTA za rok 2015, raportu SOCTA i raportu TE-SAT oraz aktywnie uczestniczył w przygotowywaniu i opracowywaniu planu MASP i planów działań operacyjnych w cyklu polityki na lata 2014–2017. *Patrz punkt 2.1.*

Eurojust śledził również realizację operacji Archimedes mającą miejsce we wrześniu i uczestniczył w codziennych spotkaniach informacyjnych w Europolu. Operacja Archimedes była zakrojoną na dużą skalę wspólną operacją międzynarodowych organów ścigania, która ukierunkowana była na poważne przestępstwa i przestępczość zorganizowaną w Unii Europejskiej, w tym handel ludźmi, handel narkotykami i handel bronią palną.

Eurojust podpisał nową umowę stowarzyszeniową – z punktem koordynacyjnym ds. broni palnej – co podwyższa łączną liczbę takich umów do 21. Procedury dotyczące umów stowarzyszeniowych Eurojustu z punktami koordynacyjnymi ds. terroryzmu, a także nowymi punktami koordynacyjnymi ds. podróży, korupcji w sporcie i odzyskiwania mienia są nadal w toku.

Współpraca strategiczna

Przedstawiciele Eurojustu i Europolu nadal organizują regularne spotkania na szczeblu roboczym i kierowniczym, na których poruszane są takie tematy, jak stosowanie aplikacji SIENA, wymiana informacji, współpraca w ramach EC3, współpraca z jednostką antyterrorystyczną Europolu, finansowanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych i umowy stowarzyszeniowe z punktami koordynacyjnymi, jak również projekt rozporządzenia w sprawie Europolu. Ponadto funkcjonariusze Europolu brali udział w strategicznych seminariach Eurojustu, a przedstawiciele Eurojustu uczestniczyli w spotkaniach szefów jednostek krajowych Europolu. W roku 2014 odbyło się kilka sesji programu wymiany pracowników Europolu i Eurojustu, co miało na celu poinformowanie uczestników o strukturze i funkcjach tych organizacji oraz podniesienie świadomości w zakresie obsługi świadczonej przez obie te organizacje.

Wspólne sprawozdanie roczne za rok 2013 (*patrz dok. Rady 11305/14*) w sprawie współpracy między Eurojustem a Europolem zostało przedłożone Radzie i Komisji 24 czerwca.

2.3.2 Partner współpracujący: OLAF

Współpraca między Eurojustem a Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych jest regulowana przez [Praktyczne ustalenia w sprawie zasad współpracy](#) z roku 2008. Eurojust i OLAF nadal współpracują w obszarze zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i innych przestępstw przeciwko interesom finansowym Unii Europejskiej, i regularnie wymieniają streszczenia spraw oraz wykazy wspólnych spraw prowadzonych przez Eurojust i OLAF.

Współpraca operacyjna

Eurojust i OLAF pracowały wspólnie nad czterema sprawami, a Eurojust zarejestrował trzy dodatkowe sprawy związane ze sprawami wszczętymi już w poprzednich latach przez OLAF. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych brał udział w trzech spotkaniach koordynacyjnych, które rozpatrują sprawy dotyczące wyłudzeń, oszustw akcyzowych, oszustw celnych i korupcji. Niewielki wzrost liczby spraw i spotkań koordynacyjnych w porównaniu do roku 2013 (odpowiednio 2 i 1) wskazuje, że współpraca obu agencji korzysta na regularnej wymianie informacji operacyjnych (streszczenia spraw i wykazy wspólnych spraw).

Współpraca strategiczna

Na początku 2014 roku odbyło się dwustronne spotkanie między przewodniczącym Eurojustu a dyrektorem Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych. Spotkanie to stało się okazją do omówienia rzeczywistych spraw będących przedmiotem wspólnego zainteresowania i osiągnięcia ogólnego porozumienia w odniesieniu do wymiany streszczeń spraw, jak przewidziano w pkt 5 Praktycznych ustaleń.

Regularne spotkania zespołów łącznikowych nadal odbywały się w roku 2014. Spotkania te służą jako platforma do ustalenia i sformalizowania szczegółów wymiany streszczeń spraw. Koncentrują się one na organizacji dodatkowych sesji szkoleniowych dla śledczych Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych na podstawie pozytywnych opinii zwrotnych otrzymanych po pierwszej sesji szkoleniowej, która odbyła się w grudniu 2013 roku.

2.3.3 Współpraca z agencjami WSiSW

Dziewięć agencji WSiSW (CEPOL, EASO, EIGE, EMCDDA, Eurojust, Europol, FRA, [Frontex](#) i eu-LISA) opublikowało dwa wspólne opracowania: nowy wieloletni program WSiSW – *Wspólne ogólne rozważania agencji WSiSW*, w których określono kwestie przekrojowe będące przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz sposoby, w jaki sposób współpraca między agencjami może pomóc skutecznie

realizować nowe wytyczne – który został opublikowany w lutym (*patrz* dok. Rady 7313/14). Drugie wspólne oświadczenie – [Od strategicznych wytycznych do działań: wkład agencji WSiSW w praktyczny rozwój przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w Unii Europejskiej](#) – zostało wydane w listopadzie i jest dostępne w witrynie internetowej Eurojustu. To drugie oświadczenie nakreśla rolę i wsparcie Eurojustu w realizacji unijnych priorytetów i celów w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w Unii Europejskiej. Dokumenty te zostały przekazane Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie Unii Europejskiej.

Eurojust i inne agencje WSiSW również wniosły swój wkład w konsultacje społeczne w odniesieniu do zmodernizowanej *Strategii bezpieczeństwa wewnętrznego* na lata 2015–2020. Końcowe sprawozdanie z działalności agencji WSiSW w 2014 roku wraz z kartą wyników (*patrz* dok. Rady 16286/14) zostały przedstawione COSI w grudniu.

Eurojust i szkolenia

Przyjęte w czerwcu strategiczne wytyczne Rady podkreślają potrzebę ulepszenia szkoleń dla praktyków i akcentują znaczenie szkoleń organizowanych między innymi dla prokuratorów, sędziów, prawników wymiaru sprawiedliwości i policji jako kluczowego czynnika dla zbudowania wzajemnego zaufania.

Eurojust wniósł swój wkład w te szkolenia poprzez Protokoły ustaleń podpisane z CEPOL-em (2010) i EJTN (2008). Ponadto Eurojust zorganizował seminaria tematyczne, podczas których praktycy dzielili się swoimi doświadczeniami i najlepszymi praktykami.

Współpraca między Eurojustem a EJTN w zakresie szkoleń pracowników wymiaru sprawiedliwości trwa nadal. W długoterminowym programie staży w Eurojuście uczestniczyło jedenastu prokuratorów/sędziów z Bułgarii (2), Republiki Czeskiej, Niemiec, Estonii, Hiszpanii, Węgier, Austrii, Polski i Słowenii (2). Brali oni udział w codziennej pracy biur krajowych właściwych dla ich kraju pochodzenia. W lipcu Eurojust odwiedził sędziego Postulski – Sekretarz generalny EJTN. Eurojust i sieć EJTN zgodziły się, że trzymiesięczny program wymiany, który pozwolił uzyskać cenne doświadczenia praktyczne. Eurojust i EJTN również formalnie uzgodniły wspólne ustalenia dotyczące krótkoterminowych (jednotygodniowych) wizyt studyjnych oraz ich przywrócenia w 2015 r.

Ponadto członkowie biur krajowych aktywnie uczestniczyli w sześciu seminariach EJTN zorganizowanych w ramach I projektu sądownictwa karnego – *Międzynarodowa współpraca sądowa w sprawach karnych w praktyce: Symulacje dotyczące ENA i wzajemnej pomocy prawnej*. Te udane seminaria, które miały miejsce w Niemczech, Bułgarii, na Cyprze, we Francji, we Włoszech i na Słowacji opierają się na zasadzie uczenia się metodą aktywnego uczestnictwa. Praktyczne przykłady spraw są prezentowane dla osiągnięcia wysokiego stopnia wzajemnego zaufania wśród europejskich prokuratorów i sędziów oraz dla wzmocnienia wspólnej kultury sądowniczej, co prowadzi do bardziej efektywnego kierowania działaniami wymiaru sprawiedliwości w postępowaniach transgranicznych w ramach UE.

Sfinalizowano prace prowadzone wraz z CEPOL-em poświęcone wspólnemu programowi nauczania dotyczącemu Eurojustu. Celem tego modułu szkoleniowego jest lepsze zrozumienie wartości dodanej płynącej z zaangażowania Eurojustu w dochodzenia i operacje transgraniczne, a zatem z bliższej współpracy między organami sądowymi i organami ścigania w skutecznym zwalczaniu poważnej przestępczości transgranicznej.

Podobnie jak w poprzednich latach współpraca z CEPOL-em doprowadziła także do zorganizowania kilku seminariów internetowych (webinarów). Eurojust przyczynił się między innymi do opracowania kursów poświęconych nielegalnej imigracji, ochronie dzieci, mobilnej zorganizowanej działalności przestępczej przeciwko mieniu, handlowi narkotykami, oszustwom związanym z VAT i zespołom JIT.

Eurojust nadal stosował praktykę wymiany informacji na temat swojego programu roboczego z innymi agencjami WSiSW.

3 listopada Eurojust podpisał [Protokół ustaleń z FRA](#) przy okazji corocznego spotkania szefów agencji z obszaru wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych odbywającego się na Malcie. Został również podpisany Protokół ustaleń z [EMCDDA](#), co miało miejsce 15 lipca (*patrz* podpunkt 2.2.5).

2.3.4 Państwa trzecie i organizacje spoza Unii Europejskiej

Umowy o współpracy

W lipcu Eurojust podpisał [umowę o współpracy z Republiką Mołdawii](#), która wejdzie w życie, gdy strony powiadomią się wzajemnie na piśmie, że wszystkie wewnętrzne procedury zostały zakończone. Zawarcie umowy o współpracy z Ukrainą zostało zatwierdzone jako priorytet. Eurojust poinformował Radę o zamiarze wszczęcia negocjacji w celu zawarcia umowy o współpracy z Czarnogórą.

W dalszym ciągu utrzymywane były kontakty z Albanią, Bośnią i Hercegowiną, Serbią, Izraelem oraz Turcją, aby możliwe było dokonanie oceny wdrażania przepisów dotyczących ochrony danych i zbadanie możliwości rozpoczęcia negocjacji w sprawie umów o współpracy z tymi państwami.

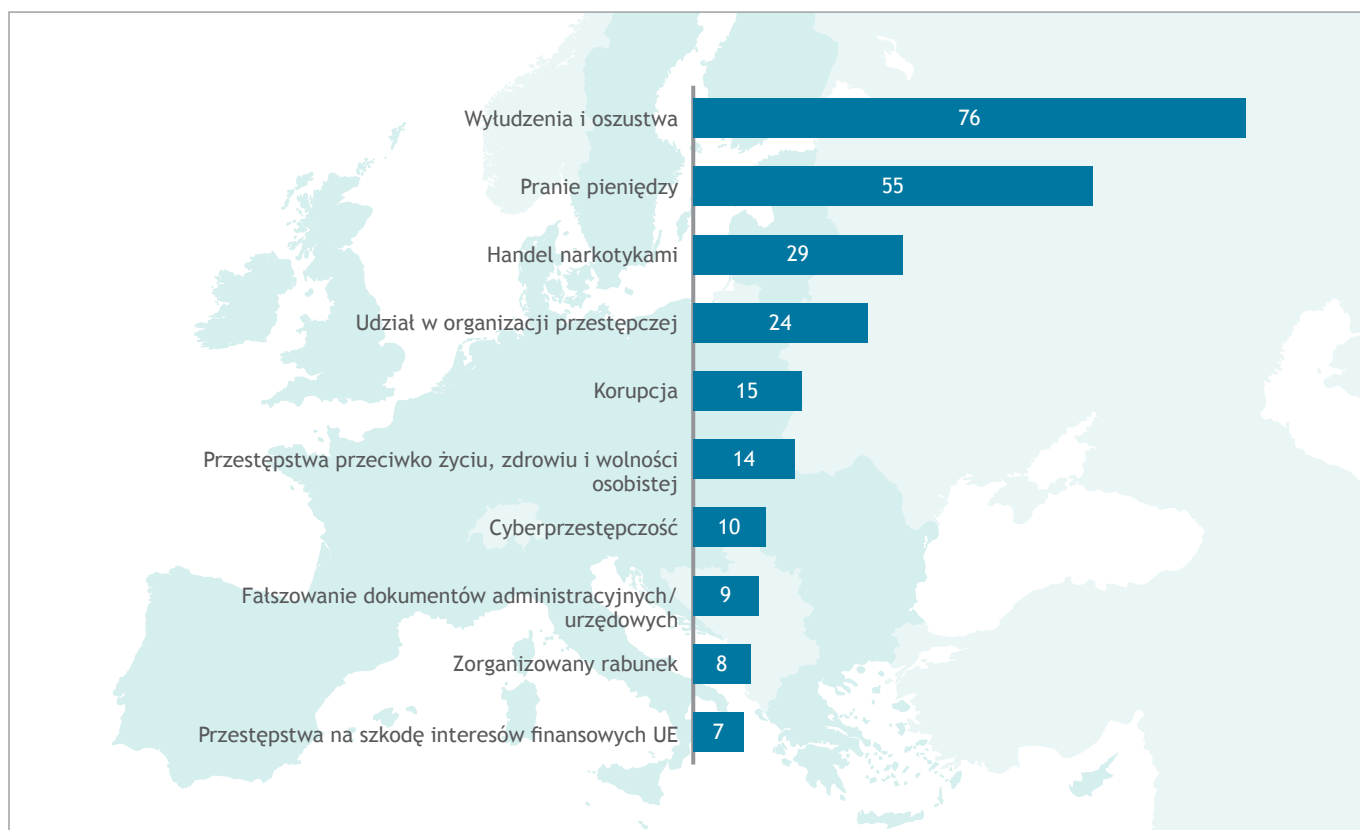
Sprawy prowadzone z udziałem państw trzecich

Eurojust zapewnił pomoc w 208 sprawach, w których brały udział państwa trzecie. Główne rodzaje przestępstw, których dotyczą te sprawy, to wyłudzenia i oszustwa, pranie pieniędzy, udział w zorganizowanej grupie przestępczej i handel narkotykami. Najczęściej angażowane państwa trzecie to Szwajcaria, Norwegia i USA. Państwa trzecie były reprezentowane na 41 spotkaniach koordynacyjnych zorganizowanych przez Eurojust. Państwa trzecie najczęściej zaangażowane w spotkania koordynacyjne Eurojustu to USA (14), a następnie w Szwajcaria (10), Norwegia (9) i Ukraina (6).

Prokuratorzy łącznikowi przy Eurojuście

Obecność prokuratorów łącznikowych przy Eurojuście z Norwegii i USA jest uważana za korzystną, ponieważ ułatwiają oni współpracę sądową między właściwymi organami państw członkowskich a zainteresowanymi państwami trzecimi. W 2014 roku Eurojust i Szwajcaria uzgodniły warunki oddelegowania prokuratora łącznikowego przy Eurojuście, który rozpocznie wykonywanie swoich obowiązków w marcu 2015 roku. Prokurator łącznikowy z Norwegii zarejestrował 52 sprawy dotyczące głównie handlu narkotykami, oszustw podatkowych i morderstw, zorganizował jedno spotkanie koordynacyjne i wziął udział w dziewięciu spotkaniach koordynacyjnych. Prokurator łącznikowy z USA wziął udział w 14 spotkaniach koordynacyjnych.

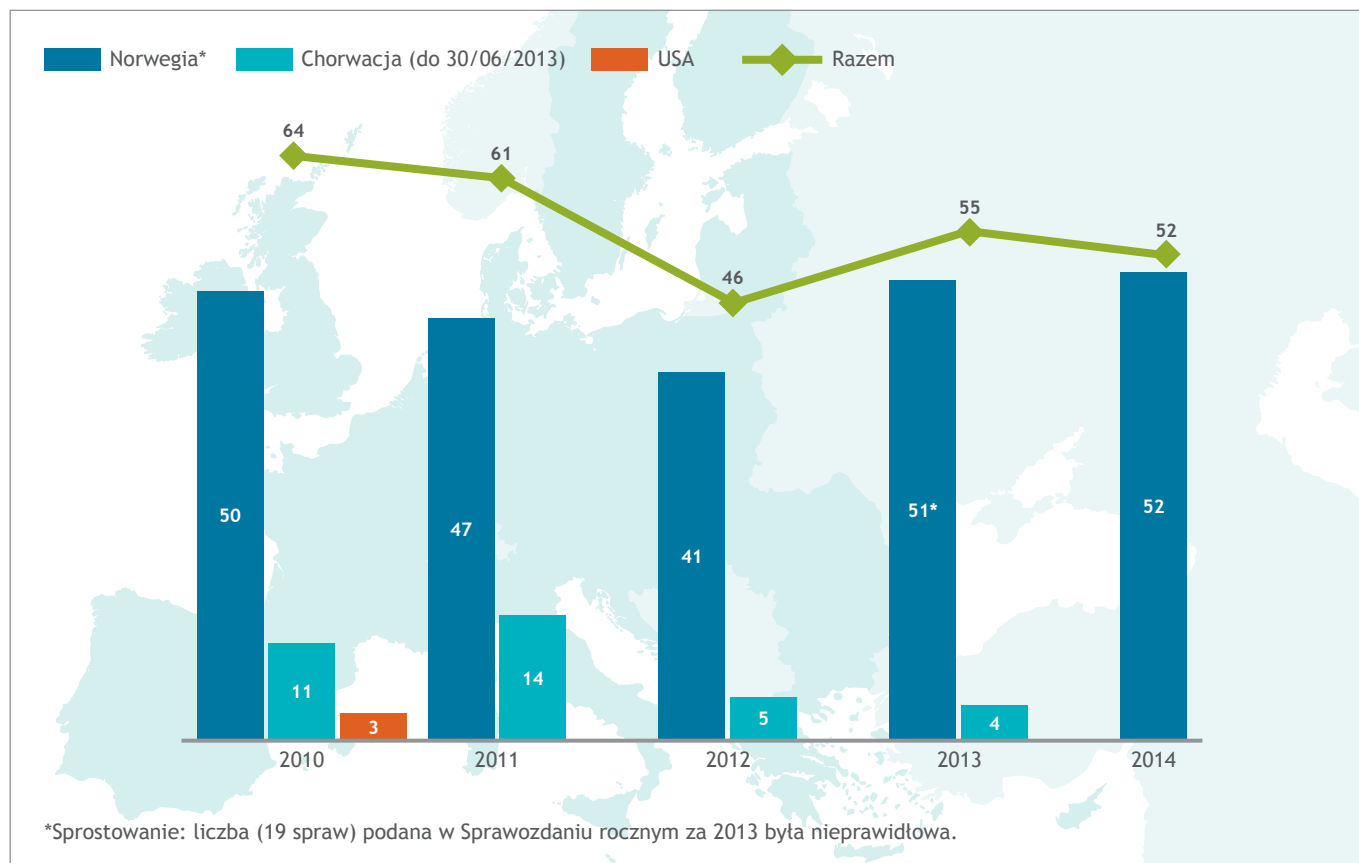
Główne rodzaje przestępstw obejmujące państwa trzecie

Główne dziesięć państw trzecich w sprawach prowadzonych przez Eurojust

Sprawy według prokuratorów śledczych od 2010 do 2014 r.

Punkty kontaktowe przy Eurojuście w państwach trzecich

Wyznaczenie punktów kontaktowych przy Eurojuście w państwach trzecich jest narzędziem powszechnie stosowanym w celu poprawy współpracy między państwami członkowskimi a państwami trzecimi prowadzonej za pośrednictwem Eurojustu. Osoby pełniące funkcje punktów kontaktowych są zwykle powoływane przez państwa trzecie spośród personelu biur prokuratorów generalnych lub lokalnych prokuratur, sądów krajowych lub Ministerstwa Sprawiedliwości, lub są to osoby zajmujące stanowiska dyplomatyczne poza swoim krajem. Obecnie 32 państwa trzecie powołały punkty kontaktowe przy Eurojuście. W 2014 roku do sieci tej dołączyły Boliwia i Peru.

Wsparcie dla projektów zewnętrznych

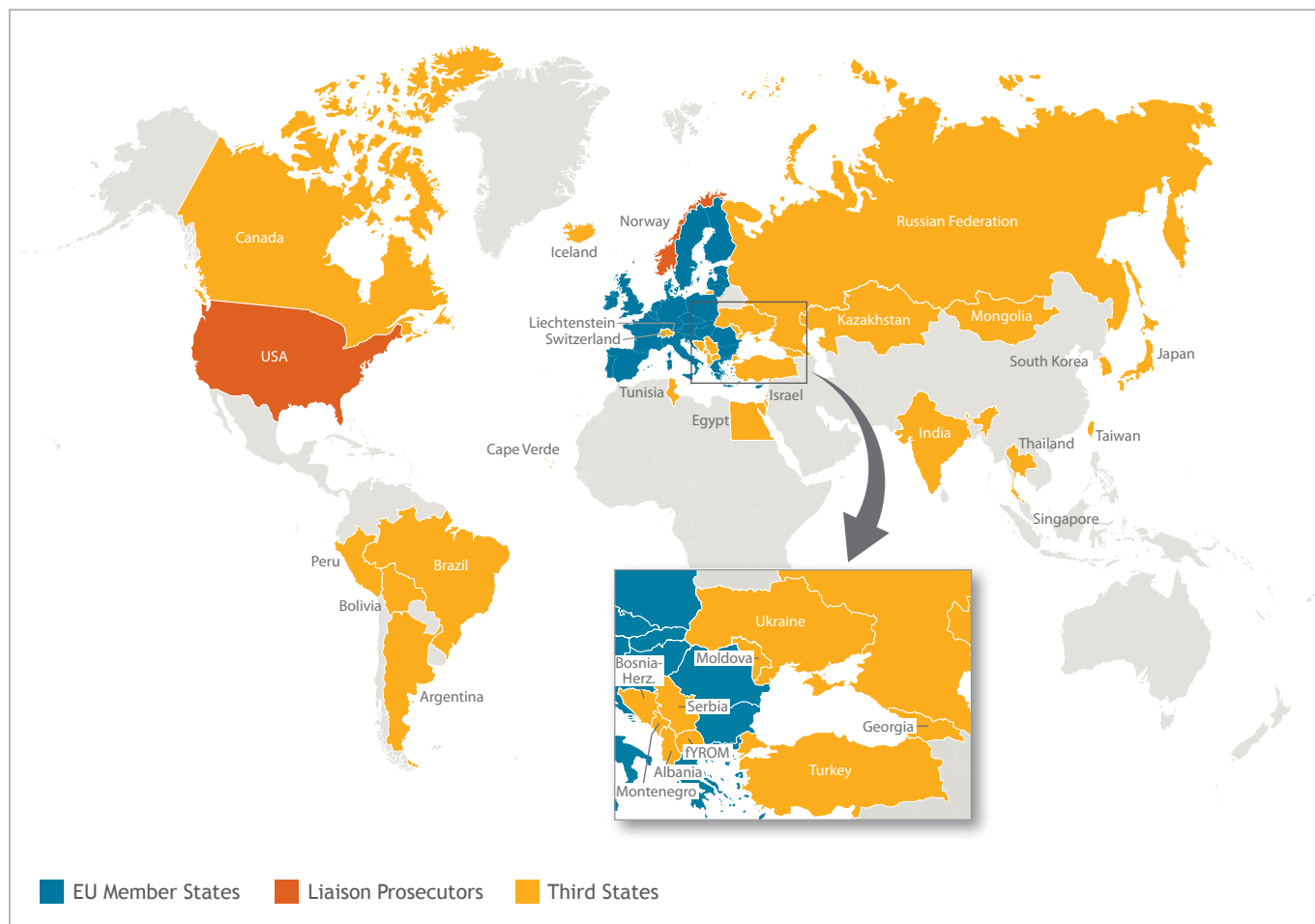
Eurojust nadal wspiera inicjatywy w regionie Bałkanów Zachodnich, w tym finansowany przez UE projekt Międzynarodowego Stowarzyszenia Policji (ang. International Police Association, IPA) z roku 2010 – *Zwalczanie przestępczości zorganizowanej i korupcji: Wzmocnienie sieci prokuratorów* – do czasu zakończenia projektu w kwietniu 2014 roku. W ramach tego projektu 20 stycznia zorganizowano spotkanie między Eurojustem a punktami kontaktowymi przy Eurojuście z Bałkanów Zachodnich, a 3 kwietnia w siedzibie

Spotkanie z punktami kontaktowymi przy Eurojuście i prokuratorami łącznikowymi mianowanymi przez państwa członkowskie

W dniach 16 i 17 października Eurojust zorganizował spotkanie z punktami kontaktowymi przy Eurojuście i prokuratorami łącznikowymi wyznaczonymi przez państwa członkowskie. Celem spotkania było omówienie komplementarności, synergii i współpracy poprzez wymianę poglądów na temat przykładów spraw, podnoszenie świadomości na temat roli Eurojustu w sprawach związanych z państwami trzecimi w tym wymiany informacji z państwami trzecimi oraz wskazanie możliwych sposobów poprawy metodologii prac.

Spotkanie zgromadziło 17 punktów kontaktowych przy Eurojuście i 20 prokuratorów łącznikowych mianowanych przez państwa członkowskie. Reprezentowanych było osiemnaście państw trzecich. Przygotowywane jest sprawozdanie poświęcone wynikom spotkania.

Eurojust contact points

Eurojustu odbyło się szkolenie dla tych nowo powołanych punktów kontaktowych przy Eurojuście. Ponadto Eurojust uczestniczył w kilku seminariach szkoleniowych poświęconych ochronie danych na Bałkanach Zachodnich.

Eurojust zaangażował się również w projekt dotyczący walki z handlem ludźmi na terenie Bałkanów Zachodnich, zwiększając wykorzystanie zespołów JIT na szczeblu lokalnym oraz w regionalny projekt Międzynarodowej Organi-

zacji ds. Migracji – *Wzmocnienie walki z handlem ludźmi i przerzucaniem imigrantów w regionie Bałkanów Zachodnich*. Patrz podpunkt 2.2.9.

Eurojust przyczynił się do prac ESDZ, dostarczając informacje na temat współpracy Eurojustu z państwami partnerskimi Europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS) na szczeblu instytucjonalnym i operacyjnym.

Przykłady postępowania

Wiosną 2013 roku władze Czech i USA skontaktowały się ze szwedzką policją w sprawie podejrzeń, że materiały pornograficzne z udziałem dzieci (CAM) wyprodukowane w Republice Czeskiej są rozprowadzane na terenie USA i innych państw przez pośrednika ze Szwecji. W Szwecji wszczęto wstępne dochodzenia, które dotyczyły pornografii dziecięcej kwalifikowanej i udziału w kwalifikowanym wykorzystywaniu seksualnym dzieci dla celów produkcji pornografii dziecięcej. Szwedzkie dochodzenie wskazało podejrzanych w Szwecji i Hiszpanii. W Czechach zarzuty karne koncentrowały się na handlu ludźmi. W odniesieniu do *modus operandi* okazało się, że nabywcy materiałów pornograficznych zamawiali specjalnie dla nich przygotowywane zestawy zdjęć i filmów wideo. Klienci dokonywali płatności u pośrednika w Szwecji, który następnie przekazywał pieniądze fotografom. Materiały CAM wymieniano następnie w postaci zaszyfrowanej przy użyciu usług w chmurze. Metody szyfrowania komunikacji i wiedza podejrzanych o zapewnieniu bezpieczeństwa danych oznaczały, że dla znalezienia ewentualnych błędów podejrzanych i słabości w planowanych przez nich działaniach przestępczych kluczowa była ścisła współpraca sądowa pomiędzy władzami krajowymi.

W związku ze spotkaniem operacyjnym zorganizowanym w Europolu dla celów wymiany informacji policyjnych, w siedzibie Eurojustu zwołano spotkanie koordynacyjne, które spowodowało powołanie wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego pomiędzy Szwecją i Czechami finansowanego przez Eurojust. Wspólne dochodzenia wykazały, że materiały CAM rozprowadzano na szerszą skalę w tym na terenie Hiszpanii. Zainicjowana została współpraca sądowa z Hiszpanią za pośrednictwem wydanych wniosków o wzajemną pomoc prawną dotyczących zidentyfikowanego podejrzanego. Hiszpania dołączyła następnie do zespołu JIT, co ułatwiło współpracę z innymi członkami wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego.

Po początkowej inwigilacji i po wykorzystaniu specjalnych środków dochodzeniowych, co obejmowało także analizę transakcji finansowych między podejrzanymi, w państwach należących do zespołu JIT, a także w USA i we Francji przeprowadzona została wspólna akcja, podczas której zidentyfikowano dodatkowych podejrzanych. Aresztowano osiem osób, odzyskano też i zabezpieczono znaczną ilość danych. Po wspólnej akcji nastąpiły długotrwałe dochodzenia w uczestniczących państwach, których prowadzenie utrudniały zaszyfrowane dyski twarde i niechęć podejrzanych do współpracy. Zostało wydanych wiele wniosków o wzajemną pomoc prawną skierowanych do państw trzecich w celu uzyskania informacji na temat korzystania przez podejrzanych z określonych usług cyfrowych.

Zorganizowano kilka dodatkowych spotkań koordynacyjnych, aby ułatwić współpracę w zakresie działań prowadzonych w państwach członkowskich oraz przedyskutować kwestię tego, w których państwach najlepiej byłoby postawić podejrzanych przed sądem. Podczas tych spotkań organy ścigania omówiły również najlepsze możliwe sposoby zbierania środków dowodowych na poparcie nadchodzących procesów sądowych w różnych krajach.

Dalsza analiza przeprowadzona przez władze krajowe w trakcie dochodzeń doprowadziła do dodatkowych aresztowań w Wielkiej Brytanii, USA, Kanadzie i Rosji, została także zidentyfikowana duża liczba dzieci, które stały się ofiarami wykorzystywanymi przez różnych fotografów. Wszyscy zaangażowani prokuratorzy i sędziowie śledczy zgodzili się, że ścisła współpraca z Eurojustem i Europolem była kluczem do udanej współpracy i wyników osiągniętych na początkowych etapach postępowania. Sprawa jest w toku. Procesy i bardziej szczegółowa analiza wyników sprawy spodziewane są w 2015 r.

Wyzwania i najlepsze praktyki

3.1 Wprowadzenie

Podobnie jak w latach poprzednich Eurojust za pośrednictwem prowadzonych przez siebie spraw operacyjnych oraz inicjatyw strategicznych nadal przyczynia się do identyfikowania wyzwań i najlepszych praktyk w szerokim spektrum zagadnień dotyczących współpracy sądowej w sprawach karnych. Aspekty te mogą być związane z realizacją wniosków o wzajemną pomoc prawną, ENA, postanowień o zabezpieczeniu lub innych instrumentów służących wykonaniu zasady wzajemnego uznawania. Można je także zidentyfikować w odniesieniu do określonego rodzaju przestępstwa, specjalnej techniki śledczej, lub w stosunku do współpracy z państwami trzecimi. Celem jest ulepszenie koordynacji i współpracy między właściwymi organami państw członkowskich w kontekście dochodzenia i ścigania, w których zakresie Eurojust posiada odpowiednie kompetencje, aby udzielić pomocy.

Niniejszy rozdział omawia zidentyfikowane wyzwania i najlepsze praktyki w odniesieniu do przesyłek niejawnie dozorowanych, NPS i pre-prekursorów narkotyków oraz gromadzenia i dopuszczalności środków dowodowych w sprawach dotyczących cyberprzestępczości.

Niniejszy rozdział omawia zidentyfikowane wyzwania i najlepsze praktyki w odniesieniu do przesyłek niejawnie dozorowanych, NPS i pre-prekursorów narkotyków oraz gromadzenia i dopuszczalności środków dowodowych w sprawach dotyczących cyberprzestępczości.

3.2 Handel narkotykami

W 2014 roku aspekty sądowe dotyczące transgranicznych przesyłek niejawnie nadzorowanych oraz współpracy w sprawach związanych z NPS i pre-prekursorami narkotyków stanowiły dwa z tematów projektu strategicznego [Poprawa pracy Eurojustu w sprawach dotyczących handlu narkotykami](#). Za pomocą ankiet skierowanych do właściwych organów wszystkich państw członkowskich zebrano najlepsze praktyki i przeszkody w zakresie współpracy sądowej w tych obszarach. Odpowiedzi na kwestionariusze zostały przeanalizowane i omówione z praktykami podczas spotkania strategicznego Eurojustu do-

Przykłady postępowań

W 2013 roku Eurojust został poproszony o pomoc w sprawie dotyczącej handlu ludźmi obejmującej Wielką Brytanię i Szwecję. W marcu 2013 roku powołano na okres jednego roku zespół JIT, a spotkanie koordynacyjne odbyło się w kwietniu 2013 roku. Według stanu na sierpień 2014 roku postępowanie sądowe w Wielkiej Brytanii dopiero się rozpoczynało, a proces w Szwecji został już zakończony. Na tym etapie sprawy wymagane było kolejne spotkanie koordynacyjne w siedzibie Eurojustu, które pozwoliłoby ocenić współpracę w ramach wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego oraz dokonać wymiany informacji. Szczególnie interesujące było zastosowanie podsłuchów telefonicznych w Szwecji oraz możliwości wykorzystania wyników tych działań jako środków dowodowych w Zjednoczonym Królestwie.

W dyskusji podkreślono istniejące różnice w przepisach procedury karnej. Podsłuchy telefoniczne są dozwolone w Szwecji na mocy decyzji sądu dokonywanej na wniosek prokuratora. Przechwytywane rozmowy telefoniczne są spisywane i przekazywane do sądu, a następnie są odczytywane lub odtwarzane w toku postępowania sądowego. Dodatkowe znaczenie w tej sprawie miał okres zatrzymywania danych. Po zakończeniu sprawy materiał, którego nie użyto do wstępnego dochodzenia, musi zostać zniszczony. Ogólnie, gdy tylko dochodzenie zostanie zamknięte, szwedzkie władze muszą ujawnić obronie, w formie pisemnej, okres prowadzenia podsłuchu i numery telefonów, w których przypadku rozmowy były przechwytywane.

W Zjednoczonym Królestwie wykorzystanie podsłuchu telefonicznego jako środka dowodowego nie jest powszechnione. Władze brytyjskie chciały wiedzieć, czy informacje uzyskane przez władze szwedzkie podczas przechwytywania rozmów telefonicznych mogą zostać użyte jako dowód w sądzie brytyjskim. Spotkania koordynacyjne w Eurojuście ułatwiły dyskusję na ten temat i umożliwiły zasugerowanie możliwego rozwiązania: szwedzka policja lub jej przedstawiciel prawny mógłby zeznawać przed sądem w Wielkiej Brytanii. Zeznanie z jednej strony dotyczyłoby faktu, że podsłuch był legalny i zgodny z prawem z technicznego punktu widzenia, a z drugiej strony, że zarejestrowane materiały były wynikiem należytego uprawnionego środka. Władze szwedzkie uznały tę propozycję za możliwe do zastosowania rozwiązanie. Choć nie zapadła żadna konkretna decyzja, rozważono także możliwość wyjazdu brytyjskich władz do Szwecji, aby zapoznać się ze wszystkimi materiałami uzyskanymi dzięki przechwyconym rozmowom telefonicznym i rozważyć korzyści z tym związane. Pod koniec 2014 roku konieczność dokonania przeglądu tych materiałów ciągle jeszcze nie została przedyskutowana.

tyczącego handlu narkotykami, które odbyło się w dniach 29 i 30 września. Aby umożliwić ich szerokie rozpowszechnienie wśród praktyków we wszystkich państwach członkowskich, wyniki zostaną zamieszczone w [sprawozdaniu](#).

Przesyłki niejawnie nadzorowane

Analiza i dyskusje podkreśliły znaczne różnice pomiędzy systemami prawnymi państw członkowskich w zakresie zatwierdzania i wykonania procedury dotyczącej przesyłek niejawnie nadzorowanych. Różnice te często stanowią przeszkodę dla współpracy sądowej, w szczególności w odniesieniu do następujących kwestii: (i) zatwierdzanie przesyłek niejawnie nadzorowanych, gdy trasa lub data wysyłki narkotyków są nieznanne; (ii) uzyskanie zgody na umieszczenie urządzeń GPS w pojazdach podejrzanych o transportowanie narkotyków; (iii) identyfikacja właściwych organów w innych państwach członkowskich lub uzyskanie od nich zatwierdzenia takich działań; (iv) zastąpienie nielegalnych narkotyków nieszkodliwymi substancjami; (v) odroczenie konfiskat narkotyków; (vi) transgraniczne rozmieszczenie zakonspirowanych funkcjonariuszy; (vii) dopuszczalność środków dowodowych zebranych w kontekście przesyłek niejawnie nadzorowanych; (viii) zaangażowanie informatorów; (ix) rozmieszczenie uzbrojonych policjantów w innych państwach członkowskich; oraz (x) dzielenie się odtajnionymi informacjami zebranymi w kontekście przesyłek niejawnie nadzorowanych. Współpraca z państwami trzecimi w odniesieniu do przesyłek niejawnie nadzorowanych często może być problematyczna, a doświadczenie w korzystaniu z przesyłek niejawnie nadzorowanych w ramach zespołów JIT jest ograniczone.

Rozwiązania mające zaradzić tym problemom obejmowały intensyfikację komunikacji i zwiększenie wzajemnego zaufania między właściwymi organami państw członkowskich; harmonizację ustawodawstwa dotyczącego przesyłek niejawnie nadzorowanych; mapowanie właściwych organów i wyjaśnianie wymogów prawnych dotyczących przesyłek niejawnie nadzorowanych we wszystkich państwach członkowskich; zbieranie przemyśleń na temat ujednoliconego zestawu wymagań dla przesyłek niejawnie nadzorowanych; wzrost udziału Eurojustu i Europolu w operacjach transgranicznych, zwłaszcza w zakresie organizacji spotkań operacyjnych i spotkań koordynacyjnych; identyfikację punktów kontaktowych dla przesyłek niejawnie nadzorowanych w państwach członkowskich; analizę informacji; oraz wsparcie prawne, taktyczne i techniczne.

Priorytetowe zagadnienie nr 1 sprawozdania będzie zawierać informacje na temat tego, czy wniosek o wzajemną pomoc prawną jest warunkiem wstępnym dla zatwierdzenia przesyłek niejawnie nadzorowanych w państwach członkowskich i będzie zawierać wykaz właściwych organów oraz w stosownych przypadkach centralnych punktów kontaktowych zatwierdzających przesyłki niejawnie nadzorowane w państwach członkowskich.

NPS i pre-prekursory narkotyków

Analiza spraw dotyczących handlu narkotykami przekazanych Eurojustowi doprowadziła do identyfikacji poważ-

nych wyzwań w zakresie ścigania przestępstw dotyczących narkotyków syntetycznych uwzględniających NPS i pre-prekursory narkotyków w szczególności, gdy substancje te nie są regulowane na poziomie międzynarodowym/UE. W tych sprawach przepisy i podejścia często bardzo się od siebie różnią w poszczególnych państwach członkowskich, co prowadzi do powtarzających się trudności w zakresie współpracy sądowej. Dalsze specyficzne trudności napotykane przez praktyków odpowiadających na kwestionariusz Eurojustu odnoszą się do identyfikacji nowych substancji, powiązanego braku wiedzy i możliwości technicznych.

Respondenci ankiety określili możliwe podejścia do sytuacji, w której jedna konkretna substancja nie została przewidziana w prawodawstwie jako prekursor narkotyków, ale pojawiają się oznaki, że substancja ta jest produkowana lub importowana w celu przygotowania (syntetycznych) narkotyków. W takiej sytuacji nadal możliwe jest ściganie sądowe w kilku państwach członkowskich na podstawie tak zwanego podejścia przez analogię lub uznając produkcję tych substancji za „czynności przygotowawcze” do popełnienia przestępstwa produkcji narkotyków.

W odniesieniu do NPS w niektórych państwach członkowskich ściganie sądowe opiera się na przepisach medycznych. Podczas specjalnych warsztatów na spotkaniu strategicznym zbadano dodatkowe możliwości ścigania, w tym zastosowanie prawa administracyjnego (np. wycofanie zezwoleń dla sklepów), przepisów dotyczących praw konsumentów oraz przepisów dotyczących bezpieczeństwa żywności. Zostały również wspomniane przykłady najlepszych praktyk, takie jak umieszczenie NPS na tymczasowej liście na jeden miesiąc, a następnie oficjalne wciągnięcie tej substancji do wykazu po tym okresie testowym. Kilku uczestników podkreśliło znaczenie dzielenia się fachową wiedzą w tej dziedzinie z innymi państwami (np. raporty kryminalistyczne i wyroki).

Priorytetowe zagadnienie nr 2 sprawozdania będzie zawierać informacje na temat ostatnich orzeczeń oraz przegląd przepisów krajowych i podejścia do NPS i pre-prekursorów narkotyków w państwach członkowskich.

Ponadto podczas ósmego spotkania Forum Konsultacyjnego podkreślono trudności napotkane przez organy krajowe w ściganiu spraw dotyczących nieregulowanych prekursorów narkotyków. Jeden z członków Forum podniósł świadomość pozostałych uczestników w zakresie zagrożenia stwarzanego przez rozprzestrzenianie się w Europie danego nieregulowanego prekursora narkotyków, który, jak się okazuje, jest na szeroką skalę stosowany w pewnym państwie członkowskim do produkcji metamfetaminy. Jednocześnie do wszystkich członków Forum Konsultacyjnego został skierowany wniosek w sprawie poparcia inicjatywy umieszczenia w wykazie tego prekursora narkotyków w kategorii substancji sklasyfikowanych określonych przez odpowiednie ramy prawne UE dotyczące prekursorów narkotyków.

3.3 Cyberprzestępczość

Gromadzenie i dopuszczalność środków dowodowych w sprawach dotyczących cyberprzestępczości

Jeśli chodzi o dopuszczalność środków dowodowych zebranych przez sektor prywatny lub za pomocą specjalnych środków dochodzeniowych niedozwolonych w danym państwie członkowskim, trzeba wziąć pod uwagę konieczność rozróżnienia danych wywiadowczych i środków dowodowych *sensu stricto*: dane wywiadowcze można wykorzystać do uruchomienia dochodzenia, ale niekoniecznie jako środki dowodowe w sądzie.

Transgraniczny dostęp do danych może stwarzać trudności w dochodzeniu i ściganiu przypadków cyberprzestępczości, zwłaszcza że praktyka stosowana w państwach członkowskich znacznie się między sobą różni (także w związku z nierównomiernym wdrożeniem Konwencji Rady Europy o cyberprzestępczości ETS nr 185, dalej Konwencja o cyberprzestępczości). Niektóre sprawy wymagają nakazu sądowego, a niektóre wymagają wniosku o wzajemną pomoc prawną, ponieważ informacje są przechowywane na serwerze w innym państwie. Zidentyfikowano również kwestię jurysdykcji, jeżeli informacje są przechowywane „w chmurze”.

W pokonaniu tych trudności mogłaby pomóc szeroka interpretacja dostępnego prawodawstwa, w takim sensie, że jurysdykcja mogłaby zależeć od fizycznej lokalizacji urządzenia, z którego odbywa się dostęp do odpowiednich danych. Można także zaobserwować różne podejścia państw członkowskich w odniesieniu do instrumentów sądowych stosowanych do gromadzenia środków dowodowych przechowywanych na komputerze, ponieważ w niektórych państwach członkowskich stanowi to element przeszukania mieszkania, co w niektórych sprawach wymaga nakazu sądowego. Można także zaobserwować rozdrobnienie w zakresie sposobu, w jaki prokuratorzy zbierają informacje zawarte na „czatach”: i znów w poszczególnych państwach członkowskich stosowane są różne podejścia, ponieważ niektóre z nich rozważają odniesienie się do przepisów regulujących sektor telekomunikacji i opierają się na nakazie sądu, podczas gdy inne wymagają interwencji prokuratorów (ale niekoniecznie sędziego). Ogólnie bardzo przydatny w rozwiązywaniu i wyjaśnianiu tych trudności może być

zwyczaj nawiązywania bezpośredniego kontaktu i spontaniczna wymiana informacji w szczególności między właściwymi organami (jak przewidziano w art. 26 Konwencji o cyberprzestępczości).

Wyzwania mogą pojawić się również wtedy, gdy dane i treści posiadają firmy prywatne, szczególnie że centra te tych firm są często zlokalizowane w państwie trzecim. Zazwyczaj wymaga to długotrwałych procedur gromadzenia istotnych informacji, co z kolei utrudnia dochodzenie i ściganie spraw dotyczących cyberprzestępczości, w szczególności w związku z ulotnością tych danych. W tych okolicznościach współpracę może ułatwić jeden punkt kontaktowy do komunikacji z tymi firmami w państwie członkowskim. Ponadto bardzo przydatne może być, jeśli centrala firmy zlokalizowana w państwie trzecim oficjalnie upoważni swoje oddziały w państwach członkowskich do bezpośredniego reagowania na wnioski wydane przez prokuratorów. Ze względu na ich charakter, i kluczową rolę pełnioną przez prywatne firmy, władze powinny zawsze rozważyć ustanowienie interdyscyplinarnego podejścia do dochodzenia i ścigania spraw dotyczących cyberprzestępczości.

Odnotowano także przydatność zespołów JIT, zwłaszcza jeśli są one powołane na wczesnym etapie dochodzenia, jak również potrzebę zaangażowania prokuratorów od samego początku każdej sprawy, szczególnie jeśli w grę wchodzi konfiskaty oraz aby ułatwić dopuszczalność środków dowodowych w sądzie. Podobnie Eurojust może wspierać władze krajowe, w szczególności w przypadku swojego udziału już na wczesnym etapie dochodzenia, na przykład, gdy wszczęte mają zostać dochodzenia w innych państwach członkowskich, a nawet w państwach trzecich oraz wspierać organy krajowe państw członkowskich w zakresie koordynacji równolegle prowadzonych dochodzeń.

Kwestie gromadzenia i dopuszczalności środków dowodowych w sprawach dotyczących cyberprzestępczości znalazły się również wśród tematów omawianych z praktykami z państw członkowskich podczas seminarium Eurojustu pt. [*Cyberprzestępczość: sprostanie wyzwaniom XXI wieku*](#), jakie odbyło się w dniach 19 i 20 listopada. Wyniki spotkania zostaną zawarte w sprawozdaniu.

Priorytet roku Eurojustu: Europejski Nakaz Aresztowania

Fakt, że obecnie priorytetem roku Eurojustu jest ENA, to nie przypadek. W 2014 roku Eurojust nadal wnosił swój wkład w szybsze stosowanie tego instrumentu, który wprowadza w życie zasadę wzajemnego uznawania, zarówno na poziomie operacyjnym, jak i strategicznym. Funkcjonowanie ENA było również w 2014 r. przedmiotem rozważań na szczeblu UE. Eurojust chciał w ten sposób uczcić blisko 10 lat jego stosowania i przyczynił się do debaty nad tym zagadnieniem, organizując we współpracy z prezydencją grecką strategiczne seminarium zatytułowane *Europejski nakaz aresztowania: którędy naprzód?*

W 2014 roku zostało zarejestrowanych 266 spraw dotyczących ulepszenia wykonywania ENA przez Eurojust, co stanowiło 14,5% wszystkich spraw. Biuro brytyjskie złożyło największą liczbę takich wniosków, a zaraz za nim znalazło się biuro polskie i bułgarskie. Biuro brytyjskie otrzymało też największą liczbę wniosków, a kolejne miejsca zajęły biuro włoskie i hiszpańskie.

Kolegium zajmowało się dwoma ogólnymi problemami związanymi ze stosowaniem ENA. Pierwsza trudność była związana z zastosowaniem art. 3 ust. 2 Decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW w sprawie Europejskiego nakazu aresztowania (DR w sprawie ENA) (podstawy dla obligatoryjnej odmowy wykonania Europejskiego nakazu aresztowania). Problem ten dotyczy gromadzenia informacji prawnych i praktycznych na temat konsekwencji nieusunięcia nakazu z baz danych Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) II oraz baz Interpolu w przypadku, gdy osoba ścigana za pomocą ENA lub wniosku o ekstradycję została ostatecznie osądzona w postępowaniu karnym prowadzonym na tej samej podstawie faktycznej w innym państwie członkowskim.

Druga ogólna trudność dotyczyła gromadzenia informacji praktycznych i prawnych odnoszących się do wdrażania w państwach członkowskich art. 24 DR w sprawie ENA (odroczone lub warunkowe przekazanie), a mianowicie tego, czy przepis ten został w pełni wdrożony, a jeśli tak, to czy zaistniały warunki nałożone przez organy sądowe państw członkowskich umożliwiające takie „czasowe przekazanie”.

Eurojust w dalszym ciągu odgrywa kluczową rolę w poprawie współpracy między państwami członkowskimi w sprawach karnych (art. 3 ust. 1 lit. b Decyzji ustanawiającej Eurojust) w szczególności poprzez realizację następujących działań: *i)* ułatwianie wykonania Europejskich nakazów aresztowania oraz wymiany informacji między organami krajowymi; *ii)* ustanowienie linii komunikacji między władzami krajowymi w celu wyjaśnienia rozbieżnych sposobów zastosowania przepisów decyzji ramowej w sprawie ENA na szczeblu krajowym; *iii)* sprecyzowanie wymogów prawnych stawianych zarówno przez organ wydający, jak i organ wykonujący nakaz; *iv)* doradztwo w zakresie sporządzania Europejskich nakazów aresztowania zarówno przed ich wydaniem oraz w czasie ich preredagowywania; *v)* koordynacja wydawania i wykonywania Europejskich nakazów aresztowania oraz przyczynianie się do zapobiegania możliwym konfliktom jurysdykcji.

Niektóre problemy prawne i praktyczne napotykanne przez Eurojust w sprawach dotyczących ENA prowadzonych w 2014 roku dotyczyły następujących kwestii:

- i) trudności wynikające z różnych interpretacji i praktycznego zastosowania zasady specjalności (art. 27, ust. 2, 3 lit. g i 4 DR w sprawie ENA) w sprawach, kiedy w następstwie przekazania podejrzanego inne państwo członkowskie wzywa państwo członkowskie wydające nakaz do przesłuchania przekazanej osoby, a wniosek ten zostaje odrzucony na podstawie przekonania, że do państwa członkowskiego wykonującego nakaz należy zwrócić się o zgodę na przeprowadzenie takiego „przesłuchania podejrzanego”, podczas gdy dla tego innego państwa członkowskiego „przesłuchanie” podejrzanego nie stanowi „postępowania”, a zatem nie uważa ono, aby taka zgoda była konieczna;
- ii) pozostałe trudności związane z zasadą specjalności (art. 27 ust. 4 DR w sprawie ENA) w sprawach, kiedy w następstwie przekazania podejrzanego państwo członkowskie wydające nakaz zgodnie z art. 27 ust. 4 DR w sprawie ENA wystąpiło do wykonującego nakaz państwa członkowskiego o zgodę na pilne przekazanie przez to pierwsze państwo (z uwagi na kończący się termin) aktu oskarżenia dotyczącego przekazywanej osoby w odniesieniu do osobnego przestępstwa niezwiązanego z aktualną sprawą, która to zgoda dawałaby także temu państwu prawo do postawienia tej osoby przed sądem na podstawie tego odrębnego zarzutu; a zgoda ta nie zostaje udzielona i trwają dyskusje mające na celu określenie środków będących do dyspozycji państwa członkowskiego wydającego nakaz, które umożliwiłyby przynajmniej zawieszenie biegu terminu, w którym podejrzanym musi zostać poddany postępowaniu;
- iii) problemy związane z wynikającym z mocy prawa wymogiem niektórych państw członkowskich, aby przesłuchać daną osobę, zanim będzie mógł zostać wydany ENA i trudności pojawiające się w sytuacji, gdy zarówno państwu członkowskiemu prowadzącemu dochodzenie, jak i państwu członkowskiemu, w którym dana osoba przebywa, znane jest jej miejsce pobytu, ale osoba ta nie może jeszcze zostać aresztowana;
- iv) różne interpretacje rodzaju gwarancji przewidzianej w art. 5 ust. 3 DR w sprawie ENA (powrót danej osoby do wykonującego nakaz państwa członkowskiego w celu odbycia kary orzeczonej w państwie członkowskim wydającym nakaz) wymaganej przez państwo członkowskie wykonujące nakaz oraz związane z tym spory w zakresie tego, które państwo członkowskie (wydające lub wykonujące nakaz) powinno następnie ponieść koszty powrotu tej osoby po procesie (różne poglądy na temat ewentualnej obowiązującej podstawy prawnej: DR w sprawie ENA, Decyzja Ramowa Rady 2008/909/WSiSW w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub innych środków polegających na pozbawieniu wolności w celu ich wykonania w Unii Europejskiej);
- v) trudności związane z cofnięciem Europejskiego nakazu aresztowania, jeśli powody dla jego cofnięcia nie są jasne dla

wykonującego nakaz państwa członkowskiego oraz kiedy włożono już znaczne wysiłki i wykorzystano istotne zasoby w wykonanie tego Europejskiego nakazu aresztowania;

- vi) kwestia proporcjonalności pojawiająca się wówczas, gdy ENA wydany zostaje w ramach ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej drobnego przestępstwa; i
- vii) trudności związane z ochroną praw podstawowych, a mianowicie, kwestia tego, czy warunki w więzieniach są odpowiednie dla osób cierpiących na choroby psychiczne i sprawa gotowości wydającego nakaz państwa członkowskiego do dostarczenia dodatkowych informacji dotyczących gwarancji odnoszących się do warunków panujących w więzieniach.

Eurojust rozwijał również swoją pomoc dla państw członkowskich w odniesieniu do konkurencyjnych wobec siebie ENA (art. 16 ust. 2 DR w sprawie ENA). Zgodnie z tym przepisem Eurojust może zostać poproszony przez organy sądowe wykonujące nakaz o udzielanie porady dotyczącej miejsca przekazania osoby ściganej na podstawie europejskich nakazów aresztowania wydanych przez przynajmniej dwa państwa członkowskie. W 2014 roku Eurojust otrzymał formalny wniosek o udzielenie takiej porady w czterech sprawach. Eurojust udzielił porad i przekazał swoją fachową wiedzę na wczesnym etapie sprawy w drodze negocjacji lub bezpośredniego kontaktu z odpowiednimi organami na spotkaniach koordynacyjnych Eurojustu. Spotkania koordynacyjne zapewniają podstawowe miejsce dla dyskusji, gdyż pozwalają na omówienie sytuacji i aktualnych problemów w związku ze sprawą oraz na uzgodnienie strategii np. priorytetów w odniesieniu do europejskich nakazów aresztowania, a w przypadku równoległe prowadzonych dochodzeń i postępowań dotyczących tego samego czynu, na osiągnięcie porozumienia, aby zapobiegać problemowi *ne bis in idem* i konfliktom jurysdykcji.

W odniesieniu do naruszania terminów na wykonanie europejskich nakazów aresztowania art. 17 ust. 7 DR w sprawie ENA stanowi, że w wyjątkowych okolicznościach, jeżeli państwo członkowskie nie jest w stanie dotrzymać terminów przewidzianych w art. 17, powinno ono poinformować o tym Eurojust i podać przyczyny takiego opóźnienia. W 2014 roku w Eurojuście zarejestrowane zostały 123 sprawy dotyczące naruszenia terminów. Sześć z tych spraw wymagało podjęcia dalszych działań. Już piąty rok z rzędu Irlandia zgłosiła największą liczbę naruszeń. Inne sprawy zostały przekazane przez Republikę Czeską, Hiszpanię, Łotwę, Bułgarię, Chorwację i Wielką Brytania.

Eurojust przygotował *Sprawozdanie dotyczące spraw prowadzonych przez Eurojust w zakresie ENA* obejmujące lata 2007–2013. Sprawozdanie zostało skierowane do Rady Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej i poruszyło problematykę roli Eurojustu w obszarze ENA zarówno na szczeblu operacyjnym, jak i strategicznym, a także kwestie praktyczne i prawne zidentyfikowane przez Eurojust w zakresie stosowania ENA, a mianowicie odnoszące się do zakresu i treści Europejskiego nakazu aresztowania, podstaw do odmowy uznania nakazu i podstaw dla gwarancji, procedury przekazywania osób i skutków przekazania (*patrz dok. Rady 10269/14*).

Seminarium strategiczne na temat ENA

10 czerwca Eurojust we współpracy z prezydencją grecką w UE zorganizował seminarium strategiczne zatytułowane *Europejski nakaz aresztowania: któredyś naprzód?* odbywające się wraz z siódmym spotkaniem Forum Konsultacyjnego, które miało miejsce 11 czerwca i zostało zorganizowane przez Prokuratora Generalnego Grecji przy wsparciu Eurojustu. Celem seminarium było zachęcenie praktyków sądowych do wymiany poglądów na temat problemów i najlepszych praktyk związanych z funkcjonowaniem ENA, biorąc pod uwagę rolę Eurojustu w zakresie ułatwiania sprawnego wdrożenia i bezproblemowego funkcjonowania ENA. W tym połączonym wydarzeniu udział wzięli uczestnicy ze wszystkich państw członkowskich, instytucji UE i Eurojustu.

Wnioski z czterech warsztatów przeprowadzonych podczas seminarium dotyczącego ENA: (i) zakres i treść Europejskiego nakazu aresztowania; ii) podstawy do odmowy uznania i dla gwarancji; iii) procedura przekazania podejrzanego i iv) skutki przekazania zostały przedstawione podczas spotkania Forum Konsultacyjnego 11 czerwca i posłużyły jako podstawa do dalszej dyskusji między członkami Forum Konsultacyjnego. Ogólne wnioski członków Forum Konsultacyjnego dotyczące ENA są następujące: i) ENA jest modelowym instrumentem dla obszaru wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych w UE, w znacznym stopniu przyczynia się do ustanowienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości i powinien on posłużyć jako przykład dla innych instrumentów wzajemnego uznawania; i ii) mimo ogólnie pozytywnej oceny ENA, jego funkcjonowanie nadal można ulepszyć, a pro- ►

Eurojust opracował także *Uwagi dotyczące zgłaszania Eurojustowi naruszeń względem terminów na wykonanie Europejskich nakazów aresztowania* (art. 17 ust. 7 (zdanie pierwsze) DR w sprawie ENA). Uwagi zostały skierowane do Rady Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej (*patrz dok. Rady 10270/14*). Na podstawie doświadczeń biur krajowych Eurojustu w odniesieniu do zgłaszania takich naruszeń przez władze krajowe *Uwagi* dotyczą problematyki obsługi, jaką Eurojust może zapewnić na szczeblu operacyjnym i strategicznym, aby promować przestrzeganie przez państwa członkowskie ich obowiązku informowania Eurojustu o takich naruszeniach oraz ich przyczynach, a ponadto odnoszą się do głównych wskazanych problemów dotyczących tych zgłoszeń.

blemy poruszone w trakcie warsztatów zostaną lepiej rozwiązane przy pomocy łagodniejszych instrumentów prawnych oraz poprzez rozwój praktycznych narzędzi, a nie w drodze zmian legislacyjnych.

W odniesieniu do roli Eurojustu członkowie Forum Konsultacyjnego stwierdzili, że Eurojust odgrywa i będzie nadal odgrywać kluczową rolę w stosowaniu ENA poprzez i) poprawę wzajemnego zrozumienia systemów prawnych państw członkowskich oraz wspieranie i ułatwianie konsultacji między państwami członkowskimi; ii) koordynację i dostarczanie władzom krajowym odpowiednich informacji prawnych; i iii) udzielanie pomocy w tłumaczeniu ENA.

Kolejny wniosek dotyczył wzmocnienia roli Eurojustu jako centrum fachowej wiedzy prawnej i praktycznej w zakresie Europejskich nakazów aresztowania.

Eurojust opracował także użyteczne instrumenty, które mogą pomóc praktykom w złożonych sprawach dotyczących ENA, np.: przygotowane przez Eurojust *Wytyczne względem rozstrzygania problemu konkurencyjnych w stosunku do siebie ENA* (opublikowane w rocznym *sprawozdaniu Eurojustu za rok 2004*) i będzie nadal zapewniać uaktualnione informacje o orzecznictwie europejskim, kwestiach konstytucyjnych i powtarzających się problemach praktycznych związanych ze stosowaniem ENA.

Sprawozdanie z seminarium i wnioski z siódmego spotkania Forum Konsultacyjnego zostały opublikowane w witrynie internetowej Eurojustu oraz jako dok. Rady 13581/14.

Przykłady postępowań

Włochy wydały europejski nakaz aresztowania wobec obywatela Tunezji wcześniej skazanego w sprawie dotyczącej handlu narkotykami w 2009 i 2010 roku. Osoba ta została aresztowana i zatrzymana na lotnisku w Belgii w marcu 2014 r. Po aresztowaniu Belgia otrzymała kolejny ENA wydany przez Luksemburg. Ten ENA został wydany w ramach dochodzenia w sprawie handlu narkotykami, w tym heroiną, kokainą i marihuaną w roku 2013 i 2014. O udzielenie pomocy poproszone zostało belgijskie biuro w siedzibie Eurojustu, które miało rozstrzygnąć kwestię tego, który z tych dwóch sprzecznych ze sobą Europejskich nakazów aresztowania powinien mieć pierwszeństwo w tej sytuacji. Wszczęto także sprawę dotyczącą Włoch i Luksemburga.

Kwestię tę należało rozwiązać, mając na uwadze, że osoba ścigana na podstawie włoskiego ENA została skazana we Włoszech, a wyrok ten stał się prawomocny oraz że władze luksemburskie miały powody, by sądzić, że osoba ta stoi na czele organizacji przestępczej utworzonej w celu sprzedaży narkotyków. Sądzone, że nieprzekazanie tego podejrzanego Luksemburgowi mogłoby zaszkodzić dochodzeniu i miałoby istotne znaczenie dla możliwości określenia roli wszystkich osób zaangażowanych w działalność w tej organizacji.

Belgijskie organy ścigania wysłały do Eurojustu formalny wniosek na podstawie art. 16 ust. 2 DR w sprawie ENA. Biura krajowe Belgii, Włoch i Luksemburga odbyły spotkanie II poziomu, a Eurojust został poproszony o udzielenie porady w sprawie przyznania pierwszeństwa jednemu z europejskich nakazów aresztowania. Pomoc prawna miała pilny charakter, ponieważ decyzja belgijskiego sądu dotycząca włoskiego ENA była wymagana w ciągu kilku dni od otrzymania wniosku, a opinia Eurojustu w odniesieniu do konkurencyjnych do siebie ENA została wydana w należyтым czasie. Na podstawie okoliczności faktycznych niniejszej sprawy Eurojust zalecił, aby ścigana osoba została najpierw przekazana władzom Luksemburga. Następnie osoba ta może zostać przekazana przez Luksemburg władzom Włoch w celu wykonania kary pozbawienia wolności na podstawie art. 28 DR w sprawie ENA.

Sąd pierwszej instancji w Brukseli, jak i sąd apelacyjny dały pierwszeństwo ENA wydanemu przez władze Luksemburga. Eurojust zapewniał dalsze wsparcie w sprawie, ułatwiając drogę do wykonania włoskiego ENA, który został przesłany do władz luksemburskich, aby dopilnować, że ścigana nim osoba będzie mogła zostać przekazana z Luksemburga do Włoch.

EAW Strategic Seminar, 10 June 2014

Freezing & Confiscation Strategic Seminar, 11 December 2014

Administracja Eurojustu

Wsparcie dla pracy operacyjnej i strategicznej

Administracja Eurojustu wspiera pracę kolegium i zarządu Eurojustu. W 2014 roku odbyło się 28 spotkań operacyjnych kolegium oraz 10 posiedzeń Zarządu. Pod koniec roku liczba pracowników Eurojustu wynosiła około 260 funkcjonariuszy.

Biura krajowe otrzymują wsparcie w zakresie rozpatrywania spraw, przygotowywania i prowadzenia spotkań koordynacyjnych i centrów koordynacyjnych, w tym poprzez zapewnienie wstępnych uwag do spraw, innych uwag do spraw lub raportów analitycznych, dokumentacji centrów koordynacyjnych, analizy orzeczeń, a także informacji prawnych, opinii i porad w zakresie stosowania instrumentów współpracy sądowej. W 2014 roku udzielono również wsparcia w opracowywaniu pierwszych rozdziałów instrukcji operacyjnej i wytycznych dotyczących ręcznie sporządzanych akt spraw, które zostały przyjęte przez kolegium w celu usprawnienia i harmonizacji wewnętrznych praktyk Eurojustu w zakresie pracy operacyjnej.

Ponadto administracja zapewnia bezpośrednie wsparcie w prowadzeniu projektów strategicznych Eurojustu, takich jak ulepszenie pracy Eurojustu w sprawach związanych z handlem narkotykami lub w ramach projektu strategicznego dotyczącego handlu ludźmi. Administracja wspomaga kolegium w zakresie planowania, opracowywania koncepcji i prowadzenia seminariów strategicznych Eurojustu, spotkań strategicznych i taktycznych, a także odbywających się dwa razy w roku spotkań Forum Konsultacyjnego. Pomoc jest również udzielana poprzez zapewnienie zainteresowanym stronom i instytucjom UE porad ekspertów, w tym w odniesieniu do cyklu polityki unijnej.

Ponadto administracja pomaga kolegium w zacieśnianiu współpracy Eurojustu z partnerami WSiSW, państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi. Zapewniana jest także pomoc w odniesieniu do przyszłego rozwoju Eurojustu: w 2014 roku administracja udzieliła kolegium pomocy w monitorowaniu i analizowaniu toczących się negocjacji w odniesieniu do projektu rozporządzenia o Eurojuście, Europolu i EPPO, a także w przygotowywaniu pokrewnych opinii i uwag Eurojustu.

Budżet i personel

Budżet Eurojustu na rok 2014 wyniósł 33,6 mln euro. Wyniki finansowe bazowały na stale poprawiającej się tendencji wzrostowej przy średnim wykonaniu budżetu wynoszącym 98,0% w ciągu ostatnich czterech lat. W 2014 roku Eurojust osiągnął wskaźnik wykonania budżetu wynoszący 99,8%. Zgodnie z wymogiem władzy budżetowej, aby zmniejszyć liczbę stanowisk o 5%, Eurojust zidentyfikował cztery wakaty, które zostały wskazane do realizacji tego celu w 2014 roku, zgodnie ze strategią organizacji, aby nie rozwiązywać obecnych umów o pracę, aby osiągnąć takie oszczędności.

Klaus Rackwitz, Administrative Director

Alfredo García Miravete, Operational Support

Mike Moulder, Budget, Finance & Procurement

Alinde Verhaag, Case Analysis

Jacques Vos, Corporate Services

Nikolaos Panagiotopoulos, Human Resources

Jon Broughton, Information Management

Catherine Deboyser, Legal Service

Diana Alonso Blas, Data Protection

Ulf Bergström, Press & PR

Carla Garcia Bello, College Secretariat

Ola Löfgren, EJP Secretariat

Matevž Pezdirc, Genocide Network Secretariat

Vincent Jamin, JITS Network Secretariat

Kolegium i Zarząd

Kolegium przeprowadziło wewnętrzną ocenę wdrażania środków przyjętych w roku 2013 w celu zwiększenia efektywności i skuteczności jego pracy. Ocena wypadła pozytywnie: liczba posiedzeń plenarnych kolegium została zmniejszona, a czas poświęcony na sprawy Zarządu znacznie spadł; w planowanych działaniach kolegium poprawione zostało wykorzystanie procedur konsultacji przygotowawczych, aby umożliwić wyrażanie pisemnych opinii, ulepszono także wykorzystanie pisemnych procedur dotyczących procesu podejmowania decyzji.

Nowa siedziba Eurojustu

W 2014 roku do przodu posunęły się prace nad nową siedzibą Eurojustu dzięki zawarciu umowy na budowę i utrzymanie na okres powyżej 15 lat (plus pięć lat przedłużenia umowy). W czwartym kwartale rozpoczęły się pierwsze prace w terenie, uruchomione zostały również wewnętrzne projekty poświęcone wystrojowi wnętrza z udziałem wszystkich pracowników Eurojustu.

Skonsolidowane sprawozdanie roczne z działalności

Skonsolidowane sprawozdanie roczne z działalności za rok 2014, jeszcze przygotowywane przez dyrektora administracyjnego w momencie publikacji niniejszego

sprawozdania rocznego, zawiera dodatkowe szczegółowe informacje na temat osiągnięć administracji na skutek wdrożenia [Rocznego programu prac Eurojustu \(AWP\) na rok 2014](#) (dostępnego w witrynie internetowej Eurojustu), na temat systemów zarządzania i kontroli wewnętrznej z uwzględnieniem wyników osiągniętych poprzez realizację celów i działań zaplanowanych w AWP, a także na temat wykorzystania przyznanych organizacji zasobów ludzkich i finansowych.

Komunikacja zewnętrzna

Eurojust wprowadził nowe podejście do komunikacji, aby lepiej promować działania Eurojustu koncentrujące się na sześciu obszarach: (i) komunikacji korporacyjnej oraz identyfikacji wizualnej, czyli na brandingu, marketingu i pozycjonowaniu; (ii) stosunkach zewnętrznych i stosunkach z UE; (iii) zwiększeniu obecności w mediach i zasięgu w całej Europie; (iv) wzmocnieniu komunikacji cyfrowej Eurojustu; (v) publikacjach, tj. badaniach, sprawozdaniach i broszurach; oraz (vi) komunikacji wewnętrznej.

Nowe podejście obejmowało umieszczenie dwóch nowych sekcji w Internecie, Priorytetowe zagadnienia i Historie sukcesu, aby na nowo przedstawić najważniejsze historie i dłużej je promować. Eurojust regularnie publikuje informacje prasowe na temat swoich działań operacyjnych, jak również bieżących działaniach nieoperacyjnych. Aby zwiększyć

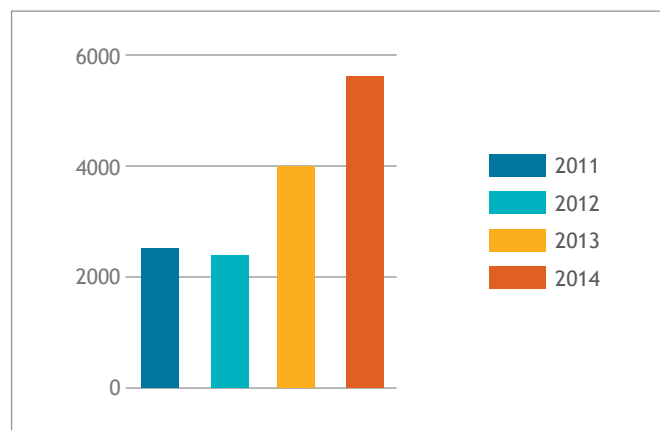
świadomość w zakresie tych działań, liczba tego rodzaju wiadomości znacznie się zwiększyła w roku 2014.

Ponadto Eurojust uruchomił seminaria marketingowe i objazdowe akcje reklamowe odbywające się w państwach członkowskich. Seminaria marketingowe mają bardziej praktyczny charakter i nie są jedynie objazdową akcją reklamową, ponieważ bardziej dogłębnie zajmują się sprawami prowadzonymi przez Eurojust oraz kwestią tego, w jaki sposób Eurojust może udzielić praktykom pomocy, natomiast objazdowe akcje reklamowe zapewniają bardziej ogólny przegląd pracy Eurojustu. Seminaria marketingowe i objazdowe akcje reklamowe są częścią realizowanej obecnie inicjatywy Eurojustu mającej na celu podkreślenie pracy Eurojustu i uświadomienie praktykom z państw członkowskich, jaką wartość i skuteczność Eurojust może wnieść w sprawy dotyczące przestępstw transgranicznych.

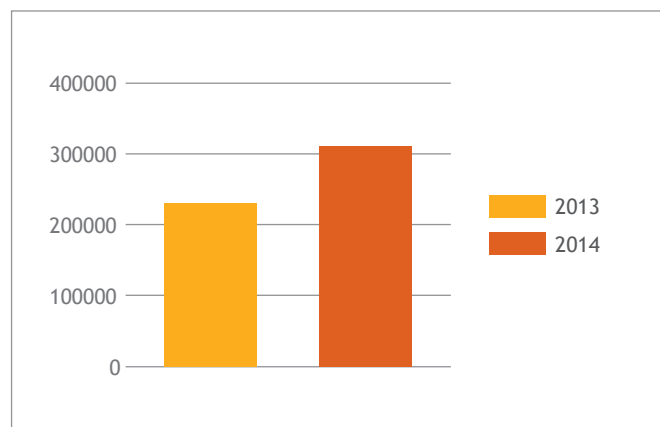
Mocna charakterystyka organizacji zwiększa zaufanie do niej, jej wiarygodność i rozpoznawalność, jest też warunkiem wstępnym dla zbudowania właściwych stosunków z zainteresowanymi stronami, w tym z praktykami. W 2014 roku zostały opublikowane 5619 artykuły medialne, w których wspomniano o Eurojuście, w porównaniu z 3982 artykułami opublikowanymi w poprzednich latach.

Przez cały okres roku 2014 Eurojust opracowywał sprawozdania strategiczne – [Aktualności Eurojustu](#) i broszury korporacyjne. Publikacje Eurojustu są dostępne w witrynie internetowej.

Zasięg medialny na całym świecie

Wizyty w witrynie internetowej

Próbka publikacji Eurojustu

Eurojust i sieci organów
wymiaru sprawiedliwości

Eurojust prowadzi sekretariaty sieci EJN, sieci JIT i sieci ds. ludobójstwa, ułatwiając kontakty pomiędzy biurami krajowymi i poszczególnymi sieciami w ramach wspólnych obszarów prowadzonej działalności. Sekretariaty korzystają z zasobów administracyjnych Eurojustu, oferując usługi na rzecz poszczególnych sieci. Eurojust wspiera również działania Forum Konsultacyjnego.

6.1 Europejska Sieć Sądowa (EJN)

EJN to sieć punktów kontaktowych stworzona dla ułatwienia współpracy sądowej w sprawach karnych, która powstała w 1998 roku. Jej sekretariat w Eurojuście został utworzony w 2003 roku.

Spotkania W 2014 roku odbyły się dwa posiedzenia plenarne: jedno w czerwcu w Atenach w sprawie ENA, a drugie w listopadzie w Rzymie na temat współpracy z państwami trzecimi. Po raz pierwszy spotkania plenarne zorganizowane zostały bezpośrednio przez sekretariat EJN we współpracy z prezydencjami w UE i przy wsparciu Eurojustu. Ponadto w Austrii, Finlandii, Słowenii i na Węgrzech odbyły się spotkania regionalne, a w Belgii, Niemczech i Rumunii spotkania krajowe, których celem było omówienie i usprawnienie międzynarodowej współpracy sądowej w zakresie spraw o charakterze regionalnym lub krajowym. W spotkaniach tych wzięli udział przedstawiciele zaangażowanych biur krajowych.

Wspólne opracowanie EJN/Eurojustu EJN i Eurojust zatwierdziły wspólne opracowanie zatytułowane *Pomoc w zakresie współpracy międzynarodowej w sprawach karnych dla praktyków* prezentujące praktykom wymiaru sprawiedliwości z państw członkowskich usługi i pomoc, jakie może zaoferować im EJN i Eurojust. Jednym z celów tego wspólnego opracowania było zapewnienie, że EJN i Eurojust będą zajmować się sprawami podlegającymi ich kompetencjom. Opracowanie będzie dostępne we wszystkich językach urzędowych UE.

Potrójna prezydencja EJN Państwo członkowskie aktualnie sprawujące prezydencję w UE z pomocą dwóch kolejnych prezydencji w UE (potrójna prezydencja EJN) działa w ścisłej współpracy z sekretariatem EJN. Aby wzmocnić uprzywilejowane stosunki między EJN a Eurojustem, potrójna prezydencja EJN i sekretariat EJN spotkały się w grudniu z prezydentką Eurojustu i dyrektorem administracyjnym w celu wymiany poglądów i omówienia obszarów wspólnego zainteresowania.

Witryna internetowa EJN Opracowywany jest Atlas sądowniczy, który ma obejmować właściwe organy dla wszystkich instrumentów wzajemnego uznawania w zakresie współpracy sądowej w sprawach karnych, jak rów-

nież w odniesieniu do tradycyjnych wniosków o wzajemną pomoc prawną.

Szkolenia Sekretariat EJN zorganizował piątą sesję szkoleniową w zakresie języka angielskiego dla punktów kontaktowych sieci EJN, aby poszerzyć wiedzę na temat różnych systemów prawnych, budować wspólne umiejętności językowe, ustanowić i utrzymać bliższe relacje i zwiększyć wzajemne zaufanie.

Portal e-Justice Witryna EJN zostanie zintegrowana z portalem e-Justice, przyszłym interfejsem elektronicznym w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

6.2 Sieć JIT

Sieć JITs to sieć krajowych punktów kontaktowych ustanowionych w celu wspierania wymiany informacji i najlepszych praktyk między państwami członkowskimi na temat wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych. W 2014 roku obchodzono dziesiątą rocznicę powstania tej sieci. Jej sekretariat w Eurojuście został utworzony w 2011 roku.

Doroczne spotkanie T10. doroczne spotkanie krajowych ekspertów ds. zespołów JIT odbyło się w dniach 25 i 26 czerwca. Spotkanie to koncentrowało się na najnowszych wydarzeniach dotyczących zespołów JIT, jak np. rozwój sieci JIT tworzonych z państwami trzecimi.

Projekty Uruchomionych zostało kilka projektów w celu zwiększenia wsparcia dla praktyków ds. JIT. Był to między innymi projekt *Fiches Espagnoles* służący gromadzeniu i udostępnianiu praktykom podsumowań prawodawstwa krajowego państw członkowskich, które są istotne dla ustanowienia i funkcjonowania zespołów JIT. Aby zapewnić jednorodność zawartości *Fiches* opracowany został standardowy szablon, a cztery pierwsze podsumowania krajowe omawiające przepisy hiszpańskie, bułgarskie, belgijskie i szwedzkie wydane zostały w grudniu i rozprowadzone za pośrednictwem ograniczonej strefy sieci JIT w witrynie internetowej Eurojustu. Podczas dziewiątego dorocznego spotkania został przyjęty projekt formularza oceny zespołów JIT, który ma pomóc praktykom w ocenie wydajności zespołów JIT. Interaktywna wersja formularza została udostępniona w kwietniu. Otrzymane zostały pierwsze wypełnione oceny i są one obecnie analizowane. Cele projektu – w których realizacji pomoże utworzenie bazy danych – to zapewnienie lepszego wglądu w praktyki JIT na szczeblu UE i przyczynienie się do ogólnej oceny tego narzędzia.

Szkolenia Sieć JIT odgrywa znaczącą rolę w promowaniu zespołów JIT oraz identyfikowaniu nowych trendów we współpracy zespołów JIT. Udział w szkoleniach organizowanych w Unii Europejskiej i poza nią opiera się w szczególności na udanych partnerstwach ustanowionych z CEPOL-em i EJTN.

Ograniczona strefa sieci JIT Ograniczona strefa sieci JIT to platforma internetowa działająca jako pojedyncze repozytorium informacji związanych z zespołami JIT, w szczególności ustawodawstwem dotyczącym JIT i ich oceną. W 2014 roku została ona przebudowana, aby zwiększyć łatwość obsługi i poprawić dostępność informacji.

Finansowanie zespołów JIT Wdrożona została nowa procedura finansowania [zespołów JIT](#), aby poprawić korzyści dla praktyków płynące z uzyskania dotacji (np. poprzez uproszczenie formularzy, większą elastyczność w stosowaniu nagród i pokrycie kosztów ponoszonych przez państwa trzecie). Prace nad przygotowaniem nowego formularza wniosku, który dokonuje automatycznych obliczeń i kontroluje pułapy finansowania, zakończyły się pod koniec 2014 roku. Finansowanie działań JIT jest ujmowane w budżecie Eurojustu od września 2013. Sekretariat sieci JIT otrzymał i przetworzył 146 nowych wniosków, co potwierdza znaczny stopień zainteresowania praktyków tym programem finansowania oraz jego przydatność.

6.3 Sieć ds. ludobójstwa

Sieć ds. [ludobójstwa powstała](#) w 2002 roku w celu zapewnienia ścisłej współpracy między organami krajowymi w zakresie prowadzenia dochodzeń i ścigania tych przestępstw. Sekretariat sieci ds. ludobójstwa w Eurojuście został utworzony w lipcu 2011 roku.

Coroczne spotkania Eurojust był gospodarzem 16. i 17. spotkania sieci ds. ludobójstwa. Spotkania zapewniają praktykom wyjątkowe forum do wymiany informacji, najlepszych praktyk i doświadczeń, a tym samym współpracy i wzajemnej pomocy w zakresie dochodzenia i ścigania zbrodni ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych. Głównymi tematami spotkań były przestępstwa seksualne i związane z płcią, dochodzenia finansowe i proces odzyskiwania mienia w kontekście wyjątkowych zbrodni, a także skutki trwającego obecnie konfliktu w Syrii.

Opracowanie dotyczące strategii W celu wzmocnienia ścigania i karania zbrodni międzynarodowych sieć ds. ludobójstwa opublikowała [Strategię unijnej sieci ds. ludobójstwa w zakresie zwalczania bezkarności zbrodni ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych w ramach Unii Europejskiej i jej państw członkowskich](#). Dokument ten jest dostępny w witrynie internetowej Eurojustu. *Strategia* przedstawia związki tych zbrodni z terytorium UE i wymienia wyzwania stojące przed śledczymi i prokuratorami ze względu na szczególny kontekst, charakter i ramy prawne przestępstw międzynarodowych. Ponadto dokument zawiera kompleksowy zestaw środków, które instytucje UE i państwa członkowskie powinny podjąć w celu wspierania władz krajowych w walce z bezkarnością, pociągnięcia winnych do odpowiedzialności i zapewnienia ofiarom sprawiedliwości.

Szkolenia Sekretariat sieci ds. ludobójstwa we współpracy ze społeczeństwem obywatelskim przygotował w październiku drugie seminarium na temat praw ofiar poważnych międzynarodowych przestępstw popełnionych w państwach członkowskich. Celem tego seminarium była wymiana z władzami krajowymi dobrych praktyk i eksperckiej wiedzy na temat różnych aspektów praw ofiar, w tym prawa do udziału w procesach, ochrony, wsparcia i zadośćuczynienia. W seminarium uczestniczyli przedstawiciele biur krajowych przy Eurojuście.

6.4 Forum Konsultacyjne

W 2010 roku ustanowione zostało Forum Konsultacyjne prokuratorów generalnych i dyrektorów prokuratur państw członkowskich Unii Europejskiej (Forum Konsultacyjne). Jego celem jest zacieśnienie międzynarodowej współpracy sądowej i zwiększenie wzajemnego zaufania, wymiana doświadczeń, a także zapewnienie instytucjom UE pomocy ze strony ekspertów dla celów rozwoju przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Eurojust nadal zapewniał wsparcie prawne, administracyjne i finansowe dla działalności Forum Konsultacyjnego.

W 2014 r. [Forum konsultacyjne](#) odbyło swoje siódme i ósme spotkanie przy wsparciu Eurojustu. Spotkanie w czerwcu w trakcie greckiej prezydencji w UE się odbyło się w połączeniu z seminarium strategicznym Eurojustu pt. *Europejski nakaz aresztowania: któredy naprzód?* Forum Konsultacyjne doszło do pewnych wniosków na temat rozwiązań prawnych i praktycznych prowadzących do poprawy wykonywania ENA i zwalczania korupcji. Informacje o [wyniku spotkania](#) oraz [wnioski Forum Konsultacyjnego](#) można przeczytać w witrynie internetowej Eurojustu. Zostały one także przekazane odpowiednim instytucjom UE, aby przyczynić się do debaty na ten temat prowadzonej na szczepku UE (*patrz* dok. Rady 13581/14).

Podczas spotkania w grudniu w ramach prezydencji włoskiej Forum Konsultacyjne omówiło zamrażanie i konfiskatę dochodów pochodzących z działalności przestępczej oraz sposobów na poprawę procedury wzajemnego uznawania. Omówiono również wyzwania i najlepsze praktyki w prowadzeniu dochodzeń i ścigania spraw dotyczących handlu ludźmi i przemytu nielegalnych imigrantów, w tym migracji drogą morską. Spotkanie to zostało zorganizowane w połączeniu ze strategicznym seminarium Eurojustu pt. [W stronę zacieśnienia współpracy w zakresie zamrażania i konfiskaty dochodów pochodzących z przestępstwa: podejście praktyków](#). Jego wyniki oraz [konkluzje wyciągnięte przez Forum Konsultacyjne](#) zostaną przekazane odpowiednim instytucjom UE na początku 2015 roku.

Meetings of the Consultative Forum

Ocena i perspektywy na przyszłość Temat

Szósta runda wzajemnych ocen

W maju zakończono wizytacje w państwach członkowskich (które rozpoczęły się w maju 2012 roku) prowadzone w ramach [Szóstej rundy wzajemnych ocen](#) w zakresie *praktycznego wdrożenia i funkcjonowania decyzji Rady 2002/187/WSiSW z dnia 28 lutego 2002 r. ustanawiającej Eurojust w celu zintensyfikowania walki z poważną przestępczością oraz decyzji Rady 2008/976/WSiSW w sprawie Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach karnych* (Szósta runda). W listopadzie grupa robocza ds. ogólnych w tym oceny (GENVAL) przyjęła pozostałe sprawozdania dotyczące państw członkowskich, natomiast [sprawozdanie końcowe z szóstej rundy](#) zostało przyjęte przez Radę Unii Europejskiej 17 grudnia. Mając na celu wdrożenie zaleceń skierowanych do Eurojustu, kolegium wzięło w tym aktywny udział i przyjęło plan działania oraz harmonogram dla realizacji tego zadania na podstawie wcześniej określonych priorytetów. Przed powstaniem ostatecznego sprawozdania wdrożono kilka działań, co pomogło także przygotować się do drugiego spotkania z korespondentami krajowymi Eurojustu (NCE).

Zewnętrzna ocena wdrażania decyzji ustanawiającej Eurojust

Artykuł 41a decyzji ustanawiającej Eurojust stanowi, że do dnia 4 czerwca 2014 roku, a następnie co pięć lat, kolegium ma obowiązek zlecić przeprowadzenie niezależnej zewnętrznej oceny procesu wdrażania decyzji ustanawiającej Eurojust, jak również działań podjętych przez Eurojust. Stanowi on również, że każda ocena powinna określać wpływ decyzji ustanawiającej Eurojust, wyniki Eurojustu w zakresie realizacji celów, o których mowa w decyzji ustanawiającej Eurojust, jak również skuteczność i efektywność Eurojustu. 18 lutego 2014 r. kolegium w porozumieniu z Komisją wydało określony zakres zadań.

W styczniu 2014 roku decyzją kolegium ustanowiony został komitet sterujący. Komitet sterujący powinien przekazać oceniającemu aktualne uwagi do sprawozdania z

Sieć Extranet Eurojustu

Sieć Extranet Eurojustu została uruchomiona z okazji spotkania NCE. Jest to ograniczona strefa w witrynie internetowej Eurojustu przeznaczona dla korespondentów krajowych i zawierająca różne dokumenty mające znaczenie dla pracy praktyków np. krajowe wytyczne dotyczące podziału spraw między Eurojust a EJN, krajowe wytyczne w sprawie wdrożenia art. 13 decyzji ustanawiającej Eurojust oraz *Fiches Suédoises*.

oceny i na bieżąco informować kolegium o postępach procesu wydawania oceny. Komitet sterujący powinien również przyczynić się do dokonania oceny jakości końcowego sprawozdania z oceny na podstawie wcześniej ustalonych kryteriów, przy jednoczesnym zapewnieniu niezależności oceniającego, następnie przedstawić sprawozdanie z oceny pod dyskusję kolegium i sporządzić plan rozpowszechnienia ostatecznego sprawozdania z oceny.

Dnia 22 września 2014 roku Eurojust podpisał umowę z firmą Ernst and Young Accountants LLP, która działa jako zewnętrzny konsultant. Projekt oceny składa się z trzech faz: rozpoczęcia, gromadzenia danych oraz analizy i raportowania. Pierwszy krok w procesie oceny został ukończony w grudniu 2014 r. po przyjęciu sprawozdania wstępnego. W grudniu 2014 roku zostało wydane ostateczne sprawozdanie z rozpoczęcia, a faza rozpoczęcia została ukończona. Następnym krokiem jest faza gromadzenia danych, która rozpocznie się w styczniu 2015 roku. Etap końcowy ma zostać zakończony w czerwcu 2015 r. Ostateczne sprawozdanie z oceny zostanie przekazane Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji w lipcu 2015 roku, zostanie ono także podane do wiadomości publicznej.

Drugie spotkanie NCE

Spotkanie NCE odbyło się 27 listopada w siedzibie Eurojustu. Uczestnicy podzielili się swoimi doświadczeniami i najlepszymi praktykami w zakresie krajowych wytycznych dotyczących podziału spraw między Eurojust a EJN (patrz również punkt 6.1), omówili *Fiches Suédoises* oraz sposób użycia inteligentnego formularza PDF do celów art. 13 przygotowanego przez Eurojust i wyrazili swoje poglądy w odniesieniu do informacji zwrotnych, jakie ma przekazać Eurojust zgodnie z art. 13a (patrz punkt 1.3).

Wieloletnia strategia Eurojustu

Eurojust opublikował [wieloletni plan strategiczny](#) (MASP) na lata 2012–2014, aby wyznaczyć kierunek, jaki należy objąć, aby stawić czoła wyzwaniom. Wieloletni plan strategiczny zidentyfikował cele strategiczne, które należy osiągnąć poprzez realizację wieloletnich celów strategicznych. Te strategiczne cele były związane z działalnością operacyjną Eurojustu w ramach rocznych programów prac Eurojustu, które z kolei stanowią podstawę dla planowania budżetu i zasobów. MASP obejmuje okres od 2012 do 2014 roku, a kolegium postanowiło o jego przedłużeniu do 2015 roku. Dokument ten jest dostępny na witrynie internetowej Eurojustu.

Dnia 13 maja kolegium przyjęło nową [wieloletnią strategię](#) (MAS) na lata 2016–2018. Eurojust stoi w decydującej fazie rozwoju: przyjęcie rozporządzenia w sprawie Eurojustu i ustanowienie Prokuratury Europejskiej. MAS na lata 2016–2018 Eurojustu ustala kierunek działań Eurojustu w świetle tych wyzwań i godzi potrzebę dalszego wzmocnienia zdolności operacyjnych organizacji z jednoczesną koniecznością dostosowania się do zmieniającego się otoczenia. Tekst jest dostępny w witrynie internetowej Eurojustu, a poniżej znajduje się jego podsumowanie.

Rozporządzenie w sprawie Eurojustu

Rozporządzenie w sprawie Eurojustu

Jak przewidziano w art. 85 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w lipcu 2013 roku Komisja przedstawiła propozycję dotyczącą nowego rozporządzenia w sprawie Eurojustu, którego celem jest wzmocnienie Eurojustu i zwiększenie jego skuteczności. Proponowane rozporządzenie dotyczące Eurojustu jest przedmiotem zwykłej procedury ustawodawczej.

W kwietniu 2014 r. kolegium przekazało grupie roboczej Rady ds. współpracy w sprawach karnych (COPEN) pisemne opracowanie dotyczące tej propozycji udzielające od-

powiedzi na pytania prezydencji oraz zawierające opinie i uwagi Eurojustu na temat istotnych aspektów propozycji. Poruszane tematy to między innymi zadania i kompetencje, funkcje operacyjne, status i uprawnienia przedstawicieli krajowych, struktura i zarządzanie, OCC, ENCS, wymiana informacji, zespoły JIT, ochrona danych oraz przyszłe stosunki z EPPO (patrz dok. Rady 8488/14). W czerwcu 2014 roku Eurojust przekazał dodatkowe informacje na temat systemu ochrony danych (patrz dok. Rady 10622/14).

W grudniu 2014 roku Rada przyjęła „częściowe podejście ogólne” obejmujące cały tekst projektu rozporządzenia z wyjątkiem przepisów odnoszących się do Prokuratury Europejskiej, ochrony danych oraz zasad poufności i bezpieczeństwa w sprawie niejawnych i nieujawnionych informacji szczególnie chronionych.

Przedmiotem dyskusji nadal pozostają konsekwencje art. 86 TFUE, który stanowi, że w przyszłości „z Eurojustu” może zostać ustanowiona Prokuratura Europejska. Reforma została zaproponowana przez Komisję jako „pakiet”: rozporządzenie w sprawie „lizbonizacji” Eurojustu, z jednej strony oraz ustanowienie Prokuratury Europejskiej z drugiej strony.

Nasza wizja — w jakim kierunku pragnie podążać Eurojust?

Wizja Eurojustu w ramach przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości polega na rozwoju i wzmocnieniu współpracy sądowej, koordynacji i wzajemnego zaufania w Unii Europejskiej w walce z poważną zorganizowaną przestępczością transgraniczną i terroryzmem oraz na zapewnieniu poszanowania praworządności.

W okresie 2016–2018 Eurojust będzie miał trzy główne cele strategiczne:

Cel 1 — Praca operacyjna

Eurojust będzie funkcjonować jako centrum operacyjnego wsparcia wymiaru sprawiedliwości w Unii Europejskiej, proaktywnie promując i ułatwiając współpracę i koordynację prac właściwych organów państw członkowskich w sprawach dotyczących poważnych przestępstw transgranicznych, zapewniając wysokiej jakości obsługę i porady w odpowiedzi na potrzeby zainteresowanych stron, osiągając przy tym doskonałe wyniki operacyjne.

Cel 2 — Praca strategiczna

Eurojust będzie się nadal rozwijać i będzie uznawany za centrum fachowej wiedzy sądowej i prawnej w Unii Europejskiej, zapewniając zainteresowanym stronom doradztwo w oparciu o swoje praktyczne doświadczenia w zakresie współpracy sądowej w sprawach karnych.

Cel 3 — Rozwój organizacji

Eurojust będzie się nadal rozwijać i będzie uznawany za skuteczną, efektywną, bardzo profesjonalną, zorientowaną na klienta i elastyczną organizację.

Dalsze działania w związku z konkluzjami Rady

2 czerwca Rada WSiSW przyjęła Konkluzje dotyczące 12. rocznego sprawozdania Eurojustu ([8942/2/14](#)). Podobnie jak w latach poprzednich Eurojust składa sprawozdanie z wdrażania tych konkluzji. Poniżej znajduje się tabela wskazująca, gdzie można znaleźć więcej informacji na temat obszarów, do których Rada wydała swoje zalecenia.

Ponadto poniżej pokazano także drugą tabelę z tematami podkreślonymi w konkluzjach i działaniami Eurojustu podjętymi w związku z nimi.

Zalecenia Rady	Realizacja
Poinformować Radę o zamierzonych rezultatach oddelegowania prokuratorów łącznikowych do pracy operacyjnej w Eurojuście oraz czy istnieją konkretne plany w tym zakresie.	Trwać będą dalsze dyskusje na temat oddelegowania prokuratorów łącznikowych do państw trzecich, w tym dotyczące kwestii budżetowych i przygotowania do ustanowienia ram prawnych.
Nadal zwiększać efektywność bazy CMS i spełniać niezbędne wymogi techniczne odpowiednich państw członkowskich.	<i>Patrz punkt 1.3.</i> Pod koniec 2014 roku utworzonych zostało i działało jedenaście bezpiecznych połączeń.
Spełnić zobowiązania wynikające z art. 13 i art. 13a i kontynuować prace nad łatwymi do zastosowania sposobami umożliwiającymi zorganizowane przekazywanie informacji z państw członkowskich do Eurojustu.	<i>Patrz punkt 1.3</i> Pod koniec 2014 roku Eurojust wszczął procedurę uproszczenia formularza.
Poinformować Radę o wynikach oceny OCC.	OCC to narzędzie do wykorzystania tylko w sytuacjach awaryjnych lub w wyjątkowych okolicznościach. Poza normalnymi godzinami pracy z większością biur krajowych można kontaktować się bezpośrednio, dzwoniąc na telefonny komórkowy przedstawicieli bez korzystania z OCC. Wyniki szóstej rundy wzajemnych ocen potwierdzają ocenę Eurojustu, że narzędzie to powinno być bardziej elastyczne. Eurojust zwrócił na to uwagę prawodawcy UE (<i>patrz dok. Rady 8488/14, str. 23-25</i>). Trwa proces dokonywania zewnętrznej oceny Eurojustu na mocy art. 41a decyzji ustanawiającej Eurojust, która obejmuje OCC.
Nadal rozwijać długoterminowe staże sądowe we współpracy z EJTN i rozważyć poszerzenie ich zakresu.	<i>Patrz punkt 2.2, ramka zatytułowana „Eurojust i szkolenia”.</i> Program długoterminowej wymiany został oceniony pozytywnie, rozważano jego przedłużenie o jeden miesiąc, a krótkoterminowe wizyty studyjne zostaną przywrócone w 2015 roku.
Forum Konsultacyjne ma zapewnić rozwiązania nieustannych wyzwań związanych z obsługą Europejskiego nakazu aresztowania lub wniosków o wzajemną pomoc prawną.	<i>Patrz rozdział 4 Priorytet roku.</i> Spotkania Forum Konsultacyjnego odbyły się 11 czerwca i 12 grudnia i koncentrowały się na europejskich nakazach aresztowania oraz wzajemnej pomocy prawnej.

Zagadnienia do wzięcia pod uwagę	Realizacja
Szósta runda wzajemnych ocen na temat praktycznego wdrożenia i funkcjonowania decyzji ustanawiającej Eurojust i EJNI.	<i>Patrz Temat: Ocena i perspektywy na przyszłość.</i> Wszystkie sprawozdania z wyników zostały udostępnione przez zewnętrznego oceniającego (art. 41a decyzji ustanawiającej Eurojust).
Ograniczona strefa sieci JIT i projekt oceny zespołów JIT.	<i>Patrz punkt 1.4.</i>
Współpraca z Europol i OLAF.	<i>Patrz punkt 2.3.</i>
Zaangażowanie Eurojustu w inicjatywę EMPACT.	<i>Patrz punkt 2.1.</i>
Projekt strategiczny dotyczący przestępczości przeciwko środowisku naturalnemu.	<i>Patrz punkt 2.2.</i>

Publiczny dostęp do dokumentów

W 2014 roku liczba złożonych wniosków o publiczny dostęp do dokumentów Eurojustu pozostała stabilna i wyniosła dwadzieścia pięć wstępnych wniosków, z których dwadzieścia cztery zostały bezpośrednio otrzymane przez Eurojust. Z Eurojustem konsultowano się także jako stroną trzecią w jeszcze jednej sprawie w następstwie wniosku otrzymanego przez inną instytucję europejską. W 2014 r. nie otrzymano żadnych wniosków potwierdzających.

Dwadzieścia dwa z dwudziestu pięciu wniosków dotyczyły dokumentów niezwiązanych z żadną sprawą. W przypadku siedemnastu wniosków niezwiązanych z żadną sprawą z dwudziestu dwóch ogółem przyznano pełen dostęp do dokumentów. W jednym przypadku odmówiono prawa dostępu do żadanego dokumentu, ponieważ jego ujawnienie naruszyłoby obowiązek ochrony interesu publicznego (art. 4 ust. 1 lit. a decyzji kolegium Eurojustu o przyjęciu przepisów dotyczących publicznego dostępu do dokumentów Eurojustu z 2004 roku zwanej dalej „Zasadami Eurojustu w sprawie dostępu do dokumentów”). W innym przypadku odmówiono prawa dostępu do żadanego dokumentu, ponieważ nie zostały spełnione kryteria określone w art. 2 ust. 1 Zasad Eurojustu w sprawie dostępu do dokumentów. W pozostałych trzech przypadkach dokumenty, których dotyczył wniosek, nie były przechowywane przez Eurojust (dwa wnioski) lub potrzebne były dalsze wyjaśnienia w

celu zidentyfikowania odpowiedniego dokumentu (jeden wniosek). W tym drugim przypadku Eurojust wysłał pismo z prośbą o wyjaśnienie (zgodnie z art. 6 ust. 2 Zasad Eurojustu w sprawie dostępu do dokumentów), ale wnioskodawca nie odpowiedział na tę prośbę.

W odniesieniu do tych trzech wniosków o dostęp do dokumentów związanych z konkretną sprawą dokumenty, których dotyczył wniosek, nie były przechowywane przez Eurojust (dwa wnioski) lub potrzebne były dalsze wyjaśnienia w celu zidentyfikowania odpowiedniego dokumentu (jeden wniosek). W tym drugim przypadku Eurojust wysłał pismo z prośbą o wyjaśnienie (zgodnie z art. 6 ust. 2 Zasad Eurojustu w sprawie dostępu do dokumentów), ale wnioskodawca nie odpowiedział na tę prośbę.

Eurojust ustanowił także nowy [Publiczny rejestr dokumentów](#) dostępny w witrynie internetowej Eurojustu. Pod koniec grudnia Publiczny rejestr zawierał ponad 650 dokumentów przechowywanych przez Eurojust. Publiczny rejestr będzie regularnie aktualizowany w miarę dostępności nowych dokumentów. Celem Publicznego rejestru jest ułatwienie obywatelom dostępu do dokumentów przechowywanych przez Eurojust oraz zwiększenie przejrzystości i dostępności informacji o działalności Eurojustu.

Podziękowania i pożegnanie

W 2014 roku pracę dla Eurojust zakończyli: **Mariana Ilieva Lilova**, była Przedstawiciel Krajowa Bułgarii, **Annette Böringer**, była Przedstawiciel Krajowa Niemiec, **Sylvie Petit-Leclair**, była Przedstawiciel Krajowa Francji, **Robert Sheehan**, były Przedstawiciel Krajowy Irlandii, **Francesco Lo Voi**, były Przedstawiciel Krajowy Włoch i **João Manuel Da Silva Miguel**, były Przedstawiciel Krajowy Portugalii. Dziękujemy za ich pracę i cenny wkład do Eurojustu.

© Eurojust 2015

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żaden fragment niniejszej publikacji nie może być powielany ani wykorzystywany w żadnej formie, ani z pomocą jakiegokolwiek techniki graficznej, elektronicznej czy mechanicznej, w tym w formie fotokopii, nagrań bądź zapisów w jakichkolwiek systemach składowania lub wyszukiwania danych, bez uzyskania wcześniejszej zgody Eurojustu.

Dziękujemy wszystkim jednostkom za wkład w sprawozdanie.

Projekt/Przygotowanie do druku: Michèle Wilks-Speer
Zdjęcia: Jakov Minic (Eurojust); Shutterstock

EUROJUST

Maanweg 174, 2516 AB Haga, Nederlandy

Tel.: +31 70 412 5000 - E-mail: info@eurojust.europa.eu - Internet: www.eurojust.europa.eu